ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Ιουλίου 2003

σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ

(Υπόθεση COMP/C1/N.38.369 — T-Mobile Deutschland/O2 Germany: Κοινή χρήση δικτύου Rahmenvertrag)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2003) 2432]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2004/207/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο,

τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτο κανονισμό εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης ([1]), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2003 ([2]), και ιδίως τα άρθρα 2, 6 και 8,

την αίτηση για αρνητική πιστοποίηση και την κοινοποίηση για τη χορήγηση απαλλαγής που υποβλήθηκαν δυνάμει των άρθρων 2 και 4 του κανονισμού 17 την 6η Φεβρουαρίου 2002,

την περίληψη της αίτησης και της κοινοποίησης που δημοσιεύθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17 και το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου 21 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ([3]),

κατόπιν διαβούλευσης με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων,

έχοντας υπόψη την τελική έκθεση του συμβούλου ακροάσεων στην παρούσα υπόθεση ([4]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

(1) Στις 6 Φεβρουαρίου 2002, η T-Mobile Deutschland GmbH («T-Mobile») και η O2 Germany & Co OHG («O2 Germany») (πρώην VIAG Interkom GmbH) κοινοποίησαν στην Επιτροπή συμφωνία πλαίσιο της 20ής Σεπτεμβρίου 2001 σχετικά με την κοινή χρήση υποδομής και την εθνική περιαγωγή για την τρίτη γενιά κινητών τηλεπικοινωνιών GSM («3G») στη γερμανική αγορά («η συμφωνία»). Στην κοινοποίησή τους η T-Mobile και η O2 Germany («οι συμβαλλόμενοι») ζήτησαν τη χορήγηση αρνητικής πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ/το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, ή απαλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ/το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ([5]).

(2) Τον Φεβρουάριο του 2002 η Επιτροπή δημοσίευσε μια πρώτη ανακοίνωση συνοψίζοντας το ουσιώδες περιεχόμενο της κοινοποιηθείσας συμφωνίας και καλώντας τους τρίτους ενδιαφερόμενους να της γνωστοποιήσουν τις παρατηρήσεις τους ([6]). Στη συνέχεια, τον Αύγουστο του 2002, δημοσίευσε ανακοίνωση σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού 17/62 διατυπώνοντας την προκαταρκτική θέση της Επιτροπής και καλώντας τους τρίτους ενδιαφερόμενους να γνωστοποιήσουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την προτεινόμενη ευνοϊκή προσέγγιση της Επιτροπής ([7]). Τον Φεβρουάριο 2003 έγινε συμπληρωματική διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους που είχαν υποβάλει παρατηρήσεις κατόπιν της δημοσίευσης ανακοίνωσης δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 3 του κανονισμού 17/62, σχετικά με ορισμένες τροποποιήσεις της κοινοποιηθείσας συμφωνίας. Η παρούσα απόφαση αποτελεί το τελικό στάδιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Επιτροπής.

([1]) ΕΕ 13 της 21.1.1962, σ. 204.
([2]) ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1.
([3]) ΕΕ C 189 της 9.8.2002, σ. 22.
([4]) ΕΕ C 64 της 12.3.2004.

([5]) Η Επιτροπή έλαβε επίσης σχετική κοινοποίηση, με ημερομηνία 6 Φεβρουαρίου 2002, από τις εταιρίες O2 UK Limited (πρώην BT-Cellnet Limited) και BT3G Limited, και από την T-Mobile UK (πρώην One2One Personal Communications Limited) σχετικά με την ανάπτυξη δικτύου 3G και διμερή συμφωνία περιαγωγής 3G για το Ηνωμένο Βασίλειο. Η εν λόγω συμφωνία εξετάστηκε ξεχωριστά (υπόθεση COMP/38.370 — συμφωνία Ηνωμένου Βασιλείου) και εκδόθηκε απόφαση στις 30 Απριλίου 2003.
([6]) ΕΕ C 53 της 28.2.2002, σ. 18.
([7]) ΕΕ C 189 της 9.8.2002, σ. 22.

2. ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

(3) Η T-Mobile είναι φορέας εκμετάλλευσης δικτύων και υπηρεσιών ψηφιακών κινητών τηλεπικοινωνιών στη Γερμανία που χρησιμοποιεί την οικογένεια προτύπων GSM. Η T-Mobile παρέχει υπηρεσίες GSM στη Γερμανία βάσει άδειας GSM 900, και διαθέτει άδεια παγκόσμιου συστήματος κινητών τηλεπικοινωνιών (UMTS) στη Γερμανία από τον Αύγουστο του 2000 ([8]). Η εν λόγω εταιρεία είναι πλήρως ελεγχόμενη από την T-Mobile International AG, η οποία με τη σειρά της είναι πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της Deutsche Telekom AG («DTAG»), που αποτελεί τον εγκατεστημένο φορέα εκμετάλλευσης σταθερού δικτύου.

(4) Η T-Mobile International AG είναι διεθνής εταιρεία χόλντινγκ δραστηριοποιούμενη στις κινητές τηλεπικοινωνίες. Οι κύριες θυγατρικές της εκμεταλλεύονται δίκτυα στο Ηνωμένο Βασίλειο (T-Mobile (UK) Limited, T-Motion, Virgin Mobile), στην Αυστρία, στην Τσεχική Δημοκρατία και στις ΗΠΑ. Η T-Mobile International AG έχει επίσης θυγατρικές που αναπτύσσουν δραστηριότητες στις Κάτω Χώρες, στη Ρωσία και στην Πολωνία. Κατά το οικονομικό έτος 2001, η DTAG πραγματοποίησε παγκόσμιο κύκλο εργασιών ύψους 48,3 δισ. EUR και η T-Mobile International AG παγκόσμιο κύκλο εργασιών ύψους 14,6 δισ. EUR.

(5) Η O2 Germany είναι επίσης φορέας εκμετάλλευσης δικτύων και υπηρεσιών ψηφιακών κινητών τηλεπικοινωνιών στη Γερμανία, στης οποίας την αγορά εισήλθε ως ο τέταρτος από τους τέσσερις συνολικά φορείς εκμετάλλευσης βάσει άδειας 1 800 GSM χορηγηθείσας το 1997, και τον Αύγουστο του 2000 έλαβε άδεια UMTS. Η O2 είναι πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της mmO2 plc, πρώην BT Cellnet limited, εταιρείας που ελεγχόταν προηγουμένως από την British Telecommunications plc. Η εταιρεία mmO2 εκμεταλλεύεται, μέσω των θυγατρικών της, δίκτυα στο Ηνωμένο Βασίλειο (O2 UK), στη Γερμανία (VIAG — μετονομάστηκε O2 Germany), στη Δημοκρατία της Ιρλανδίας (Digifone — μετονομάστηκε O2 Ireland) και στη Νήσο του Μαν (Manx Telecom). Κατά το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Μαρτίου 2002, ο όμιλος mmO2 πραγματοποίησε κύκλο εργασιών 4,3 δισ. GBP (περίπου 6,7 δισ. EUR).

3. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

3.1. Η ανάπτυξη κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς στην ΕΕ

(6) Στην Ευρώπη η πρώτη γενιά (1G) συστημάτων κινητών επικοινωνιών βασιζόταν στην αναλογική τεχνολογία. Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 ακολούθησαν τα συστήματα δεύτερης γενιάς (2G) που εισήγαγαν την ψηφιακή τεχνολογία, συγκεκριμένα δε το GSM 900 (το παγκόσμιο σύστημα κινητών επικοινωνιών της Ευρώπης) και το DCS 1800 (λεγόμενες υπηρεσίες δικτύων προσωπικών επικοινωνιών ή υπηρεσίες PCN). Αμφότερα τα είδη υπηρεσιών GSM 900 και DCS 1800 λέγονται πλέον κοινώς υπηρεσίες GSM. Κατά κανόνα οι επικοινωνίες GSM παρέχονται με κυκλωματομεταγωγή, το οποίο σημαίνει ότι για κάθε κλήση δημιουργείται μια φυσική διαδρομή που αφιερώνεται σε μία μόνο σύνδεση μεταξύ των δύο επικοινωνούντων άκρων του δικτύου καθόλη τη διάρκεια της σύνδεσης. Οι ταχύτητες μετάδοσης του GSM είναι 9,6 kbit/s (kilo bites ανά δευτερόλεπτο) έως 11,4 kbit/s, ή με συμπίεση 14 kbit/s, και αυτό καθιστά δυνατή τη φωνητική τηλεφωνία, την ανταλλαγή μηνυμάτων (short messaging service — SMS) και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, καθώς και τη μετάδοση δεδομένων με κυκλωματομεταγωγή.

(7) Αναπτύσσονται βελτιωμένες τεχνολογίες κινητών επικοινωνιών 2,5G που χρησιμοποιούν την αποτελεσματικότερη μέθοδο της πακετομεταγωγής για τη διαβίβαση δεδομένων σε δέσμες (πακέτα) προς τους προορισμούς τους (μέσω διαφορετικών διαδρομών) χωρίς να απαιτείται η δέσμευση διαύλου μετάδοσης ειδικά για το σκοπό αυτόν (χρησιμοποιώντας πόρους του ραδιοφάσματος μόνον όταν οι χρήστες πράγματι αποστέλλουν ή λαμβάνουν δεδομένα) προκειμένου να παρέχεται ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών, όπως το κινητό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, οι οπτικές επικοινωνίες, η πολυμεσική μηνυματοδοσία και οι υπηρεσίες που βασίζονται σε εντοπισμό θέσης. Η Γενική Πακετική Ραδιοϋπηρεσία (GPRS) είναι μία από τις κυριότερες τεχνολογικές πλατφόρμες 2,5G που προσφέρει συνεχή σύνδεση, μεγαλύτερη χωρητικότητα και υπηρεσίες πακετομεταγωγής δεδομένων. Η ταχύτητα μετάδοσης δεδομένων GPRS κυμαίνεται μεταξύ 30 kbit/s και 40 kbit/s και με την τεχνολογία EDGE 80 kbit/s έως 130 kbit/s, αναλόγως της χρήσεως. Έτσι είναι δυνατή η παροχή υπηρεσιών όπως η βασική πρόσβαση στο Διαδίκτυο μέσω κινητού τηλεφώνου, το ραδιόφωνο μέσω κινητού τηλεφώνου, και οι υπηρεσίες που βασίζονται σε εντοπισμό θέσης ([9]).

(8) Επί του παρόντος προετοιμάζεται η εισαγωγή στην αγορά της τρίτης γενιάς (3G) τεχνολογίας, εφαρμογών και υπηρεσιών κινητών επικοινωνιών ([10]). Η τεχνολογία 3G βασίζεται στην τεχνολογία 2,5G και συνδυάζει τη μετάδοση δεδομένων με πακετομεταγωγή και κυκλωματομεταγωγή. Παρέχει την τεχνική δυνατότητα να επιτευχθεί ταχύτητα μετάδοσης 144 kbit/s και υπολογίζεται ότι τελικά στην πράξη θα αναπτυχθούν ταχύτητες που θα φθάνουν κατ' ανώτατο όριο τα 384 kbit/s ([11]). Οι υπηρεσίες 3G είναι συστήματα κινητών επικοινωνιών ικανά να στηρίξουν ιδίως καινοτόμες πολυμεσικές υπηρεσίες, υπερβαίνοντας τις δυνατότητες των συστημάτων δεύτερης γενιάς όπως το GSM, και να συνδυάσουν τη χρήση επίγειων και δορυφορικών συνιστωσών ([12]).

([8]) Τον Αύγουστο του 2000, η γερμανική κυβέρνηση χορήγησε 6 άδειες 3G μετά από διαδικασία πλειστηριασμού συχνοτήτων αξίας 50,8 δισ. EUR. Οι εταιρίες που έλαβαν τις άδειες ήταν οι T-Mobil, Vodafone-Mannesmann, E-Plus, Viag Interkom Group, Group 3G και Mobilcom multimedia. Τόσο η Group 3G όσο και η Mobilcom multimedia στο μεταξύ διέκοψαν τις δραστηριότητές τους 3G, και δεν έχει διευκρινιστεί αν οι συχνότητές τους θα διατεθούν ξανά για τον ίδιο σκοπό.

([9]) Λιγότερο διαδεδομένες είναι οι τεχνολογίες WAP (Wireless Application Protocol-Πρωτόκολλο Ασύρματων Εφαρμογών), HSCSD (High-speed circuit switched data-κυκλωματομεταγόμενα δεδομένα υψηλής ταχύτητας) και EDGE (Enhanced Data GSM Environment-Βελτιωμένα δεδομένα σε περιβάλλον GSM).

([10]) Το UMTS (Universal Mobile Telecommunications System — παγκόσμιο σύστημα κινητών τηλεπικοινωνιών) είναι ένα από τα σημαντικότερα συστήματα κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς (3G) τα οποία αναπτύσσονται στο πλαίσιο που έχει καθορίσει η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών (International Telecommunications Union — ITU) και είναι κοινώς γνωστό ως IMT-2000.

([11]) Η ακριβής ταχύτητα μετάδοσης εξαρτάται από παραμέτρους όπως ο χρόνος και ο τόπος της κλήσης, ο αριθμός χρηστών σε μια κυψέλη και οι χρησιμοποιούμενες εφαρμογές, καθότι η δυνατή ταχύτητα θα επιμερίζεται μεταξύ των διαφόρων χρηστών και εφαρμογών.

([12]) «Η εισαγωγή κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Η τρέχουσα κατάσταση και η περαιτέρω πορεία» (Εισαγωγή κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς στην ΕΕ), COM(2001) 141 τελικό (20.3.2001).

(9) Το παράρτημα Ι της απόφασης 128/1999/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με τη συντονισμένη εισαγωγή συστήματος τρίτης γενιάς κινητών και ασύρματων επικοινωνιών (UMTS) στην Κοινότητα (απόφαση UMTS) ([13]) καθορίζει τα χαρακτηριστικά τα οποία πρέπει να υποστηρίζει το σύστημα UMTS. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται τα εξής:

α) οι πολυμεσικές δυνατότητες και οι εφαρμογές πλήρους και χαμηλής κινητικότητας σε διαφορετικά γεωγραφικά περιβάλλοντα πέραν των ικανοτήτων 2G·

β) η αποτελεσματική πρόσβαση στις υπηρεσίες του Διαδικτύου, ενδοδικτύων και σε άλλες υπηρεσίες που βασίζονται στο πρωτόκολλο του Διαδικτύου·

γ) η υψηλή ποιότητα μετάδοσης ομιλίας, αντίστοιχη με την ποιότητα των σταθερών δικτύων·

δ) η φορητότητα υπηρεσιών σε περιβάλλοντα 3G και

ε) η λειτουργία σε συνεχές και αδιάκοπο περιβάλλον που περιλαμβάνει πλήρη περιαγωγή μεταξύ GSM και μεταξύ των επίγειων και δορυφορικών συνιστωσών των δικτύων UMTS. Δεδομένου ότι δεν είναι ακόμη πλήρως διαθέσιμα τα δίκτυα και οι υπηρεσίες τρίτης γενιάς, δεν είναι δυνατό να παρατεθεί ένας αξιόπιστος κατάλογος. Ωστόσο, αναμένονται υπηρεσίες όπως η κινητή εικονοδιάσκεψη, το κινητό εικονοτηλέφωνο/εικονοταχυδρομείο, η προηγμένη πλοήγηση αυτοκινήτου, οι ψηφιακές αγορές μέσω καταλόγου και διάφορες εφαρμογές μεταξύ επιχειρήσεων (B2B) ([14]).

(10) Η ανάπτυξη των κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς στην ΕΕ βασίζεται στην κοινή τεχνολογική πλατφόρμα UMTS, στην εναρμόνιση του ραδιοφάσματος και στην επίτευξη ενός εναρμονισμένου κανονιστικού περιβάλλοντος. Οι εν λόγω στόχοι εναρμόνισης επιτεύχθηκαν εν μέρει από τη γενική οδηγία 97/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Απριλίου 1997, σχετικά με κοινό πλαίσιο γενικών και ειδικών αδειών στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ([15]). Μετά την εν λόγω οδηγία εκδόθηκε στο τέλος του 1998 η προαναφερθείσα απόφαση (αιτιολογική σκέψη 9) σχετικά με τη συντονισμένη εισαγωγή τρίτης γενιάς συστήματος κινητών και ασύρματων επικοινωνιών (UMTS) στην Κοινότητα ([16]). Η εν λόγω απόφαση καλεί τα κράτη μέλη να επιτρέψουν την εισαγωγή υπηρεσιών UMTS στην επικράτειά τους μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2002 και τονίζει το ρόλο τεχνικών φορέων όπως η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Ταχυδρομικών και Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών (CEPT) και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τυποποίησης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών (ETSI) για την εναρμόνιση της χρήσης συχνοτήτων και την προώθηση ενός κοινού και ανοικτού προτύπου για την παροχή συμβατών υπηρεσιών UMTS σε όλη την Ευρώπη.

(11) Τέλος, τον Μάρτιο του 2001 η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση στην οποία περιγράφεται η τρέχουσα κατάσταση και η περαιτέρω πορεία για την εισαγωγή κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς στην ΕΕ ([17]). Στην εν λόγω ανακοίνωση λαμβάνεται υπόψη ότι η δύσκολη χρηματοοικονομική κατάσταση των φορέων εκμετάλλευσης τηλεπικοινωνιών σε όλη την ΕΕ σε συνδυασμό με το υψηλό κόστος των επενδύσεων στην υποδομή οδηγούν τους φορείς εκμετάλλευσης στη σύναψη συμφωνιών για κοινή χρήση υποδομής. Η εν λόγω ανακοίνωση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει κατ' αρχήν να ενθαρρύνεται η οικονομικά συμφέρουσα κοινή χρήση υποδομής δικτύου, υπό τον όρο ότι τηρούνται οι κανόνες ανταγωνισμού και η σχετική κοινοτική νομοθεσία ([18]). Δίδοντας συνέχεια στην εν λόγω ανακοίνωση, η Επιτροπή εξέδωσε νέα ανακοίνωση «Προς την πλήρη ανάπτυξη κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς» της 11ης Ιουνίου 2002 ([19]), υπογραμμίζοντας ότι θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τις εθνικές διοικήσεις προκειμένου να καθοριστεί η βέλτιστη πρακτική για την κοινή χρήση δικτύου. Η Επιτροπή δημοσίευσε μία ακόμη ανακοίνωση σχετικά με «Ηλεκτρονικές επικοινωνίες: προς μια οικονομία της γνώσης» στις 11 Φεβρουαρίου 2003 ([20]).

3.2. **Κοινή χρήση δικτύου και εθνική περιαγωγή**

(12) Η κοινή χρήση του δικτύου 3G μπορεί να λάβει χώρα σε διάφορα επίπεδα και συνεπάγεται διαφορετικούς βαθμούς συνεργασίας. Ο βαθμός ανεξαρτησίας που διατηρούν οι συμμετέχοντες φορείς εκμετάλλευσης εξαρτάται από το ποια στοιχεία των δικτύων χρησιμοποιούν από κοινού, καθώς και από την υπόλοιπη δυνατότητά τους να εγκαθιστούν ξεχωριστά στοιχεία (ελευθερία σχεδιασμού). Η βασική διάκριση στη συμφωνία κοινής χρήσης δικτύου των συμβαλλομένων είναι αυτή μεταξύ του δικτύου πρόσβασης ραδιοεπικοινωνίας (RAN) και του δικτύου πυρήνα ή κορμού.

3.2.1. *RAN*

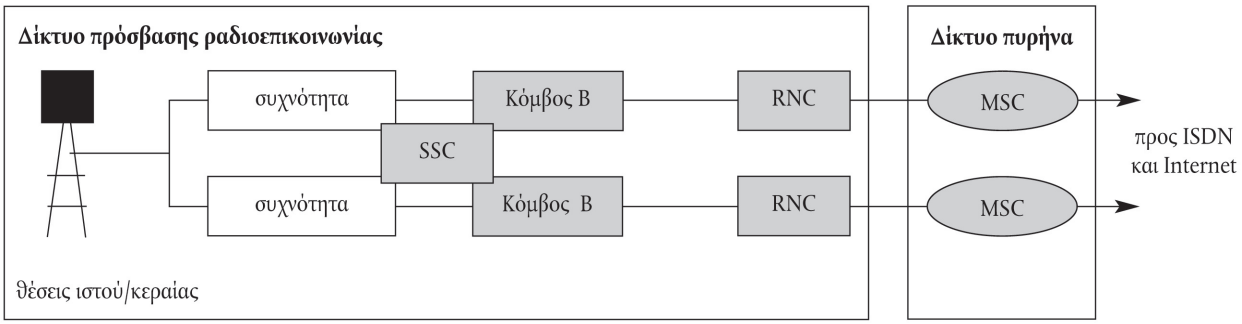
(13) Το RAN περιλαμβάνει θέσεις ιστού/κεραίας, ερμάρια στήριξης θέσης (SSC) και παροχή ενέργειας, καθώς και κεραίες, συμπλέκτες, ζεύξεις μετάδοσης, κόμβους B, δηλαδή τους σταθμούς βάσης που λαμβάνουν και αποστέλλουν δεδομένα μέσω συχνοτήτων και ελέγχουν μια συγκεκριμένη κυψέλη δικτύου, και τους ελεγκτήρες δικτύου ραδιοεπικοινωνίας (RNC) που ο καθένας ελέγχει σειρά από ανάλογους κόμβους B που συνδέονται με το δίκτυο πυρήνα.

3.2.2. *Δίκτυο πυρήνα*

(14) Το δίκτυο πυρήνα είναι το νοήμον τμήμα του δικτύου που συνίσταται σε κινητά κέντρα μεταγωγής (MSC), διάφορους κόμβους στήριξης, πλατφόρμες υπηρεσιών, οικείους καταχωρητές θέσης αναζήτησης πελατών και κέντρα λειτουργικού ελέγχου και συντήρησης. Το εν λόγω δίκτυο συνδέεται με το σταθερό δίκτυο ISDN (ψηφιακό δίκτυο ολοκληρωμένων υπηρεσιών) και τα δίκτυα Internet.

([13]) ΕΕ L 17 της 22.1.1999, σ. 1.
([14]) Βλέπε http://www.umts-forum.org.
([15]) ΕΕ L 117 της 7.5.1997, σ. 15. Η οδηγία αυτή καθορίζει τις διαδικασίες χορήγησης αδειών για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και τους όρους χορήγησης αυτών των αδειών.
([16]) Απόφαση UMTS, υποσημείωση 13 ανωτέρω.
([17]) COM(2001) 141 τελικό (20.3.2001), υποσημείωση 12 ανωτέρω.
([18]) Όπως ανωτέρω, παράγραφος 4.3.
([19]) COM(2002) 301 τελικό.
([20]) COM(2003) 65 τελικό.

Σχήμα 1: Δίκτυο UMTS

(15) Ανάλογα με το βαθμό κοινής χρήσης του δικτύου, διακρίνονται τα εξής είδη κοινής χρήσης:

α) κοινή χρήση θέσεων, που κυμαίνεται από την κοινή χρήση μεμονωμένων θέσεων ιστού μέχρι την κοινή χρήση πλέγματος (που απαιτεί την ομοιόμορφη αρχιτεκτονική των δικτύων), και μπορεί να περιλαμβάνει την υποδομή στήριξης θέσης, όπως τα ερμάρια στήριξης θέσης (SSC),

β) κοινή χρήση σταθμών βάσης (κόμβοι B) και κεραιών,

γ) κοινή χρήση ελεγκτήρων δικτύου ραδιοεπικοινωνίας (RNC),

δ) κοινή χρήση δικτύων πυρήνα, συμπεριλαμβανομένων των κινητών κέντρων μεταγωγής (MSC) και διαφόρων βάσεων δεδομένων,

ε) κοινή χρήση συχνοτήτων.

(16) Τέλος, στο πλαίσιο της εθνικής περιαγωγής οι συνεργαζόμενοι φορείς εκμετάλλευσης δεν χρησιμοποιούν από κοινού κανένα στοιχείο δικτύου, αλλά χρησιμοποιούν απλά ο ένας το δίκτυο του άλλου προκειμένου να εξυπηρετήσουν ο καθένας τους δικούς του πελάτες.

(17) Στην κοινοποίησή τους οι συμβαλλόμενοι χρησιμοποιούν τον όρο «εκτεταμένη κοινή χρήση θέσης» για την κοινή χρήση θέσεων και υποδομής μέχρι του επιπέδου, αλλά εξαιρουμένων, των κόμβων B και των RNC [αιτιολογική σκέψη 15 περίπτωση α)]. Οι συμβαλλόμενοι χρησιμοποιούν τον όρο «κοινή χρήση RAN» μόνο για την κοινή χρήση του πλήρους δικτύου πρόσβασης ραδιοεπικοινωνίας, μέχρι του επιπέδου και συμπεριλαμβανομένων των κόμβων B και των RNC [αιτιολογική σκέψη 15 περίπτωσεις α), β) και γ)]. Οι συμβαλλόμενοι δεν προβλέπουν την από κοινού χρήση των δικτύων πυρήνα ή των συχνοτήτων τους. Η συμφωνία τους (όπως τροποποιήθηκε) καλύπτει την εθνική περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο της T-Mobile, συγκεκριμένα εντός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού, καθώς και την αμοιβαία περιαγωγή των συμβαλλομένων εκτός των περιοχών κάλυψης του 50 % του πληθυσμού.

3.3. **Το εθνικό κανονιστικό πλαίσιο**

(18) Εκτός από το κοινοτικό δίκαιο, οι ισχύουσες εθνικές αδειοδοτικές και κανονιστικές απαιτήσεις πρέπει να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της κοινής χρήσης υποδομής δικτύου ([21]). Τόσο το γενικό εθνικό κανονιστικό πλαίσιο στη Γερμανία όσο και οι όροι των αδειών 3G των συμβαλλομένων καθορίζουν τις παραμέτρους για την κοινή χρήση δικτύου. Οι εν λόγω παράμετροι περιλαμβάνουν:

α) απαιτήσεις όσον αφορά την ανάπτυξη δικτύου από άποψη αποτελεσματικής κάλυψης σε σχέση με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, ήτοι απαίτηση για κάλυψη του 25 % του πληθυσμού μέχρι το τέλος του 2003 και του 50 % του πληθυσμού μέχρι το τέλος του 2005, στην οποία οι συμβαλλόμενοι δεν μπορούν να ανταποκριθούν με εθνική περιαγωγή αλλά μόνο με κοινή χρήση υποδομής ([22]),

β) γενικές υποχρεώσεις όσον αφορά, για παράδειγμα, την κοινή χρήση θέσης και κεραίας σε σχέση με πολεοδομικούς και περιβαλλοντικούς περιορισμούς,

γ) περιορισμούς όσον αφορά το βαθμό επιτρεπόμενης κοινής χρήσης δικαίου, για παράδειγμα, σε σχέση με την κοινή χρήση νοημοσύνης δικτύου και ευαίσθητων στοιχείων των πελατών.

([21]) Διάφορες εθνικές ρυθμιστικές αρχές (EPA) της ΕΕ έχουν εκδώσει οδηγίες σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους η κοινή χρήση υποδομής συμβιβάζεται με τις εθνικές αδειοδοτικές και κανονιστικές απαιτήσεις. Στη Γερμανία, η Regulierungsbehörde für Telekommunikation und Post (RegTP) εξέδωσε την Ερμηνεία των όρων χορήγησης UMTS υπό το πρίσμα των πρόσφατων τεχνολογικών εξελίξεων, RegTP (6 Ιουνίου 2001), που έχει δημοσιευθεί στο www.regtp.de. Τον Μάιο του 2001, η Υπηρεσία Τηλεπικοινωνιών (Office for telecommunications — Oftel), η βρετανική EPA, δημοσίευσε ανακοίνωση σχετικά με την «κοινή χρήση της κινητής υποδομής 3G» στο http://www.oftel.gov.uk/publications/mobile/infrashare0501.htm. Η ολλανδική και η γαλλική EPA έχουν επίσης εκδώσεις παρόμοιες οδηγίες, που έχουν δημοσιευθεί στις ιστοσελίδες τους στις διευθύνσεις http://www.opta.nl/download/concept_notitie_nma_vw_opta_umts_netwerken_190701.pdf και http://www.art-telecom.fr/dossiers/umts/partage-infras.htm.

([22]) Η ελάχιστη απαιτούμενη ταχύτητα μετάδοσης για την τήρηση της υποχρέωσης κάλυψης πρόκειται να καθοριστεί από την RegTP κατόπιν πρόσθετης δημόσιας διαβούλευσης. Έχοντας υπόψη τις τεχνικές προδιαγραφές για τις υπηρεσίες 3G, αναμένεται ότι η ταχύτητα αυτή θα είναι μεγαλύτερη ή ίση με 144 kbit/s.

(19) Η Γερμανική Ρυθμιστική Αρχή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Regulierungsbehörde für Telekommunikation und Post — RegTP) είναι η αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή («ΕΡΑ») στον τομέα των τηλεπικοινωνιών για την κοινοποιηθείσα συμφωνία. Η RegTP δημοσίευσε τον Ιούνιο του 2001 έναν γενικό οδηγό στον οποίο αντιμετωπίζεται θετικά η κοινή χρήση υποδομής, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται ορισμένοι όροι ([23]).

(20) Συγκεκριμένα, η RegTP απέκλεισε την κοινή χρήση του δικτύου πυρήνα και την συνεκμετάλλευση συχνοτήτων, αλλά επέτρεψε την κοινή χρήση θέσεων, ιστών, κεραιών, καλωδίων και συμπλεκτών καθώς και την κοινή χρήση ερμαρίων στήριξης θέσης και την κοινή χρήση λογικά διακριτών κόμβων Β καθώς και RNC ([24]), υπό τον όρο ότι:

α) κάθε κάτοχος αδείας έχει ανεξάρτητο έλεγχο του δικού του λογικού κόμβου Β, αντίστοιχα RNC,

β) δεν γίνεται ανταλλαγή δεδομένων (όπως δεδομένων πελατών) πέραν της απαιτούμενης για τεχνικές λειτουργίες,

γ) διαχωρισμός των κέντρων λειτουργικού ελέγχου και συντήρησης,

δ) πρόσθετοι ίδιοι κόμβοι Β αντίστοιχα πρόσθετοι ίδιοι RNC μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να εξασφαλισθεί η ανεξαρτησία προγραμματισμού, και οι ίδιοι κόμβοι Β ενός φορέα εκμετάλλευσης που χρησιμοποιεί αποκλειστικά ο ίδιος συνδέονται με τους δικούς του λογικούς RNC,

ε) δεν υπάρχει περιφερειακή διαίρεση περιοχών κάλυψης που αποκλείει την αλληλεπικάλυψη περιοχών δικτύου και κάλυψης: αυτό σημαίνει ότι οι συμβαλλόμενοι ενδέχεται να μην συμφωνήσουν να καλύπτουν ο καθένας μια μόνο ιδιαίτερη και διαφορετική γεωγραφική περιοχή και να βασίζονται στην περιαγωγή μέσω του δικτύου του αντισυμβαλλομένου τους στις περιοχές αυτές που το δικό τους δίκτυο δεν διαθέτει κάλυψη.

(21) Στις 7 Δεκεμβρίου 2001 η RegTP διαπίστωσε ότι η συμφωνία πλαίσιο των συμβαλλομένων είναι σύμφωνη με τους εν λόγω κανονιστικούς περιορισμούς, υπό τον όρο ότι οι συμβαλλόμενοι τηρούν την απαίτηση λογικής ανεξαρτησίας του ελέγχου κόμβων Β και RNC. Επιπλέον, η RegTP, ως όρο για την έγκρισή της, επέβαλε στους συμβαλλομένους την υποχρέωση να υποβάλουν εκθέσεις όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή της από κοινού χρησιμοποιούμενης υποδομής, και την τήρηση των αντίστοιχων υποχρεώσεών τους όσον αφορά την κάλυψη του 50 % του πληθυσμού ([25]).

(22) Λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της υπεροχής του κοινοτικού δικαίου, το εθνικό κανονιστικό πλαίσιο και οι κοινοτικοί κανόνες ανταγωνισμού εφαρμόζονται παράλληλα και σωρευτικά. Οι εθνικοί κανόνες δεν δύνανται να αντίκεινται στους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ, ενώ το συμβιβάσιμο με τους εθνικούς κανόνες και κανονισμούς δεν μπορεί να προδικάσει το αποτέλεσμα της εξέτασης με βάση τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ. Κατά συνέπεια, απαιτείται η πλήρης εκτίμηση της κοινοποιηθείσας συμφωνίας σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ.

4. Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ

(23) Στις 20 Σεπτεμβρίου 2001 οι συμβαλλόμενοι συνήψαν την κοινοποιηθείσα συμφωνία, δηλαδή συμφωνία πλαίσιο με την οποία καθορίζονται οι κύριοι όροι για τη συνεργασία τους όσον αφορά την υποδομή 3G στη Γερμανία. Η συμφωνία τροποποιήθηκε από τους συμβαλλομένους, ιδίως σε ό,τι αφορά την περιαγωγή. Η συμφωνία επηρεάζει άμεσα τη θέση των συμβαλλομένων στις αγορές της Γερμανίας για i) θέσεις και υποδομή θέσεων για υπηρεσίες ψηφιακών κινητών τηλεπικοινωνιών και ii) χονδρική πρόσβαση σε περιαγωγή για υπηρεσίες επικοινωνιών 3G. Η συμφωνία έχει δυνητικές δευτερογενείς συνέπειες σε συναφείς αγορές.

(24) Οι στόχοι της συμφωνίας, όπως τροποποιήθηκε, είναι να επιτευχθεί αποδοτικότητα των κεφαλαιουχικών δαπανών και μείωση των λειτουργικών δαπανών, γεγονός που θα επιτρέψει στους συμβαλλομένους να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση και να ενισχύσουν τη θέση τους στην αγορά· να επεκταθεί η γεωγραφική κάλυψη περιορίζοντας τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και να επιτευχθεί ταχύτερη ανάπτυξη της υποδομής δικτύου 3G και έγκαιρη εισαγωγή των υπηρεσιών 3G. Η συμφωνία αποτελεί τη βάση για τη συνεργασία των συμβαλλομένων στα εξής:

α) Εκτεταμένη κοινή χρήση θέσης: κοινή χρήση θέσεων και στοιχείων της υποδομής θέσης, όπως θέσεις ιστού, ερμάρια στήριξης θέσης («SSC») και παροχή ενέργειας, καθώς και ενδεχομένως κεραίες, συμπλέκτες και ζεύξεις μετάδοσης, εντός γεωγραφικής περιοχής ικανής να επιτρέψει στους συμβαλλόμενους να τηρήσουν την κανονιστική τους υποχρέωση όσον αφορά την κάλυψη του 50 % του πληθυσμού μέχρι το τέλος του 2005.

β) Κοινή χρήση δικτύου πρόσβασης ραδιοεπικοινωνίας («RAN»): κοινή χρήση κόμβων Β (δηλαδή των σταθμών βάσης που λαμβάνουν και αποστέλλουν δεδομένα μέσω συχνοτήτων και ελέγχουν μια συγκεκριμένη κυψέλη δικτύου) και των ελεγκτήρων δικτύου ραδιοεπικοινωνιών («RNC»), που ο καθένας ελέγχει σειρά κόμβων Β και οι οποίοι συνδέονται με το δίκτυο πυρήνα.

γ) Εθνική περιαγωγή: Η O2 Germany θα χρησιμοποιεί την περιαγωγή στο δίκτυο της T-Mobile — αλλά όχι το αντίστροφο — εντός της περιοχής στην οποία η O2 Germany υποχρεούται να καλύψει το 50 % του πληθυσμού από την 1η Ιανουαρίου 2003 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008, με την επιφύλαξη των περιορισμών που εκτίθενται στο σημείο 4.3.1. Για το τμήμα της Γερμανίας πέραν της υποχρέωσης κάθε συμβαλλομένου να καλύπτει το 50 % του πληθυσμού, συμφωνήθηκε αμοιβαία εθνική περιαγωγή κατά τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας.

(25) Οι συμβαλλόμενοι θα διατηρήσουν χωριστά δίκτυα πυρήνα και χωριστή παροχή υπηρεσιών, και δεν θα χρησιμοποιούν από κοινού τις συχνότητές τους. Η συμφωνία δεν είναι αποκλειστική, στο βαθμό που αμφότεροι οι συμβαλλόμενοι μπορούν να συνάψουν συμφωνίες όσον αφορά την εκτεταμένη κοινή χρήση θέσης, την κοινή χρήση RAN και την εθνική περιαγωγή με τρίτους (άρθρο 1.3). Οι κύριες διατάξεις της συμφωνίας παρατίθενται με περισσότερες λεπτομέρειες στη συνέχεια.

([23]) RegTP (6 Ιουνίου 2001), έχει δημοσιευθεί στη διεύθυνση www.regtp.de.

([24]) «Λογικά διακριτός» σημαίνει ότι ένα υλικό στοιχείο δικτύου, λόγω του προγραμματισμού του, μπορεί να επιτελέσει λογικά διακριτές λειτουργίες για τα δύο δίκτυα, όπως εάν είχαν χρησιμοποιηθεί δύο ξεχωριστοί κόμβοι Β ή RCS.

([25]) Επιστολή της RegTP προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 7.12.2001.

4.1. **Εκτεταμένη κοινή χρήση θέσης**

(26) Κάθε συμβαλλόμενος θα κατασκευάσει τη δική του υποδομή ομοιογενούς δικτύου, αλλά θα συνεργασθεί βάσει της «εκτεταμένης κοινής χρήσης θέσης» εντός περιοχής που αντιστοιχεί στις υποχρεώσεις του βάσει της χορηγηθείσας άδειας για κάλυψη του πληθυσμού κατά 50 % μέχρι το τέλος του 2005. Βάσει της συμφωνίας, η «εκτεταμένη κοινή χρήση θέσης» περιλαμβάνει την κοινή χρήση ερμαρίων στήριξης θέσης (SSC), την από κοινού παροχή ενέργειας και ενδεχομένως την κοινή χρήση κεραιών, συμπλεκτών και ζεύξεων μετάδοσης.

(27) Η συμφωνία καθορίζει κανόνες για τον προσδιορισμό των θέσεων που ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο συμφωνιών κοινής χρήσης. Το άρθρο 2.1 προβλέπει ότι, πρώτον, κάθε συμβαλλόμενος καταρτίζει τα δικά του σχέδια ανάπτυξης ανεξάρτητα· δεύτερον, τα σχέδια διαιρούνται σε περιόδους προγραμματισμού διάρκειας [(*)] ([26]) αναφέροντας τις αντίστοιχες περιοχές που η T-Mobile και η O2 Germany προτίθενται να αναπτύξουν. Οι γεωγραφικές περιοχές που οι συμβαλλόμενοι θεωρούν σχετικές για την ανεξάρτητη ανάπτυξη των δικτύων τους θα συγκρίνονται περιοδικά και οι περιοχές στις οποίες υπάρχει αλληλεπικάλυψη μπορούν να χαρακτηριστούν ως περιοχές κοινής χρήσης υποδομής. Οι αντίστοιχοι τοπικοί κλάδοι των συμβαλλομένων σε τεχνικό επίπεδο θα καθορίσουν ποιες θέσεις θα πρέπει να υπαχθούν στην εκτεταμένη κοινή χρήση θέσης λαμβάνοντας υπόψη την ελαχιστοποίηση του κόστους.

(28) Το άρθρο 3.2 ορίζει ειδικά ότι οι συμβαλλόμενοι δεν μπορούν να κατέχουν ή να ελέγχουν από κοινού τα στοιχεία της εκτεταμένης κοινής χρήσης θέσης. Ωστόσο, ο συμβαλλόμενος που κατέχει ή ελέγχει τα συγκεκριμένα στοιχεία μιας θέσης υπό κοινή χρήση, πρέπει να επιτρέψει τη χρήση τους από τον αντισυμβαλλόμενο. Σύμφωνα με το άρθρο 3.3, μια διμερής συμφωνία πλαίσιο που δεν έχει ακόμη συναφθεί θα καθορίσει την κοινή και ωφέλιμη χρήση και θα ρυθμίσει το κόστος (τιμή) για τις θέσεις κοινής χρήσης. Στο μεταξύ η T-Mobile μεταβίβασε την κυριότητα των θέσεών της στο χωριστό νεοσύστατο νομικό πρόσωπο Deutsche Funkturm GmbH, που δεν έχει διαπραγματευθεί ακόμη με την O2 Germany τους όρους της σχετικής συμφωνίας πλαισίου. Επειδή δεν έχει συναφθεί μέχρι σήμερα τέτοια συμφωνία και η Επιτροπή δεν έχει λάβει λεπτομέρειες σχετικά με τους όρους της, η Επιτροπή επιφυλάσσεται να λάβει θέση επί της εν λόγω συμφωνίας, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν καλύπτεται από την παρούσα απόφαση.

(29) Η συμφωνία περιέχει επίσης εγγυήσεις όσον αφορά την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών. Το άρθρο 2.6 ορίζει ότι μπορούν να ανταλλαγούν μόνο πληροφορίες που είναι απαραίτητες προκειμένου να υλοποιηθεί τεχνικά η εκτεταμένη κοινή χρήση θέσης. Η συμφωνία απαγορεύει την ανταλλαγή πληροφοριών άλλου είδους και ιδίως εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με τους πελάτες.

([26]) Μέρη του παρόντος κειμένου έχουν απαλειφθεί για να εξασφαλιστεί η μη αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών· τα μέρη αυτά έχουν τεθεί εντός αγκυλών και επισημαίνονται με αστερίσκο.

4.2. **Κοινή χρήση RAN**

(30) Το τμήμα 4 της συμφωνίας αφορά τη συνεργασία με τη μορφή κοινής χρήσης RAN. Βάσει της συμφωνίας, η κοινή χρήση RAN μπορεί να περιλαμβάνει την πρόσθετη κοινή χρήση κοινών φυσικών κόμβων B και κοινών φυσικών ελεγκτήρων δικτύου ραδιοεπικοινωνιών (RNC) — (Για να παραμείνει η συμφωνία στο πλαίσιο που καθορίστηκε από την RegTP, οι κόμβοι B θα πρέπει να χωρίζονται λογικά από τους RNC.) Το άρθρο 4.1 ορίζει ότι οι συμβαλλόμενοι πρέπει να συντάξουν μελέτη σκοπιμότητας όσον αφορά την κοινή χρήση RAN πριν από την 30ή Ιουνίου 2002. Βάσει της εν λόγω μελέτης έχουν αποφασίσει ότι προς το παρόν δεν θα προβούν σε κοινή χρήση RAN, αλλά ενδέχεται στο μέλλον να επανεκτιμήσουν αυτή τη θέση. Το άρθρο 4.2 ορίζει ότι εάν η κοινή χρήση RAN είναι εφικτή, οι συμβαλλόμενοι θα συνάψουν συμφωνία που θα ρυθμίζει την εφαρμογή της το ταχύτερο δυνατό. Επειδή δεν έχει συναφθεί μέχρι σήμερα τέτοια συμφωνία, η Επιτροπή επιφυλάσσεται να λάβει θέση επί του εν λόγω θέματος, που σε κάθε περίπτωση δεν καλύπτεται από την παρούσα απόφαση.

4.3. **Εθνική περιαγωγή**

(31) Η εθνική περιαγωγή καλύπτεται από το κεφάλαιο 3 της συμφωνίας (τμήματα 5 έως 11), όπως τροποποιήθηκε από συμπληρωματικές συμφωνίες της 20ής Σεπτεμβρίου 2002, της 22ας Ιανουαρίου 2003 και 21ης Μαΐου 2003.

4.3.1. *Περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο της T-Mobile εντός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού*

(32) Μέσω της τροποποίησης της συμφωνίας της 20ής Σεπτεμβρίου 2001 που επήλθε στις 22 Ιανουαρίου 2003 οι συμβαλλόμενοι συμφώνησαν ότι η T-Mobile θα παρέχει στην O2 (αλλά όχι και το αντίστροφο) εθνική περιαγωγή εντός περιοχής που αντιστοιχεί στην υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού από την 1η Ιανουαρίου 2003 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008. Για την περιαγωγή εντός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού η O2 Germany [(*)] (βλέπε τμήμα 4.3.2 κατωτέρω).

(33) Κατόπιν συζητήσεων με την Επιτροπή, οι συμβαλλόμενοι συμφώνησαν να περιορίσουν αυστηρά στο ελάχιστο την περιαγωγή εντός της περιοχής που υπόκειται στην υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού. Κατόπιν τούτου τα μέρη όρισαν τρεις διαφορετικές περιοχές (περιοχές 1, 2 και 3) εντός της περιοχής που υπόκειται στην υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού όπου θα καταργηθεί σταδιακά η περιαγωγή με βάση ένα συμφωνηθέν χρονοδιάγραμμα, μέχρις ότου η ποιότητα και η πυκνότητα του δικτύου της O2 Germany της επιτρέψει να ανταγωνίζεται αποτελεσματικά με τους υπόλοιπους αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης. Οι συμβαλλόμενοι τροποποίησαν τη συμφωνία στις 21ης Μαΐου 2003 ενσωματώνοντας αυτές τις αλλαγές.

(34) Οι περιοχές στις οποίες θα καταργηθεί σταδιακά η περιαγωγή σύμφωνα με καθορισμένο χρονοδιάγραμμα είναι οι εξής:

α) η περιοχή 1 περιλαμβάνει [κυρίως αστικές (*)] περιφέρειες που καλύπτουν [*] του πληθυσμού της Γερμανίας, στις οποίες η O2 Germany δεσμεύεται ότι δεν θα χρησιμοποιεί την περιαγωγή, η δε T-Mobile δεσμεύεται ότι θα διακόψει την περιαγωγή από την 31η Δεκεμβρίου 2005 ([27]),

β) η περιοχή 2 περιλαμβάνει [μικρότερες αστικές (*)] περιφέρειες [δευτερεύουσας εμπορικής σημασίας (*)] που καλύπτουν [*] του πληθυσμού της Γερμανίας, στις οποίες η O2 Germany δεσμεύεται ότι δεν θα χρησιμοποιεί την περιαγωγή, η δε T-Mobile δεσμεύεται ότι θα διακόψει την περιαγωγή από την 31η Δεκεμβρίου 2007 ([28]) και

γ) η περιοχή 3 περιλαμβάνει [μικρότερες αστικές (*)] περιφέρειες [υποδεέστερης σημασίας (*)] που καλύπτουν [*] του πληθυσμού της Γερμανίας, στις οποίες η O2 Germany δεσμεύεται ότι δεν θα χρησιμοποιεί την περιαγωγή, η δε T-Mobile δεσμεύεται ότι θα διακόψει την περιαγωγή από την 31η Δεκεμβρίου 2008 ([29]).

Κατ' εξαίρεση από τον ανωτέρω κανόνα, στις περιοχές 1 και 2 θα συνεχιστεί η περιαγωγή της O2 Germany στις λεγόμενες «υπόγειες περιοχές» μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, η O2 Germany έχει επίσης δικαίωμα περιαγωγής σε υπόγειες περιοχές της περιοχής 3 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008 ([30]).

4.3.2. *Αμοιβαία περιαγωγή εκτός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού*

(35) Εκτός της περιοχής που απαιτείται για την επίτευξη κάλυψης του πληθυσμού κατά 50 % οι συμβαλλόμενοι συμφώνησαν τους όρους που θα διέπουν τη χονδρική αγορά εθνικής περιαγωγής με κυκλωματομεταγωγή και πακετομεταγωγή. Η O2 Germany αναλαμβάνει τη δέσμευση να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα υπηρεσιών περιαγωγής αυτού του είδους από την T-Mobile. Η T-Mobile έχει το δικαίωμα να αγοράζει υπηρεσίες περιαγωγής από την O2 Germany υπό τους ίδιους όρους, αλλά δεν υποχρεούται να το πράξει.

(36) Το τμήμα 5 της συμφωνίας καθορίζει τις βασικές αρχές όσον αφορά την εθνική περιαγωγή. Το άρθρο 5.3 ορίζει ότι οι συμβαλλόμενοι δεν θα εφαρμόζουν διακρίσεις σε βάρος άλλων εθνικών ή διεθνών εταίρων περιαγωγής. Επιπλέον, κανένας από τους συμβαλλομένους δεν θα μεταχειρίζεται τους πελάτες του άλλου συμβαλλομένου λιγότερο ευνοϊκά από τους δικούς του. Το άρθρο 5.6 αναφέρει ότι οι συμβαλλόμενοι αναλαμβάνουν τη δέσμευση να εξασφαλίσουν ότι η συνεργασία όσον αφορά την περιαγωγή δεν θα περιορίσει τον ανταγωνισμό υπηρεσιών μεταξύ των συμβαλλομένων.

(37) Το τμήμα 6 της συμφωνίας αφορά την εθνική περιαγωγή από τους πελάτες της O2 Germany στο δίκτυο 3G της T-Mobil. Το άρθρο 6.1 προβλέπει ότι η T-Mobile καθόλη τη διάρκεια της συμφωνίας θα εφοδιάζει την O2 Germany με χονδρική εθνική περιαγωγή. Η O2 Germany συμφώνησε να αγοράσει μια ελάχιστη ποσότητα υπηρεσιών περιαγωγής από την T-Mobile έναντι [*] εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των υπηρεσιών περιαγωγής 3G (άρθρο 6.5). Οι συμβαλλόμενοι υπέβαλαν στοιχεία βασιζόμενα στην εμπειρία από την περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο GSM δεύτερης γενιάς της T-Mobile για να δείξουν ότι κατά πάσα πιθανότητα τούτο θα αντιπροσωπεύει πολύ μικρό ποσοστό των απαιτήσεων της O2 Germany. Αντίστροφα, το τμήμα 7 αφορά την εθνική περιαγωγή από τους πελάτες της T-Mobil στο δίκτυο 3G της O2 Germany. Το άρθρο 7.1 αναφέρει ότι η T-Mobile έχει τη δυνατότητα αλλά όχι την υποχρέωση να αγοράζει υπηρεσίες περιαγωγής 3G από την O2 Germany. Ωστόσο, αν η T-mobile αγοράσει υπηρεσίες εθνικής περιαγωγής από την O2 Germany, θα έχει την ίδια υποχρέωση ελάχιστης αγοράς όπως και η O2 Germany (άρθρο 7.4)

(38) Το τμήμα 8 της συμφωνίας καθορίζει συγκεκριμένους κανόνες για τον αποκλεισμό πελατών. Το άρθρο 8.3 ορίζει ότι ο συμβαλλόμενος που παρέχει εθνική περιαγωγή έχει το δικαίωμα να αποκλείει συνδρομητές του αντισυμβαλλομένου από το δίκτυό του. Επίσης, ο συμβαλλόμενος που χρησιμοποιεί εθνική περιαγωγή μπορεί να αποκλείσει τους δικούς του πελάτες από τη χρήση των υπηρεσιών του αντισυμβαλλομένου. Τούτο ισχύει σε περιπτώσεις αλληλεπικαλυπτόμενων περιοχών. Η συμφωνία παρέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με τις περιοχές θέσης αναζήτησης στις οποίες προβλέπεται ο αποκλεισμός και τις περιπτώσεις στις οποίες δεν υπάρχει ανάγκη αποκλεισμού.

(39) Το τμήμα 10 της συμφωνίας περιλαμβάνει ένα δυαδικό σύστημα τιμολόγησης για την περιαγωγή 3G. Προβλέπεται ότι οι τιμές για την περιαγωγή 3G με κυκλωματομεταγωγή (που προορίζεται για τις υπηρεσίες φωνητικής κινητής τηλεφωνίας) βασίζονται στις αντίστοιχες τιμές απόληξης διασύνδεσης της T-Mobile και της O2 Germany. Οι τιμές χονδρικής για την περιαγωγή 3G με πακετομεταγωγή (που προορίζεται για τις κινητές υπηρεσίες δεδομένων) βασίζονται σε πρότυπο τιμολόγησης «retail minus» ([31]) λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές μελλοντικές εξελίξεις των τιμών περιαγωγής με πακετομεταγωγή και της ζήτησης.

([27]) Η περιοχή 1 περιλαμβάνει τις εξής περιφέρειες: [*].
([28]) Η περιοχή 2 περιλαμβάνει τις εξής περιφέρειες: [*].
([29]) Η περιοχή 3 περιλαμβάνει τις εξής περιφέρειες: [*].
([30]) Ως «υπόγειες» νοούνται οι περιοχές εντός των πόλεων ή περιφερειών των περιοχών 1, 2 και 3 που ανήκουν στο υπόγειο σύστημα δημόσιας μεταφοράς (συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρόμων και του μητροπολιτικού σιδηροδρόμου), τα υπόγεια εμπορικά κέντρα, οι υπόγειοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, οι σήραγγες για οχήματα και πεζούς και κάθε άλλη παρεμφερής υπόγεια περιοχή, καθώς και οι άμεσα υπερκείμενες περιοχές (ισόγειο επίπεδο), μόνον κατά το μέτρο που οι υπόγειες περιοχές και το ισόγειο επίπεδο δεν μπορούν να διαχωριστούν τεχνικώς όσον αφορά την περιαγωγή.

([31]) [(*)].

(40) Το τμήμα 11 της συμφωνίας καθορίζει ειδικούς κανόνες για την μεταπώληση ικανοτήτων εθνικής περιαγωγής σε τρίτους. Το άρθρο 11.1.α θεσπίζει τον γενικό κανόνα ότι κάθε συμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να μεταπωλεί την ικανότητα περιαγωγής του αντισυμβαλλομένου σε φορείς παροχής υπηρεσιών. Τούτο είναι σύμφωνο με τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων βάσει του εθνικού δικαίου και των όρων της άδειάς τους 3G για την παροχή πρόσβασης σε φορείς παροχής υπηρεσιών ([32]). Ωστόσο, η μεταπώληση ικανοτήτων περιαγωγής σε φορείς εκμετάλλευσης κινητών εικονικών τηλεπικοινωνιακών δικτύων (Mobile Virtual Network Operators — MVNO) που παρέχουν φωνητικές υπηρεσίες σε τελικούς χρήστες ([33]), και η μεταπώληση ικανοτήτων περιαγωγής σε άλλους αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων πρέπει να εγκριθεί προηγουμένως από τον ξένιο φορέα εκμετάλλευσης, δηλαδή τον αντισυμβαλλόμενο.

(41) Το άρθρο 11.1.β ορίζει ότι οι συμβαλλόμενοι έχουν το δικαίωμα να διαθέτουν ικανότητες εθνικής περιαγωγής του αντισυμβαλλομένου σε MVNO για την κίνηση δεδομένων (MVNO δεδομένων), υπό τον όρο ότι οι εν λόγω MVNO δεν χρησιμοποιούν την εν λόγω ικανότητα για την παροχή υπηρεσιών σε τελικούς πελάτες, υπηρεσίες οι οποίες ουσιαστικά ταυτίζονται, από την άποψη των πελατών, με μια διατερματική κινητή φωνητική υπηρεσία (MVNO φωνής). Οι συμβαλλόμενοι μπορούν επίσης να παρέχουν ικανότητα περιαγωγής για φωνητική κίνηση στους MVNO δεδομένων ενεργώντας ως φορείς παροχής υπηρεσιών.

(42) Επιπλέον, το άρθρο 11.1.γ ορίζει ότι η μεταπώληση ικανότητας περιαγωγής σε άλλους αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου ή στους MVNO φωνής, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 11.1.β, πρέπει να εγκριθεί από τον αντισυμβαλλόμενο. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 11.2, η απαίτηση της εκ των προτέρων συγκατάθεσης βάσει του άρθρου 11.1.γ δεν ισχύει αν οι MVNO είναι εταιρίες ομίλου του αντισυμβαλλόμενου, υπό τον όρο ότι εφαρμόζουν τα διαφορετικά καθεστώτα τιμολόγησης για τις υπηρεσίες φωνής και δεδομένων. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 11.3, αφ' ης στιγμής ένας συμβαλλόμενος προσφέρει ο ίδιος περιαγωγή σε τρίτο μέρος (όχι εταιρεία ομίλου) που αποτελεί «MVNO φωνής» και προσφέρει υπηρεσίες που, από την άποψη των καταναλωτών, ουσιαστικά ταυτίζονται με διατερματική κινητή φωνητική υπηρεσία κατά την έννοια του άρθρου 11.1.β, ο εν λόγω συμβαλλόμενος υποχρεούται να επιτρέψει στον αντισυμβαλλόμενο να παρέχει και αυτός τις ικανότητες εθνικής περιαγωγής τους σε ανάλογους «MVNO φωνής».

4.4. **Διάρκεια**

(43) Η συμφωνία θα συνεχίσει να ισχύει μέχρι την 31ή Δεκεμβρίου 2011, ημερομηνία μετά την οποία θα ανανεωθεί αυτόματα για δύο χρόνια, εκτός εάν ένας από τους συμβαλλομένους την καταγγείλει παρέχοντας διετή προθεσμία.

5. **ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ**

5.1. **Εισαγωγή**

(44) Δεδομένου ότι η συμφωνία είναι κυρίως τεχνικής φύσεως και δεν έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού, πρέπει να εξεταστεί το αποτέλεσμα της συμφωνίας. Το κατά πόσον η συμφωνία είναι πιθανό να έχει αρνητικές συνέπειες στον ανταγωνισμό, εξαρτάται όχι μόνο από τη φύση της συμφωνίας, αλλά και από το ευρύτερο οικονομικό πλαίσιο, δηλαδή από στοιχεία όπως η ισχύς των μερών στην αγορά και άλλοι παράγοντες που σχετίζονται με τη διάρθρωση της αγοράς. Η παρούσα ανάλυση απαιτεί την οριοθέτηση των δύο σχετικών αγορών χονδρικής που επηρεάζονται άμεσα από τη συμφωνία, καθώς και τον προσδιορισμό ορισμένων άλλων αγορών χονδρικής και λιανικής στις οποίες ενδέχεται να υπάρξουν συνέπειες.

(45) Οι αγορές τηλεπικοινωνιών μπορούν γενικά να χωριστούν σε αγορές χονδρικής και σε αγορές λιανικής. Οι αγορές χονδρικής κατά κανόνα περιλαμβάνουν την παροχή πρόσβασης σε δίκτυα (ή σε στοιχεία δικτύων) και στην παροχή υπηρεσιών δικτύου σε φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και υπηρεσιών, ενώ οι αγορές λιανικής περιλαμβάνουν την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες ([34]). Εντός αυτών των δύο γενικών κατηγοριών, είναι δυνατό να οριοθετηθούν μικρότερες αγορές, όχι μόνο με βάση τα χαρακτηριστικά της εκάστοτε υπηρεσίας και τον βαθμό στον οποίο μπορεί να υποκατασταθεί από άλλες υπηρεσίες εξαιτίας της τιμής, των συνηθειών και των προτιμήσεων των καταναλωτών, αλλά και με βάση την εξέταση των όρων του ανταγωνισμού και της διάρθρωσης της προσφοράς και της ζήτησης ([35]). Λόγω των πλεονεκτημάτων της κινητικότητας και της υψηλότερης τιμής που καταβάλλεται για την

([32]) Οι φορείς παροχής υπηρεσιών (λέγονται επίσης «μεταπωλητές») είναι φορείς εξουσιοδοτημένοι να προσφέρουν κινητές υπηρεσίες απευθείας στους τελικούς χρήστες με τη δική τους εμπορική επωνυμία (δραστηριότητες μάρκετινγκ, έκδοση τιμολογίων κ.λπ.) βάσει του χονδρικού χρόνου εκπομπής που αγοράζουν στο κινητό δίκτυο τρίτου μέρους. Η νομική βάση για την υποχρέωση χορήγησης πρόσβασης για 3G σε φορείς παροχής υπηρεσιών είναι το τμήμα 4 TKV του διατάγματος για την προστασία των πελατών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών της 11ης Δεκεμβρίου 1997 (εφημερίδα ομοσπονδιακής νομοθεσίας I, σ. 2910), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από το δεύτερο διάταγμα για την προστασία των πελατών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών της 27ης Αυγούστου 2002 (Ομοσπονδιακή Εφημερίδα I, σ. 3365) [Telekommunikations-Kundenschutzverordnung vom 11.12.1997, BGBl. I S. 2910 Zweite Verordnung zur Änderung der TKV vom 27.8.2002, BGBl. I S. 3365], και το τμήμα 15 των γερμανικών αδειών 3G.

([33]) Οι MVNO είναι επιχειρήσεις με δικό τους κωδικό κινητού δικτύου και δική τους σειρά κινητών αριθμών IMSI (διεθνής ταυτότητα κινητού συνδρομητή) ή ισοδύναμου για 3G, αλλά οι οποίοι δεν διαθέτουν άδεια για την εκμετάλλευση ασύρματων συχνοτήτων.

([34]) Ανακοίνωση για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού σε συμφωνίες πρόσβασης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, πλαίσιο, σχετικές αγορές και αρχές (ανακοίνωση περί πρόσβασης), ΕΕ C 265 της 22.8.1998, σ. 2, παράγραφος 45· κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη σημαντική ισχύ στην αγορά), ΕΕ C 165 της 11.7.2002, σ. 6, παράγραφος 64.

([35]) Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού, ΕΕ C 372 της 9.12.1997, σ. 5· κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΟΚ στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, ΕΕ C 233 της 6.9.1991, σ. 2.

ευκολία αυτή, οι υπηρεσίες κινητών επικοινωνιών εν γένει δεν μπορούν να υποκατασταθούν από τις υπηρεσίες σταθερών επικοινωνιών. Οι υπηρεσίες κινητών και σταθερών φωνητικών υπηρεσιών ανήκουν, συνεπώς, σε διαφορετικές αγορές υπηρεσιών, όπως έχει κρίνει η Επιτροπή σε διάφορες αποφάσεις της ([36]).

(46) Οι αγορές πρόσβασης δικτύου και παροχής υπηρεσιών τις οποίες κατά κύριο λόγο αφορά η συμφωνία είναι οι εξής:

α) η αγορά θέσεων και υποδομής θέσεων για εξοπλισμό ψηφιακών κινητών ραδιοεπικοινωνιών,

β) η αγορά χονδρικής πρόσβασης σε εθνική περιαγωγή για υπηρεσίες επικοινωνιών 3G.

Επιπλέον, έμμεσα επηρεάζονται οι αγορές χονδρικής πρόσβασης σε υπηρεσίες 3G, καθώς και οι αγορές λιανικής επόμενου σταδίου για υπηρεσίες 3G.

5.2. **Αγορές χονδρικής πρόσβασης σε κινητά δίκτυα**

(47) Η πρόσβαση σε υλικές εγκαταστάσεις, όπως οι θέσεις, και σε υποδομή θέσεων, όπως οι ιστοί και οι κεραίες, καθώς και σε αγωγούς, μισθωμένες γραμμές και δικαιώματα διέλευσης που αποτελούν τμήμα της υποδομής ενός δικτύου κινητών τηλεπικοινωνιών, μπορεί να αποτελεί πρόσβαση σε συγκεκριμένες αγορές κινητών δικτύων. Επιπλέον, υπάρχουν αγορές χονδρικής πρόσβασης σε δίκτυα και παροχής υπηρεσιών ψηφιακής κινητής επικοινωνίας σε άλλους φορείς εκμετάλλευσης. Οι αγορές αυτές μπορούν να χωριστούν γενικά στις εξής κατηγορίες:

α) πρώτον, χονδρικές υπηρεσίες δικτύου σχετιζόμενες με διασύνδεση που επιτρέπουν την επικοινωνία μεταξύ χρηστών διαφορετικών δικτύων και

β) δεύτερον, χονδρικές υπηρεσίες πρόσβασης που σχετίζονται με τη χρήση ενός ξένιου δικτύου ή φιλοξενούντος δικτύου από πελάτες άλλων φορέων εκμετάλλευσης.

(48) Οι χονδρικές υπηρεσίες δικτύου που σχετίζονται με τη διασύνδεση περιλαμβάνουν τον τερματισμό κλήσης (τη χονδρική υπηρεσία ολοκλήρωσης μιας κλήσης προς έναν τελικό χρήστη), την εκκίνηση κλήσης (τη χονδρική υπηρεσία που επιτρέπει την εκκίνηση μιας κλήσης από έναν τελικό χρήστη), καθώς και τις άμεσες υπηρεσίες διασύνδεσης (την παροχή μιας άμεσης υλικής ζεύξης μεταξύ του δικτύου τερματισμού και του δικτύου εκκίνησης) και τις υπηρεσίες διαβίβασης (την παροχή μιας έμμεσης ζεύξης μεταξύ του δικτύου τερματισμού και του δικτύου εκκίνησης με τη μεσολάβηση ενός ή περισσότερων τρίτων δικτύων). Οι υπηρεσίες πρόσβασης που σχετίζονται με τη χρησιμοποίηση ενός «ξένιου» δικτύου ή «φιλοξενούντος» δικτύου από πελάτες άλλων φορέων εκμετάλλευσης περιλαμβάνουν τη χονδρική παροχή εθνικής και διεθνούς περιαγωγής και τη χονδρική παροχή χρόνου εκπομπής.

5.3. **Αγορές άμεσα επηρεαζόμενες από τη συμφωνία**

5.3.1. *Η αγορά θέσεων και υποδομής θέσης για εξοπλισμό ψηφιακών κινητών ραδιοεπικοινωνιών*

Αγορά προϊόντος/υποδομής

(49) Τα δίκτυα κινητών τηλεπικοινωνιών δεύτερης και τρίτης γενιάς χρησιμοποιούν μια κυψελοειδή αρχιτεκτονική δικτύου που βασίζεται σε κεραίες κατανεμημένες σε όλη την περιοχή κάλυψης, επιτρέποντας τη λήψη και μετάδοση ραδιοσημάτων προς και από τελικούς χρήστες εντός μιας ορισμένης ακτίνας ([37]). Οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων κινητών τηλεπικοινωνιών 2G και 3G χρειάζονται θέσεις για να εγκαταστήσουν τις κεραίες και τη σχετική υποδομή θέσης, όπως ιστούς, ερμάρια στήριξης θέσης, παροχή ενέργειας, συμπλέκτες και ζεύξεις μετάδοσης.

(50) Για την απόκτηση (αγορά ή, συχνότερα, μίσθωση) τέτοιων θέσεων απαιτείται συμφωνία με τους ιδιοκτήτες της θέσης και πολεοδομική άδεια από τις τοπικές αρχές, και, σε ορισμένες περιπτώσεις, έγκριση των κανονιστικών αρχών για τον περιορισμό του κινδύνου παρεμβολής στις ραδιοσυχνότητες. Αν και θεωρητικά ο αριθμός των ακινήτων που μπορούν να μετατραπούν σε θέσεις εγκατάστασης εξοπλισμού ψηφιακών κινητών επικοινωνιών είναι απεριόριστος, στην πράξη ο αριθμός κατάλληλων θέσεων είναι περιορισμένος λόγω πολεοδομικών κανονισμών, υγειονομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων ή περιορισμών χώρου σε περιοχές υψηλής ζήτησης (π.χ. κέντρα πόλεων, αεροδρόμια, σιδηροδρομικοί σταθμοί και «υπόγειες περιοχές»). Για να θεωρηθεί ως θέση εγκατάστασης, ένα ακίνητο πρέπει, συνεπώς, να μπορεί να αξιοποιηθεί από τεχνική άποψη, να παραχωρηθεί σύμφωνα με τα όσα προβλέπει ο νόμος, και να εντάσσεται στην προγραμματισθείσα αρχιτεκτονική δικτύου μέσα στην επικράτεια κάλυψης σύμφωνα με τις ανάγκες χωρητικότητας.

([36]) Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη σημαντική ισχύ στην αγορά, παράγραφος 66. Βλέπε απόφαση 98/2001/ΕΚ της Επιτροπής στην υπόθεση COMP/M.1439 — Telia/Telenor, ΕΕ L 40 της 9.2.2001, σ. 1· απόφαση της Επιτροπής της 12ης Απριλίου 2000 στην υπόθεση COMP/M.1795 — Vodafone Airtouch/Mannesmann, ΕΕ L 40 της 9.2.2001, σ. 1· απόφαση της Επιτροπής της 20ής Σεπτεμβρίου 2001 στην υπόθεση COMP/M.2574 — Pirelli/Edizone/Olivetti/Telecom Italia, ΕΕ C 325 της 21.11.2001, σ. 12· απόφαση της Επιτροπής, της 10ης Ιουλίου 2002, υπόθεση COMP/M.2803 — Telia/Sonera, ΕΕ C 201 της 24.8.2002, σ. 19.

([37]) Επειδή η τεχνολογία 2,5G βασίζεται στα υφιστάμενα δίκτυα 2G και στη Γερμανία παρέχεται από τους τέσσερις υφιστάμενους φορείς εκμετάλλευσης 2G (και τους φορείς παροχής υπηρεσιών αυτών), δεν εξετάζεται χωριστά.

(51) Από πλευράς ζήτησης, επί του παρόντος θέσεις αναζητούν κυρίως οι τέσσερις φορείς εκμετάλλευσης που κατέχουν άδειες 3G στη Γερμανία και σχεδιάζουν να αναπτύξουν δίκτυο 3G, εκ των οποίων και οι τέσσερις εκμεταλλεύονται επίσης δίκτυα 2G ([38]). Καταρχήν οι θέσεις 2G μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως θέσεις 3G και το αντίστροφο, αλλά λόγω της φύσης των διαφορετικών συχνοτήτων που χρησιμοποιούνται και της πρόσθετης χωρητικότητας που απαιτείται για τις υπηρεσίες 3G, τα δίκτυα 3G είναι πυκνότερα και απαιτούν έως και τον διπλάσιο αριθμό θέσεων από ένα δίκτυο 2G. Έτσι, μόνο ένα μικρό μέρος της ζήτησης θέσεων 3G μπορεί να καλυφθεί χρησιμοποιώντας τις υφιστάμενες θέσεις 2G. Τέλος, σε αντίθεση με τα δίκτυα 2G, που έχουν ήδη αναπτυχθεί πλήρως, η ανάπτυξη των δικτύων 3G στη Γερμανία βρίσκεται ακόμη σε στάδιο σχεδιασμού. Λόγω των κανονιστικών υποχρεώσεων ανάπτυξης του δικτύου που προβλέπουν κάλυψη του 25 % του πληθυσμού μέχρι το τέλος του 2003 και του 50 % του πληθυσμού μέχρι το τέλος του 2005, η αρχική ζήτηση για θέσεις είναι μεγαλύτερη στις αστικές και λοιπές πυκνοκατοικημένες περιοχές. Αν και υπάρχει σε κάποιο βαθμό δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ διαφόρων ειδών θέσεων (π.χ. μεταξύ θέσεων στις στέγες κτηρίων και θέσεων με ιστούς, ή μεταξύ πολλαπλών θέσεων που εξυπηρετούν πολλές μικρότερες κυψέλες όπως οι μικροκυψέλες και οι πικοκυψέλες και θέσεων που εξυπηρετούν μία μόνο μεγαλύτερη μακροκυψέλη), δεν υπάρχουν άλλα προϊόντα που να μπορούν να υποκαταστήσουν τις θέσεις 2G και 3G και την υποδομή θέσης.

(52) Από πλευράς προσφοράς, η πρόσβαση σε θέσεις 2G και 3G και σε υποδομή θέσης μπορεί κατ' αρχάς να χορηγηθεί από φορείς εκμετάλλευσης δικτύων 2G και 3G που έχουν εντοπίσει, αποκτήσει και αναπτύξει θέσεις προοριζόμενες για τη λειτουργία των δικών τους δικτύων. Αυτό οφείλεται στο ότι, θεωρητικά, οι θέσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν από κοινού από πολλούς φορείς εκμετάλλευσης, αν και για τεχνικούς λόγους ο αριθμός των φορέων εκμετάλλευσης που μπορούν να μοιραστούν την ίδια θέση είναι περιορισμένος, τις περισσότερες φορές μέχρι τους τρεις ([39]), ανάλογα με τη διάταξη της συγκεκριμένης θέσης. Φαίνεται ότι από την πλευρά της προσφοράς υπάρχουν οικονομίες φάσματος, διότι οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων συνήθως προτιμούν να συναλλάσσονται με εκείνους που μπορούν να τους εξασφαλίσουν τον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό θέσεων σε όσο το δυνατόν περισσότερες τοποθεσίες ώστε να ελαχιστοποιήσουν το κόστος αναζήτησης και το κόστος συναλλαγής. Οι φορείς εκμετάλλευσης ενδέχεται να προτιμούν την «εκτεταμένη» κοινή χρήση θέσεων με άλλους φορείς εκμετάλλευσης που καλύπτει στοιχεία της υποδομής θέσης, μειώνοντας έτσι ακόμη περισσότερο τα έξοδά τους. Τέλος, σε περιοχές υψηλής ζήτησης, όπως τα κέντρα των πόλεων, είναι πιθανό πολλές από τις καταλληλότερες θέσεις να έχουν ήδη αναπτυχθεί και έτσι να μην είναι διαθέσιμες σε νεοεισερχόμενους στην αγορά.

(53) Τα περιθώρια προσφοράς από φορείς εκμετάλλευσης ραδιοτηλεοπτικών δικτύων είναι περιορισμένα. Ωστόσο, υπάρχει η τάση μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών να χρησιμοποιούν κατασκευές ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, όταν είναι κατάλληλες για την κάλυψη των τοπικών αναγκών. Ο εξοπλισμός ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης είναι εγκατεστημένος σε χώρους που εξασφαλίζουν πολύ μεγαλύτερη γεωγραφική κάλυψη, σε σύγκριση με τις ανάγκες κάλυψης των κυψελοειδών συστημάτων. Ως εκ τούτου, οι ραδιοτηλεοπτικές θέσεις είναι συνήθως ψηλές κατασκευές σε υψώματα από τις οποίες εκπέμπεται σήμα μεγάλης ισχύος (δεκάδες κιλοβάτ) για την καλύτερη δυνατή κάλυψη με περιορισμένο αριθμό θέσεων. Για λόγους χωρητικότητας, τα δίκτυα κινητής ραδιοεπικοινωνίας είναι κυψελοειδή και κάθε θέση παρέχει επαρκή, αλλά περιορισμένη κάλυψη, με αποτέλεσμα λιγότερες διαταραχές ραδιοσυχνοτήτων και δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης των συχνοτήτων που έχουν κατανεμηθεί σε άλλες περιοχές. Το μέγεθος κάθε κυψέλης μπορεί να κυμαίνεται από μερικές εκατοντάδες μέτρα μέχρι αρκετά χιλιόμετρα, ενώ η πραγματική διακύμανση καθορίζεται από την απαιτούμενη χωρητικότητα δικτύου. Το ύψος της θέσης και η ισχύς μετάδοσης είναι οι βασικοί παράγοντες που καθορίζουν το μέγεθος της κυψέλης, αλλά σε μια τυπική περίπτωση η ισχύς είναι μερικές δεκάδες βατ και το ύψος της κεραίας από 10 έως 20 μέτρα.

(54) Στη Γερμανία έχουν εισέλθει στην αγορά ανεξάρτητες εταιρείες που ειδικεύονται στον εντοπισμό, την απόκτηση και την διάθεση θέσεων σε τρίτους για δική τους χρήση. Άλλοι φορείς που ελέγχουν θέσεις, όπως οι δημόσιες αρχές ή οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, μπορούν επίσης να εισέλθουν στην αγορά και το έχουν ήδη πράξει στη Γερμανία. Επιπλέον, οι φορείς εκμετάλλευσης, κατά παράδοση, αποκτούν και μισθώνουν μεμονωμένες θέσεις σε εμπορική βάση απ' ευθείας από τους ιδιοκτήτες τους, και συνεχίζουν να εφαρμόζουν την τακτική αυτή. Εκτός από τους προαναφερθέντες γενικούς περιορισμούς που θέτουν οι πολεοδομικές άδειες, οι υγειονομικοί κανόνες και οι απαιτήσεις ελαχιστοποίησης της ηλεκτρομαγνητικής παρεμβολής, δεν υπάρχουν σημαντικές νομικές, θεσμικές ή άλλες κανονιστικές απαιτήσεις που θα μπορούσαν να ματαιώσουν την είσοδο στην αγορά κατά τον κατάλληλο χρόνο και να αποθαρρύνουν έτσι την υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς. Δεν απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις ούτε δυσεύρετη τεχνογνωσία για την είσοδο στην αγορά. Συνεπώς, η είσοδος στην αγορά παραμένει δυνατή.

(55) Βάσει της ανωτέρω εξέτασης της προσφοράς και της ζήτησης, εξάγεται το συμπέρασμα ότι υπάρχει αγορά θέσεων και υποδομής θέσεων για τον εξοπλισμό των ψηφιακών κινητών ραδιοεπικοινωνιών.

Γεωγραφική αγορά

(56) Βάσει της διάρθρωσης της ζήτησης, για την οποία είναι καθοριστικό το γεγονός ότι οι φορείς εκμετάλλευσης αδειοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο, και επειδή οι πολεοδομικοί κανόνες είναι εθνικοί ή τοπικοί, η αγορά είναι εθνική, δηλαδή καλύπτει τη Γερμανία.

([38]) Θέσεις χρειάζονται επίσης, για παράδειγμα, οι ψηφιακοί ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί, ενώ θα χρειαστούν επίσης οι φορείς παροχής επίγειων συγκαναλικών ραδιοεπικοινωνιών (terrestrial trunked radio — TETRA), αν αναπτυχθούν οι υπηρεσίες αυτές στη Γερμανία. Μέχρι σήμερα οι συμβαλλόμενοι χρησιμοποιούν θέσεις από κοινού μόνο με άλλους φορείς εκμετάλλευσης 2G/2,5G.

([39]) Οι θέσεις που χρησιμοποιούνται από περισσότερους φορείς εκμετάλλευσης και η κατανομή τους παρουσιάζονται στη διεύθυνση http://www.regtp.de.

5.3.2. *Χονδρική αγορά πρόσβασης στην εθνική περιαγωγή για υπηρεσίες επικοινωνίας 3G*

Αγορά προϊόντος/υποδομής

(57) Περιαγωγή στο πλαίσιο των κινητών επικοινωνιών συμβαίνει όταν οι συνδρομητές χρησιμοποιούν το κινητό τους τηλέφωνο, ή ειδικότερα την κάρτα SIM (subscriber identification module — δομοστοιχείο ταυτότητας συνδρομητή) που αναγνωρίζει τους συνδρομητές, σε διαφορετικό δίκτυο (ξένιο δίκτυο ή φιλοξενούν δίκτυο) από εκείνο στο οποίο έχουν εγγραφεί και το οποίο εξέδωσε την κάρτα SIM (πάτριο δίκτυο). Η περιαγωγή μπορεί να είναι εθνική ή διεθνής. Και στις δύο περιπτώσεις βασίζεται σε συμφωνίες μεταξύ του φορέα εκμετάλλευσης του πάτριου δικτύου και του φορέα εκμετάλλευσης του φιλοξενούντος δικτύου για τη χονδρική παροχή πρόσβασης με περιαγωγή στο φιλοξενούν δίκτυο, που στη συνέχεια προσφέρεται ως λιανική υπηρεσία από το πάτριο δίκτυο στους συνδρομητές του. Ωστόσο, η αγορά εθνικής περιαγωγής είναι διακεκριμένη από την αγορά διεθνούς περιαγωγής, μεταξύ άλλων διότι δεν συνεπάγεται συμφωνίες μεταξύ αλλοδαπών φορέων εκμετάλλευσης, δεν βασίζεται στις τυποποιημένες συμφωνίες που έχει αναπτύξει η Ένωση GSM ([40]), και διότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις τιμές.

(58) Παρά την πιθανή αρχική αλληλεπικάλυψη μεταξύ των λιανικών υπηρεσιών 2G, 2,5G και 3G, από πλευράς ζήτησης η χονδρική πρόσβαση στην εθνική περιαγωγή για τις υπηρεσίες επικοινωνιών 3G θα είναι διακριτή από την περιαγωγή 2G ή 2,5G, επειδή το φάσμα φωνητικών υπηρεσιών και υπηρεσιών δεδομένων που μπορούν να παρασχεθούν βάσει της περιαγωγής 3G είναι ευρύτερο και διαφορετικό, δεδομένου ότι οι ταχύτητες μετάδοσης θα είναι πολύ υψηλότερες (δηλαδή στην πράξη από 144 μέχρι 384 kbit/s για τις υπηρεσίες 3G έναντι από 20 μέχρι 60 kbit/s για τις υπηρεσίες 2,5G και από 9 μέχρι 14 kbit/s για τις υπηρεσίες 2G). Τα θέματα που αφορούν τις σχετικές φωνητικές υπηρεσίες και υπηρεσίες δεδομένων αναπτύσσονται λεπτομερέστερα στη συνέχεια, σε χωριστό κεφάλαιο.

(59) Από την πλευρά της προσφοράς, μόνον οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων 3G, ή άλλοι ενδιαφερόμενοι ικανοί να παράσχουν ανάλογη πρόσβαση σε δίκτυα 3G των φορέων αυτών, θα είναι σε θέση να παράσχουν χονδρική πρόσβαση στην εθνική περιαγωγή για υπηρεσίες 3G. Λόγω των απαιτήσεων αδειοδότησης, οι φραγμοί εισόδου στην αγορά, πέραν της δευτερογενούς εισόδου βάσει δικαιωμάτων πρόσβασης σε υφιστάμενο δίκτυο 3G, είναι απόλυτοι. Κατά συνέπεια, η χονδρική πρόσβαση στην εθνική περιαγωγή για τις υπηρεσίες επικοινωνιών 3G αποτελεί διακεκριμένη αγορά προϊόντος/-παροχής υπηρεσιών.

Γεωγραφική αγορά

(60) Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι άδειες εκμετάλλευσης δικτύων 3G χορηγούνται σε εθνικό επίπεδο και ότι υπάρχουν διαφορές τιμών μεταξύ εθνικής και διεθνούς περιαγωγής, η σχετική αγορά έχει εθνική διάσταση, δηλαδή καλύπτει τη Γερμανία.

5.4. Άλλες δυνητικώς επηρεαζόμενες χονδρικές και λιανικές αγορές

5.4.1. *Δυνητικώς επηρεαζόμενες χονδρικές αγορές*

Αγορά προϊόντος/παροχής υπηρεσιών

(61) Υπάρχουν ορισμένες άλλες πιθανές χονδρικές αγορές για υπηρεσίες δικτύων 3G που ενδέχεται να επηρεάζονται από τη συμφωνία, όπως η αγορά παροχής χονδρικής πρόσβασης σε χρόνο εκπομπής στους φορείς παροχής υπηρεσιών, η οποία υπάρχει στη Γερμανία βάσει κανονιστικών υποχρεώσεων. Η χονδρική πρόσβαση σε χρόνο εκπομπής είναι παρόμοια με την εθνική περιαγωγή, διότι και αυτή αφορά τη χονδρική παροχή πρόσβασης σε δίκτυο και την παροχή λεπτών (χρόνου εκπομπής) από ένα ξένιο δίκτυο. Παρέχεται σε φορείς παροχής υπηρεσιών από αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών στη Γερμανία ως προϋπόθεση χορήγησης αδειών στους τελευταίους ([41]). Η διαφορά μεταξύ των δύο μορφών πρόσβασης είναι ότι ένας φορέας εκμετάλλευσης κινητού δικτύου που χρησιμοποιεί την εθνική περιαγωγή μπορεί ο ίδιος να καθορίσει το φάσμα υπηρεσιών που θα διαθέτει στους συνδρομητές του και να παρέχει υπηρεσίες που δεν διατίθενται στους πελάτες του ξένιου δικτύου. Αντίθετα, ένα φορέας παροχής υπηρεσιών μπορεί απλώς να μεταπωλήσει το φάσμα υπηρεσιών που προσφέρει ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου που του εξασφαλίζει χονδρικό χρόνο εκπομπής.

(62) Μια άλλη πιθανή χονδρική αγορά είναι η αγορά υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων, στην οποία οι πάροχοι υπηρεσιών επιλογής φορέα αγοράζουν το δικαίωμα πρόσβασης σε κινητά δίκτυα προκειμένου να εκκινήσουν κλήσεις τις οποίες μπορούν να τερματίσουν με δική τους ευθύνη. Η αγορά αυτή επί του παρόντος δεν φαίνεται να υπάρχει στη Γερμανία, αλλά υπάρχει σε άλλα κράτη μέλη όπως το Ηνωμένο Βασίλειο. Επιπλέον, είναι πιθανό να αναπτυχθούν νέες μορφές χονδρικής πρόσβασης σε δίκτυα και υπηρεσίες 3G, οι οποίες θα αποτελέσουν χωριστές σχετικές αγορές.

([40]) Η Ένωση GSM περιλαμβάνει περισσότερους από 690 διαφορετικούς φορείς εκμετάλλευσης κινητών δικτύων 2 και 3G, κατασκευαστές και προμηθευτές που αναπτύσσουν συλλογικά τεχνικές πλατφόρμες για να επιτευχθεί η συνεχής και αδιάκοπη λειτουργία των ασύρματων υπηρεσιών, επικεντρώνοντας στην περιαγωγή και τη διαλειτουργικότητα. Βλέπε http://www.gsmworld.com.

([41]) Τμήμα 4 TKV Διάταγμα για την προστασία των πελατών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών της 11ης Δεκεμβρίου 1997 (Εφημερίδα Ομοσπονδιακής Νομοθεσίας I, σ. 2910) όπως τροποποιήθηκε τελευταία από το δεύτερο διάταγμα για την προστασία των πελατών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών της 27ης Αυγούστου 2002 (Ομοσπονδιακή Εφημερίδα I, σ. 3365) [Telekommunikations-Kundenschutzverordnung vom 11.12.1997, BGBl. I S. 2910 Zweite Verordnung zur Änderung der TKV vom 27.8.2002, BGBl. I S. 3365]· και από το τμήμα 15 των γερμανικών αδειών 3G.

(63) Οι χονδρικές υπηρεσίες δικτύου και πρόσβασης σε δίκτυο 3G ενδέχεται να είναι διαφορετικές από τις υπηρεσίες δικτύου και την πρόσβαση σε υπηρεσίες 2G ή 2,5G, διότι το φάσμα υπηρεσιών που μπορούν να παρασχεθούν μέσω των δικτύων 3G είναι ευρύτερο και διαφορετικό, λόγω των πολύ υψηλότερων ταχυτήτων μετάδοσης. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό ανάπτυξης των χονδρικών αγορών 3G, που είναι ακόμη αναδυόμενες αγορές, είναι πολύ νωρίς για να εκτιμηθεί εμπεριστατωμένα η πλευρά της ζήτησης για τις υπηρεσίες δικτύου και πρόσβασης από εμπορική άποψη στις αγορές αυτές, εξαιρουμένης της ζήτησης εκ μέρους φορέων παροχής υπηρεσιών για πρόσβαση σε χονδρικό χρόνο εκπομπής, σύμφωνα με τις κανονιστικές υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων 3G. Από την άποψη της προσφοράς, οι αγορές αυτές περιορίζονται λογικά τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων 3G και σε όποιους άλλους φορείς αποκτήσουν ενδεχομένως το δικαίωμα να παρέχουν το σχετικό βαθμό πρόσβασης σε δίκτυα 3G.

Γεωγραφική αγορά

(64) Έχοντας υπόψη ότι η αδειοδότηση γίνεται σε εθνικό επίπεδο και λόγω της δομής της τιμολόγησης, από γεωγραφική άποψη οι εν λόγω αγορές χονδρικής ενδέχεται να έχουν εθνικό χαρακτήρα ([42]).

(65) Επειδή για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης δεν είναι απαραίτητο να οριοθετηθούν ακριβέστερα οι εν λόγω αγορές, η οριοθέτησή τους θα παραμείνει ανοικτή.

5.4.2. *Δυνητικώς επηρεαζόμενες λιανικές αγορές*

(66) Ενώ η συνεργασία που καλύπτει η συμφωνία περιορίζεται στην κοινή χρήση θέσεων και στην εθνική περιαγωγή σε χονδρικό επίπεδο δικτύου, οι συνέπειες αυτής της συνεργασίας θα μπορούσαν να γίνουν αισθητές στις λιανικές αγορές υπηρεσιών επόμενου σταδίου, στις οποίες οι συμβαλλόμενοι αναπτύσσουν δραστηριότητες ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλο. Στον τομέα των λιανικών κινητών υπηρεσιών, οι φωνητικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες δεδομένων μέχρι σήμερα παρέχονται ομαδοποιημένα, γεγονός που υποδηλώνει ότι ενδέχεται να ανήκουν στην ίδια αγορά. Οι συμβαλλόμενοι εκτιμούν ότι πιθανόν όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου θα προσφέρουν «συνεχείς και αδιάκοπες» φωνητικές υπηρεσίες και υπηρεσίες δεδομένων 2G και 3G παρέχοντας και τις δύο υπηρεσίες με την ίδια κάρτα SIM. Ωστόσο, η ισορροπία μεταξύ φωνητικών υπηρεσιών και υπηρεσιών δεδομένων αναμένεται να αλλάξει ριζικά: ενώ οι υπηρεσίες δεδομένων 2G περιορίζονται εν πολλοίς στην τηλεομοιοτυπία και τα SMS, και οι φωνητικές υπηρεσίες κατά κανόνα αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 90 % των εσόδων των φορέων εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών 2G, στην περίπτωση των δικτύων 3G, με την έλευση νέων υπηρεσιών όπως οι τηλεαγορές, η εικονοτηλεφωνία και η εικονοδιάσκεψη, αναμένεται ότι εν καιρώ το 50 % μέχρι τα δύο τρίτα των εσόδων ενδέχεται να προέρχονται από υπηρεσίες δεδομένων. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να εξεταστούν χωριστά οι ψηφιακές υπηρεσίες φωνητικής κινητής τηλεφωνίας και οι ψηφιακές κινητές υπηρεσίες δεδομένων. Τουλάχιστον αρχικά η διάκριση αυτή αντιστοιχεί στη διάκριση μεταξύ υπηρεσιών παρεχόμενων με κυκλωματομεταγωγή και υπηρεσιών παρεχόμενων με πακετομεταγωγή.

Ψηφιακές κινητές φωνητικές υπηρεσίες

(67) Όσον αφορά τις αγορές κινητής φωνητικής τηλεφωνίας η Επιτροπή μέχρι στιγμής δεν διέκρινε μεταξύ των διαφόρων τεχνολογιών. Οι περισσότερες αποφάσεις ορίζουν ότι τόσο οι αναλογικές όσο και οι ψηφιακές υπηρεσίες GSM 900 και 1800 ανήκουν στην ίδια αγορά κινητής φωνητικής τηλεφωνίας, ενώ χρησιμοποιήθηκαν δοκιμαστικά στενότερες οριοθετήσεις της αγοράς για να επιβεβαιωθεί ότι δεν προέκυπτε δεσπόζουσα θέση με βάση οποιαδήποτε οριοθέτηση της αγοράς ([43]). Δεδομένου, όμως, ότι η αναλογική κινητή τηλεφωνία έχει καταργηθεί στη Γερμανία από την 1η Ιανουαρίου 2000, οι υπηρεσίες τις οποίες αφορά η συμφωνία είναι οι υπηρεσίες ψηφιακής κινητής φωνητικής τηλεφωνίας. Μέχρι στιγμής, η Επιτροπή δεν οριοθέτησε διακεκριμένες αγορές για τις λιανικές υπηρεσίες 2G, 2,5G και 3G ([44]).

(68) Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου ο κλάδος προβλέπει ότι θα αναπτυχθούν «εμπλουτισμένες υπηρεσίες φωνητικής μετάδοσης μέσω δικτύων 3G», που συνίστανται σε φωνητικές υπηρεσίες ενοποιημένες με υπηρεσίες δεδομένων, όπως τα καταναλωτικά εικονοτηλέφωνα και η πολυμεσική διάσκεψη, που υπερβαίνουν τις δυνατότητες των δικτύων 2G και 2,5G. Έτσι, είναι πιθανό να αναπτυχθεί μια διακεκριμένη λιανική αγορά φωνητικών υπηρεσιών 3G ή ακόμη να συγχωνευθούν

([42]) Ωστόσο, βλέπε απόφαση της Επιτροπής της 4ης Οκτωβρίου 2001 στην υπόθεση COMP/M.2898 TDC/CMG/MIGway JV, ΕΕ C 16 της 19.1.2002, σ. 16, όπου προσδιορίζονται αγορές εκτεινόμενες σε όλη την ΕΕ για συνδεσιμότητα με το διεθνές δίκτυο σηματοδότησης και για χονδρική πρόσβαση (SMS) στην υποδομή κινητής τηλεφωνίας.

([43]) Βλέπε απόφαση της Επιτροπής της 21ης Μαΐου 1999 στην υπόθεση IV/M.1430 — Vodafone/Airtouch, ΕΕ C 295 της 15.10.1999, σ. 2· απόφαση της Επιτροπής της 21ης Μαΐου 1999 στην υπόθεση COMP/JV.17 — Mannesmann/Bell Atlantic/Omnitel, ΕΕ C 11 της 14.1.2000, σ. 4· απόφαση της Επιτροπής 98/2001/ΕΚ της 13ης Νοεμβρίου 1999 στην υπόθεση COMP/M.1439 — Telia/Telenor, ΕΕ L 40 της 9.2.2001, σ. 1· απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 1999 στην υπόθεση COMP/M.1760 — Mannesmann/Orange, ΕΕ C 139 της 18.5.2000, σ. 15· απόφαση της Επιτροπής της 12ης Απριλίου 2000 στην υπόθεση COMP/M.1795 Vodafone Airtouch/Mannesmann, ΕΕ C 141 της 19.5.2000, σ. 19· απόφαση της Επιτροπής της 4ης Αυγούστου 2000 στην υπόθεση COMP/M.2053 — Telenor/BellSouth/Sonofon, ΕΕ C 295 της 18.10.2000, σ. 11· απόφαση της Επιτροπής της 11ης Αυγούστου 2000 στην υπόθεση COMP/M.2016 — France Telecom/Orange, ΕΕ C 261 της 12.9.2000, σ. 6· απόφαση της Επιτροπής της 25ης Σεπτεμβρίου 2000 στην υπόθεση COMP/M.2130 Belgacom/Tele Danmark/T-Mobile International/Ben Nederland Holding, ΕΕ C 362 της 18.12.2001, σ. 6.

([44]) Απόφαση της Επιτροπής της 12ης Απριλίου 2000 στην υπόθεση COMP/M.1795 Vodafone Airtouch/Mannesmann, ΕΕ C 141 της 19.5.2000, σ. 19· απόφαση της Επιτροπής της 31ης Ιουλίου 2000 στην υπόθεση COMP/M.1954 — ACS/Sonera Vivendi/Xfera, ΕΕ C 234 της 18.8.2000, σ. 6· απόφαση της Επιτροπής της 25ης Σεπτεμβρίου 2000 στην υπόθεση COMP/M.2130 Belgacom/Tele Danmark/T-Mobile International/Ben Nederland Holding, ΕΕ C 362 της 18.12.2001, σ. 6.

σε μία ενιαία αγορά οι φωνητικές υπηρεσίες 3G και οι υπηρεσίες δεδομένων. Οι εξελίξεις που θα επιφέρει η τεχνολογία 3G στην ποιότητα και το εύρος των φωνητικών υπηρεσιών είναι πιθανό να επιτρέψουν στις φωνητικές υπηρεσίες 3G να παρέχονται σε αυξημένη τιμή. Επιπλέον, είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μονόπλευρη δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ των υπηρεσιών 2G, αφενός, και των υπηρεσιών 3G, αφετέρου (δηλαδή οι χρήστες θα αντικαθιστούν τις υπηρεσίες 2G με υπηρεσίες 3G, αλλά όχι το αντίστροφο), γεγονός που θα αποτελούσε ένδειξη της ύπαρξης χωριστών αγορών. Ωστόσο, για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, δεν είναι απαραίτητο να εξακριβωθεί αν οι φωνητικές υπηρεσίες 2G και 3G πρέπει να θεωρηθούν ως χωριστές αγορές προϊόντος. Συνεπώς, η οριοθέτηση της σχετικής αγοράς προϊόντος παραμένει ανοικτή.

Ψηφιακές κινητές υπηρεσίες δεδομένων

(69) Μια θεμελιώδης διαφορά μεταξύ των υπηρεσιών δεδομένων 2G, αφενός, και των υπηρεσιών δεδομένων 2,5 και 3G, αφετέρου, είναι ότι οι πρώτες είναι κυκλωματομεταγόμενες, ενώ οι δεύτερες είναι πακετομεταγόμενες, δηλαδή βασίζονται σε διαφορετική τεχνολογία με διαφορετικές και αυξημένες τεχνικές δυνατότητες. Λόγω του ότι οι υπηρεσίες και το περιεχόμενο των δικτύων 3G αναμένεται να είναι πολύ βελτιωμένα σε σχέση με τα δίκτυα 2G όσον αφορά τις ταχύτητες, αλλά και το εύρος των υπηρεσιών που καθιστούν δυνατές αυτές οι ταχύτητες, η τυχόν δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ 2G και 3G θα είναι μάλλον μονόπλευρη. Τούτο οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι υπηρεσίες 2G και 3G αποτελούν πιθανώς χωριστές αγορές. Μολονότι φαίνεται ότι θα υπάρχει κάποια αλληλεπικάλυψη μεταξύ των υπηρεσιών 2,5G και των υπηρεσιών 3G, δεδομένου ότι οι υπηρεσίες 2,5G επιτρέπουν, για παράδειγμα, την αποστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την πολυμεσική μηνυματοδοσία και τη συνεχή πρόσβαση στο Διαδίκτυο, δεν διαθέτουν επαρκή ταχύτητα μετάδοσης δεδομένων ώστε να παρέχουν τις πιο εξελιγμένες υπηρεσίες δεδομένων που αναμένεται να αναδυθούν στα δίκτυα 3G. Ως εκ τούτου, ενδέχεται να εμφανιστεί μια αναδυόμενη αγορά για την παροχή λιανικών κινητών υπηρεσιών δεδομένων 3G.

(70) Βάσει του διακριτικού παράγοντα της κινητικότητας, η Επιτροπή έχει θεωρήσει μέχρι σήμερα ότι οι κινητές και οι σταθερές υπηρεσίες δεδομένων αποτελούν χωριστές αγορές ([45]). Ωστόσο, οι υψηλότερου εύρους ζώνης υπηρεσίες δεδομένων 3G είναι πιθανό να παρέχονται μόνο υπό συνθήκες βέλτιστης κάλυψης και πολύ χαμηλής ή μηδενικής κινητικότητας. Ταυτόχρονα, αναπτύσσονται υπηρεσίες ασύρματων τοπικών δικτύων (wireless local area network — WLAN), οι οποίες παρέχουν επικοινωνίες δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο, επιτρέποντας περιορισμένη κινητικότητα εντός μιας περιγεγραμμένης περιοχής (για παράδειγμα, μέσα σε κτήρια ή σε δημόσιους χώρους). Δεν αποκλείεται η περιορισμένη κινητικότητα να αποτελέσει στο μέλλον τον κανόνα για όλες ή για τις περισσότερες υπηρεσίες δεδομένων υψηλού εύρους ζώνης. Κατά συνέπεια, παραμένει ανοικτό το ερώτημα αν υπηρεσίες όπως οι WLAN θα αποτελούν συμπλήρωμα ή υποκατάστατο των υπηρεσιών 3G και, ως εκ τούτου, αν θα καταπέσει η διάκριση μεταξύ σταθερών και κινητών υπηρεσιών δεδομένων και αν θα αναδυθεί μια αγορά ευρυζωνικών ασύρματων επικοινωνιών δεδομένων.

(71) Επειδή οι υπηρεσίες 2,5G είναι ακόμη αναδυόμενες, και δεδομένου ότι οι υπηρεσίες 3G επί του παρόντος βρίσκονται μόλις στο στάδιο του σχεδιασμού, δεν είναι δυνατό να καθοριστεί με ακρίβεια αν ανήκουν στην ίδια αγορά ή σε διαφορετικές αγορές, αν οι ψηφιακές κινητές φωνητικές υπηρεσίες και οι ψηφιακές κινητές υπηρεσίες δεδομένων ανήκουν στην ίδια αγορά ή αν ορισμένες υπηρεσίες 3G ανήκουν στην ίδια αγορά με τις ευρυζωνικές υπηρεσίες δεδομένων όπως οι υπηρεσίες WLAN. Ωστόσο, για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης δεν είναι απαραίτητο να εξακριβωθεί αν οι υπηρεσίες δεδομένων ή/και οι φωνητικές υπηρεσίες 2G, 2,5G και 3G, αντίστοιχα οι ευρυζωνικές ασύρματες υπηρεσίες δεδομένων πρέπει να θεωρηθούν ως χωριστές αγορές προϊόντος. Συνεπώς, η οριοθέτηση της σχετικής αγοράς προϊόντος παραμένει ανοικτή.

Γεωγραφικές αγορές

(72) Δεδομένου ότι μέχρι σήμερα η λιανική τιμολόγηση και προσφορά υπηρεσιών ψηφιακής κινητής τηλεφωνίας έχουν εθνική διάσταση, οι αγορές παραμένουν εθνικές σε έκταση, εξαιρουμένης της αναδυόμενης αγοράς παροχής συνεχών και αδιάκοπων πανευρωπαϊκών κινητών τηλεπικοινωνιών σε διεθνώς μετακινούμενους πελάτες, την οποία η Επιτροπή οριοθέτησε για πρώτη φορά στην υπόθεση Vodafone/Mannesmann ([46]). Οι υπηρεσίες διεθνούς περιαγωγής δεν αποτελούν υποκατάστατο, λόγω των υψηλών τιμών και της περιορισμένης λειτουργικότητας της διεθνούς περιαγωγής ([47]). Επιπλέον, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων αρνούνται γενικώς να επιτρέψουν τη μόνιμη περιαγωγή βάσει πρόσβασης στη διεθνή περιαγωγή, δηλαδή επιτρέποντας στον πελάτη ενός αλλοδαπού δικτύου να έχει διαρκή περιαγωγή στο δικό τους δίκτυο. Συνεπώς η αγορά ή οι αγορές που προσδιορίζονται ανωτέρω είναι εθνικές.

([45]) Σε σχέση με την πρόσβαση στο Διαδίκτυο με επιλογή μέσω φορητών συσκευών και σταθερών μέσων. Βλέπε απόφαση της Επιτροπής της 20ής Ιουλίου 2000 στην υπόθεση COMP/JV 48 — Vodafone/Vivendi/Canal+, http://europa.eu.int/comm/competition/mergers/cases/.

([46]) Βλέπε απόφαση της Επιτροπής της 12ης Απριλίου 2000 στην υπόθεση COMP/M.1795 Vodafone Airtouch/Mannesmann, ΕΕ C 141 της 19.5.2000, σ. 19· απόφαση της Επιτροπής της 11ης Αυγούστου 2000 στην υπόθεση COMP/M.2016 — France Telecom/Orange, ΕΕ C 261 της 12.9.2000, σ. 6.

([47]) Βλέπε απόφαση της Επιτροπής της 22ας Ιουνίου 1998 στην υπόθεση IV/JV.2 — ENEL/FT/DT, ΕΕ C 178 της 23.6.1999, σ. 15· απόφαση της Επιτροπής της 21ης Μαΐου 1999 στην υπόθεση IV/M.1430 — Vodafone/Airtouch, ΕΕ C 295 της 15.10.1999, σ. 2· απόφαση της Επιτροπής 98/2001/ΕΚ της 13ης Νοεμβρίου 1999 στην υπόθεση COMP/M.1439 — Telia/Telenor, ΕΕ L 40 της 9.2.2001, σ. 1.

5.5. **Διάρθρωση της αγοράς**

5.5.1. *Η αγορά θέσεων και υποδομής θέσεων για εξοπλισμό ψηφιακών κινητών ραδιοεπικοινωνιών*

(73) Μολονότι οι φορείς εκμετάλλευσης προτιμούν μάλλον να συναλλάσσονται με αντισυμβαλλομένους που μπορούν να τους εξασφαλίσουν πολλές ταυτόχρονα θέσεις, δεν υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί εισόδου στην αγορά, απαιτούνται περιορισμένες επενδύσεις ή τεχνικές γνώσεις, και οι ιδιοκτήτες μεμονωμένων θέσεων μπορούν να συναλλάσσονται απ' ευθείας με φορείς εκμετάλλευσης κινητών δικτύων. Μεταξύ των πραγματικών ή δυνητικών ανταγωνιστών στην αγορά αυτή περιλαμβάνονται οι άλλοι αδειοδοτημένοι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και υπηρεσιών 2G ή/και 3G στη Γερμανία, οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και οι φορείς ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, και οι εξειδικευμένες εταιρείες (εταιρείες πύργων) που αποκτούν και παρέχουν πρόσβαση σε θέσεις, όπως η New Radio Tower, η Plan+Design Netcare AG και η Tessag SAG Abel Kommunikationstechnik GmbH & Co. Kg. Η T-Mobile μεταβίβασε πρόσφατα τις δραστηριότητές της όσον αφορά τον εντοπισμό, την απόκτηση και τη μίσθωση θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της κοινής χρήσης θέσεων, σε χωριστό νομικό πρόσωπο, την Deutsche Funkturm GmbH. Μεταξύ των [40 000 έως 70 000(*)] υπαρχουσών θέσεων, περίπου [10 000 έως 20 000(*)] εκτιμάται ότι ανήκουν στην T-Mobile, [10 000 έως 20 000(*)] στην D2 Vodafone, [5 000 έως 15 000(*)] στην E-Plus και [5 000 έως 15 000 (*)] στην O2 Germany. [2 000 έως 6 000 ()] θέσεις εκτιμάται ότι ανήκουν στους Γερμανικούς Σιδηροδρόμους, [2 000 έως 6 000 (*)] στον ραδιοτηλεοπτικό φορέα ARD και περίπου [2 000 έως 6 000 (*)] ανήκουν σε άλλους φορείς όπως η Mobilcom, οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, και οι εταιρείες πύργων.

5.5.2. *Χονδρική πρόσβαση στην εθνική περιαγωγή για υπηρεσίες επικοινωνιών 3G*

(74) Στη Γερμανία, επί του παρόντος εθνική περιαγωγή 2G υφίσταται μόνο για τους πελάτες της O2 Germany στο δίκτυο της T-Mobile ([48]). Κατά συνέπεια, η T-Mobile κατέχει το 100 % της αγοράς χονδρικής εθνικής περιαγωγής 2G στη Γερμανία. Επειδή στην πράξη η περιαγωγή 3G θα προκύψει κυρίως από τη χρησιμοποίηση του δικτύου της T-Mobile από τους πελάτες της O2 Germany, η T-Mobile θα έχει πιθανόν εξίσου υψηλό μερίδιο αγοράς όσον αφορά τη χονδρική εθνική περιαγωγή 3G. Ωστόσο, η T-Mobile υφίσταται τον δυνητικό ανταγωνισμό άλλων φορέων εκμετάλλευσης 3G που θα μπορούσαν να προσφέρουν εθνική περιαγωγή με χαμηλό ή χωρίς πρόσθετο κόστος, αν και πιθανώς θα υπήρχαν περιορισμοί χωρητικότητας.

(75) Υπάρχουν υψηλοί φραγμοί εισόδου στην αγορά λόγω των επίσημων απαιτήσεων αδειοδότησης, του περιορισμένου αριθμού των διαθέσιμων αδειών και του υψηλού κόστους που συνεπάγεται τόσο η απόκτηση άδειας 3G στη Γερμανία όσο και η πραγματοποίηση επενδύσεων στο δίκτυο 3G. Οι δυνατότητες εισόδου στην αγορά σε επίπεδο φορέα εκμετάλλευσης δικτύου είναι περιορισμένες, καθότι δεν προβλέπεται η έκδοση νέων αδειών ή η επανέκδοση των αδειών της Group 3G και της Mobilcom, οι οποίες δεν θα αναπτύξουν δίκτυα 3G. Αν και δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο μεταβίβασης των αδειών της Group 3G και της Mobilcom σε άλλη επιχείρηση είτε με την έγκριση της EPA ή μέσω εξαγοράς αυτών των επιχειρήσεων, η προοπτική αυτή δεν είναι πιθανή έχοντας υπόψη το υφιστάμενο επενδυτικό κλίμα. Έτσι, οι βασικοί υφιστάμενοι ή δυνητικοί ανταγωνιστές στις αγορές χονδρικής πρόσβασης και υπηρεσιών είναι οι δύο αδειοδοτημένες επιχειρήσεις που σχεδιάζουν να αναπτύξουν δίκτυα και υπηρεσίες 3G στη Γερμανία, ενώ δυνητικοί ανταγωνιστές μπορεί να είναι τρίτοι που μεταπωλούν υπηρεσίες πρόσβασης και χονδρικής περιαγωγής στο δίκτυο των άλλων αυτών φορέων εκμετάλλευσης ή στα δίκτυα των συμβαλλομένων.

5.5.3. *Λιανικές υπηρεσίες 3G*

(76) Υπάρχουν έξι φορείς εκμετάλλευσης που έχουν αποκτήσει άδεια χρησιμοποίησης δικαιωμάτων συχνοτήτων 3G και παροχής δικτύων και υπηρεσιών 3G στη Γερμανία. Εκτός από την T-Mobile και την O2 Germany, οι υπόλοιπες είναι η D2 Vodafone, η E-Plus, η Mobilcom και η Group 3G. Ωστόσο, τόσο η Group 3G/Quam όσο και η Mobilcom έχουν διαγράψει την αξία των στοιχείων του ενεργητικού τους στον τομέα των επικοινωνιών 3G και εγκατέλειψαν τα σχέδιά τους να εισέλθουν στις αγορές 3G της Γερμανίας ως φορείς εκμετάλλευσης δικτύου, καίτοι η Mobilcom ενδέχεται να εξακολουθήσει να δραστηριοποιείται ως φορέας παροχής υπηρεσιών ([49]). Οι βασικοί ανταγωνιστές στις λιανικές αγορές 3G είναι, συνεπώς, η D2 Vodafone και η E-plus και δυνητικώς οι φορείς παροχής υπηρεσιών όπως η Mobilcom και η Debitel, οι οποίες αγοράζουν χονδρικώς χρόνο εκπομπής με σκοπό τη μεταπώληση από φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, καθώς και οι φορείς εκμετάλλευσης κινητών εικονικών δικτύων (MVNO) που ενδέχεται να αναδυθούν στην εν λόγω αγορά.

(77) Επειδή τα δίκτυα και οι υπηρεσίες 3G δεν έχουν αναπτυχθεί ακόμη, επί του παρόντος δεν είναι δυνατό να διατυπωθεί ακριβής εκτίμηση σχετικά με τα μερίδια αγοράς ή σχετικά με τη δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ των υπηρεσιών 2G και 3G. Ωστόσο, αν τα εκτιμώμενα μερίδια αγοράς του έτους 2002 για τις λιανικές υπηρεσίες 2G ληφθούν ως στοιχείο σύγκρισης για τα μερίδια αγοράς στις υπηρεσίες 3G, συμπεριλαμβάνοντας στοιχεία για τους πελάτες φορέων παροχής υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στα δίκτυά τους, η T-Mobile κατείχε μερίδιο αγοράς 41,7 % και η O2 Germany κατείχε μερίδιο αγοράς 7,8 % έναντι 38,3 % της D2 Vodafone και 12,2 % της E-Plus. Αν υπολογιστούν μόνο οι συνδρομητές κάθε εταιρείας, η T-Mobile κατείχε μερίδιο αγοράς 29 %, έναντι 7,5 % για την O2 Germany, 28 % για την D2 Vodafone, και 7 % για την E-Plus, ενώ συνολικά το 29 % των συνδρομητών επιμερίζεται σε περισσότερους από 10 διαφορετικούς φορείς παροχής υπηρεσιών, με σημαντικότερο την Debitel, η οποία κατέχει μερίδιο αγοράς 12,7 %, ενώ ακολουθεί η Mobilcom με 8,8 %. Η Group 3G δεν δραστηριοποιείται στις αγορές 2G της Γερμανίας.

([48]) Η σχετική συμφωνία αποτέλεσε αντικείμενο κοινοποίησης στην υπόθεση COMP/C1/37.500 VIAG Interkom + T-Mobil, η οποία περατώθηκε μέσω διοικητικής επιστολής της 13ης Ιουλίου 1999.

([49]) Βλέπε http://www.quam.de:«Quam stellt operatives Geschäft ein», Quam (15 Οκτωβρίου 2002); http://www.mobilcom.de:«Q3/2002: MobilCom schreibt UMTS-Vermögen vollständig ab», MobilCom AG (28 Νοεμβρίου 2002).

6. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ

(78) Οι συμβαλλόμενοι αιτιολογούν με χρηματοοικονομικούς όρους κυρίως τη σύναψη της συμφωνίας τους για την κοινή χρήση δικτύου 3G. Ειδικότερα, ισχυρίζονται ότι η κοινή χρήση δικτύου είναι απαραίτητη διότι:

α) η υποδομή 3G έχει υψηλότερο κόστος από τις τεχνολογίες που διαδέχθηκε, καθότι απαιτεί πολύ μεγαλύτερη πυκνότητα κεραιών, συγκεκριμένα διπλάσια πυκνότητα από τα δίκτυα GSM 2G·

β) δεύτερον, διότι μετά τη χορήγηση αδειών 3G, οι προσδοκίες όσον αφορά τα έσοδα από τις υπηρεσίες 3G έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω· και

γ) τρίτον, διότι λόγω της γενικής ύφεσης στον τομέα των κινητών τηλεπικοινωνιών, το κόστος συγκέντρωσης κεφαλαίου έχει αυξηθεί.

Στην κοινοποίηση οι συμβαλλόμενοι ανέφεραν ότι λόγω της συμφωνίας, σχεδίαζαν να μειώσουν μέχρι [15-35 % (*)] τις επενδύσεις τους στην υποδομή δικτύου και να επιτύχουν περαιτέρω μειώσεις όσον αφορά τις δαπάνες λειτουργίας δικτύου. Αργότερα οι συμβαλλόμενοι αναθεώρησαν τις εκτιμήσεις τους, μειώνοντας την προβλεπόμενη μείωση του κόστους.

6.1. Άρθρο 81 παράγραφος 1 συνθήκης ΕΚ/άρθρο 53 παράγραφος 1 συμφωνίας ΕΟΧ

(79) Οι συμβαλλόμενοι υποστηρίζουν ότι η συμφωνία δεν έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς κατά παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ/του άρθρου 53 παράγραφος 1 συμφωνίας ΕΟΧ, δεδομένου ότι η προβλεπόμενη κοινή χρήση θέσης και η ενδεχόμενη κοινή χρήση RAN δεν θα έχει ως αποτέλεσμα την από κοινού χρήση δικτύων πυρήνα ή συχνοτήτων, και διότι η συμφωνία απαιτεί από τους συμβαλλομένους να διατηρήσουν πλήρως τον ανταγωνισμό σε επίπεδο υπηρεσιών και λιανικής πώλησης. Επιπλέον, οι συμβαλλόμενοι θα παραμείνουν ανεξάρτητοι όσον αφορά τον προγραμματισμό, το σχεδιασμό και τις λειτουργίες δικτύου, και κάθε αποκάλυψη τεχνικών πληροφοριών θα περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο.

6.2. Άρθρο 81 παράγραφος 3 συνθήκης ΕΚ/άρθρο 53 παράγραφος 3 συμφωνίας για τον ΕΟΧ

(80) Ο κύριος δυνητικός περιορισμός του ανταγωνισμού αφορά τους περιορισμούς μεταπώλησης ικανότητας περιαγωγής για την παροχή φωνητικών υπηρεσιών σε MVNO. Εάν κριθεί ότι η συμφωνία περιορίζει τον ανταγωνισμό, οι συμβαλλόμενοι υποστηρίζουν ότι υπάρχει η εναλλακτική δυνατότητα χορήγησης απαλλαγής με βάση το άρθρο 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ/το άρθρο 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Δεδομένων των υψηλών εξόδων που υπέστησαν για τη λήψη άδειας και της ακόλουθης σημαντικής μείωσης της εμπορικής αξίας του φάσματος 3G, οι συμβαλλόμενοι ισχυρίζονται ότι η από κοινού χρήση υποδομής θα τους επιτρέψει να μειώσουν τις κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες μειώνοντας τις επενδύσεις τους σε υποδομή δικτύου καθώς και τα έξοδα λειτουργίας του δικτύου. Η O2 Germany, η οποία είναι η κύρια ωφελημένη από την εθνική περιαγωγή βάσει της συμφωνίας, εκτιμά ότι χάρη στη συμφωνία θα εξοικονομήσει το [15-35 %*] του κόστους ανάπτυξης δικτύου 3G, γεγονός που οφείλεται κυρίως στην περιαγωγή. Σύμφωνα με τους συμβαλλόμενους, αυτό είναι απαραίτητο για να μειωθεί κάπως το βάρος που συνεπάγεται το ταυτόχρονο άνοιγμα της πρόσβασης στην αγορά 3G στην ΕΕ. Επιπλέον, οι συμβαλλόμενοι ισχυρίζονται ότι η υιοθετηθείσα προσέγγιση είναι σύμφωνη με την πολιτική που ακολουθεί η RegTP, η γερμανική ΕΡΑ, καθώς και άλλες ΕΡΑ όπως η Oftel στο Ηνωμένο Βασίλειο. Επιπλέον, υποστηρίζουν ότι η κοινή χρήση υποδομής απαιτείται λόγω των πολεοδομικών περιορισμών και για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος.

(81) Οι συμβαλλόμενοι ισχυρίζονται ότι τελικά θα ωφεληθούν οι καταναλωτές μέσω της παροχής ταχύτερων και πιο καινοτόμων υπηρεσιών 3G σε χαμηλότερες τιμές. Χάρη στη συνεργασία τους, οι συμβαλλόμενοι δεν θα παρέχουν τυποποιημένες υπηρεσίες στους τελικούς χρήστες, αλλά θα εξακολουθήσουν να ανταγωνίζονται άμεσα όσον αφορά τις εφαρμογές περιεχομένου, την τιμολόγηση σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, του όρους και τις προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών, τη διοχέτευση στην αγορά, την εξυπηρέτηση των πελατών και το μάρκετινγκ. Έτσι, οι συμβαλλόμενοι καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι κατόπιν της συμφωνίας ο ανταγωνισμός όχι μόνο θα διατηρηθεί, αλλά και θα αυξηθεί στις αγορές για δίκτυα και υπηρεσίες 3G στη Γερμανία. Τέλος, οι συμβαλλόμενοι υποστηρίζουν ότι επειδή είναι απαραίτητο να προστατεύσουν τις επενδύσεις τους, διατηρούν εν τέλει τον έλεγχο ως προς το ποιος έχει πρόσβαση στο δίκτυό τους και ότι η συμφωνία δεν θα είχε συναφθεί χωρίς τον περιορισμό σχετικά με τη μεταπώληση σε MVNO φωνής.

7. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ

(82) Κατόπιν της αρχικής ανακοίνωσης ([50]) που δημοσίευσε η Επιτροπή όταν έλαβε την κοινοποίηση, τον Φεβρουάριο του 2002, και της επόμενης ανακοίνωσης δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17 ([51]) υποβλήθηκαν παρατηρήσεις από τη γερμανική αρχή ανταγωνισμού, την Bundeskartellamt (BKartA), καθώς και από πέντε ενδιαφερομένους που εκπροσωπούσαν φορείς εκμετάλλευσης κινητών δικτύων, φορείς παροχής υπηρεσιών και φορείς εκμετάλλευσης που αναπτύσσουν δραστηριότητες σε συναφείς αγορές στη Γερμανία. Ορισμένοι από αυτούς εξέφρασαν την υποστήριξή τους για την κοινή χρήση δικτύου, αλλά όλοι άσκησαν κριτική στη συμφωνία στην τρέχουσα μορφή της. Κατόπιν της κοινοποίησης μιας τροποποίησης της συμφωνίας σχετικά με την εθνική περιαγωγή, η BKartA και οι φορείς της αγοράς που είχαν υποβάλει παρατηρήσεις σχετικά με την ανακοίνωση βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17 κλήθηκαν και πάλι να εκφράσουν τις απόψεις τους.

7.1. Παρατηρήσεις της Bundeskartellamt (BKartA)

(83) Η BKartA εκτιμά ότι για το παγκόσμιο σύστημα κινητών τηλεπικοινωνιών (UMTS), ο ανταγωνισμός στην ποιότητα του δικτύου και τη χωρητικότητα μετάδοσης θα έχει ιδιαίτερη σημασία και εξαρτάται από το βαθμό ανταγωνισμού των υποδομών. Ως εκ τούτου, θα έτεινε να διαβλέψει περιορισμό του ανταγωνισμού σε οποιασδήποτε μορφής κοινής χρήσης δικτύου, εκτός εάν ο ανταγωνισμός στις υποδομές δεν είναι δυνατός για πρακτικούς ή νομικούς λόγους. Στο πλαίσιο αυτό η BKartA θα λάμβανε επίσης υπόψη παράγοντες όπως η προστασία του περιβάλλοντος και η χρηματοοικονομική κατάσταση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων. Επισημαίνει ότι

([50]) ΕΕ C 53 της 28.2.2002, σ. 18.
([51]) ΕΕ C 189 της 9.8.2002, σ. 22.

στη Γερμανία η χορήγηση πολεοδομικών αδειών για τις εν λόγω θέσεις είναι ολοένα και δυσκολότερη και αναγκάζει τους φορείς εκμετάλλευσης να καταφύγουν στην κοινή χρήση θέσεων. Επισημαίνει επίσης ότι η χρηματοοικονομική κατάσταση των φορέων εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών μπορεί να καθιστά απαραίτητη την κοινή χρήση δικτύων για να επιτραπεί η είσοδος νέων ανταγωνιστών στην αγορά.

(84) Συνεπώς, η BKartA είναι της γνώμης ότι δεν υφίσταται περιορισμός του ανταγωνισμού κατά το μέτρο που η κοινή χρήση θέσεων είναι απαραίτητη για να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την άδεια των συμβαλλομένων (ιδίως η υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού μέχρι το 2005) και, κατά συνέπεια, είναι απαραίτητη για να καταστεί δυνατή η είσοδος στην αγορά. Η BKartA εκτιμά ότι η κοινή χρήση RAN, την οποία δεν θεωρεί απαραίτητη για την τήρηση των υποχρεώσεων εκ της αδείας, αποτελεί περιορισμό του ανταγωνισμού που θα ήταν αποδεκτός μόνο κατά το μέτρο που είναι απαραίτητος για να επιτραπεί η είσοδος στην αγορά. Όσον αφορά την κοινή χρήση θέσεων τόσο μετά το 2005 όσο και πέραν της υποχρέωσης κάλυψης του 50 % του πληθυσμού, και όσον αφορά την κοινή χρήση RAN, η BKartA τεκμαίρει ότι ενέχουν περιορισμούς του ανταγωνισμού, αλλά μπορούν ενδεχομένως να τύχουν απαλλαγής.

(85) Ωστόσο, η BKartA δεν θεωρεί ότι οι περιορισμοί της μεταπώλησης ικανότητας περιαγωγής σε MVNO που προβλέπεται στο άρθρο 11 της συμφωνίας μπορούν να τύχουν απαλλαγής, διότι κατά τη γνώμη της έχουν ως αποτέλεσμα το συντονισμό τιμών μεταξύ ανταγωνιστών. Το θέμα της εθνικής περιαγωγής δεν εξετάζεται στις παρατηρήσεις της BKartA. Δεν υποβλήθηκαν επίσης παρατηρήσεις σχετικά με τις τροποποιήσεις της συμφωνίας από τους συμβαλλομένους σχετικά με την περιαγωγή εντός της επικράτειας που υπάγεται στην υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού.

7.2. **Παρατηρήσεις φορέων της αγοράς**

(86) Ένας φορέας της αγοράς αντιτέθηκε για λόγους αρχής στην εθνική περιαγωγή, την οποία θεωρεί ως περιορισμό του ανταγωνισμού δικτύων. Εναντιώθηκε επίσης στην εκτεταμένη κοινή χρήση θέσης και στην κοινή χρήση RAN, ισχυριζόμενος ότι θα έχουν ως αποτέλεσμα την εναρμόνιση των δικτύων σε τέτοιο βαθμό, ώστε δεν θα είναι πλέον διακριτά μεταξύ τους. Ως εκ τούτου, ισχυρίζεται, θα εξαλειφθεί σε μεγάλο βαθμό όχι μόνο ο ανταγωνισμός ως προς την ποιότητα των δικτύων, αλλά και ο ανταγωνισμός σε επίπεδο υπηρεσιών. Προσέθεσε ότι κατά την εκτίμησή του δεν υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι χάρη στη συμφωνία οι συμβαλλόμενοι προβαίνουν σε ταχύτερη ανάπτυξη δικτύου 3G.

(87) Ένας δεύτερος φορέας της αγοράς έλαβε καταρχήν ευνοϊκή θέση σχετικά με την κοινή χρήση δικτύου ως μέσου για τον περιορισμό των εξόδων και τη διευκόλυνση της εισόδου νέων ανταγωνιστών στην αγορά, αλλά προσέθεσε ότι η μη αποκλειστικότητα της συμφωνίας θα έπρεπε να συνοδεύεται από δέσμευση των μερών ότι θα διαθέσουν επαρκή χωρητικότητα δικτύου για να εξυπηρετηθούν και τρίτοι.

(88) Ένας τρίτος φορέας της αγοράς ισχυρίστηκε ότι η συμφωνία κοινής χρήσης δικτύου θα μπορούσε να επιτρέψει στους συμβαλλόμενους να επωφεληθούν από την προκύπτουσα μείωση του κόστους για να εισέλθουν στην αγορά υπηρεσιών τηλεειδοποίησης και άμεσης επείγουσας μηνυματοδοσίας, καθώς και σε συναφείς αγορές υπηρεσιών 3G, απωθώντας τους μικρότερους ανταγωνιστές εκτός των αγορών αυτών.

(89) Δύο φορείς της αγοράς διατύπωσαν αντιρρήσεις κατά του άρθρου 11 της συμφωνίας, υποστηρίζοντας ότι η απαίτηση προηγούμενης έγκρισης εκ μέρους του φορέα εκμετάλλευσης του ξένιου δικτύου για τη μεταπώληση ικανότητας περιαγωγής για την παροχή φωνητικών υπηρεσιών από MVNO οδηγεί σε περιορισμό του ανταγωνισμού στην ή στις αγορές λιανικής για τις υπηρεσίες 3G.

(90) Όλες οι παρατηρήσεις που ελήφθησαν εξετάστηκαν προσεκτικά και κατά το μέτρο που οι παρατηρήσεις τρίτων αντικατοπτρίζουν πραγματικά προβλήματα ανταγωνισμού, το σκεπτικό της Επιτροπής σχετικά με τα διατυπωθέντα προβλήματα παρουσιάζεται στη νομική εκτίμηση που ακολουθεί.

8. **ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

(91) Το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ απαγορεύουν τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού στην κοινή αγορά. Η Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει απαλλαγή σε συμφωνίες που περιορίζουν τον ανταγωνισμό κατά παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

(92) Η κοινοποιηθείσα συμφωνία είναι οριζόντια συμφωνία συνεργασίας μεταξύ δύο ανταγωνιστών που περιλαμβάνει και ορισμένες κάθετες πτυχές. Η συμφωνία δεν έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού μέσω καθορισμού των τιμών, περιορισμού της παραγωγής ή κατανομής αγορών ή πελατών, αλλά μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι η T-Mobile και η O2 Germany είναι ανταγωνίστριες όσον αφορά τα ψηφιακά κινητά δίκτυα και τις υπηρεσίες 2G και 3G.

(93) Η συμφωνία μεταξύ της T-Mobile και της O2 Germany συνεπάγεται συνεργασία στην ανάπτυξη των δικτύων 3G των συμβαλλομένων, κυρίως μέσω i) της κοινής χρήσης θέσεων και ii) της εθνικής περιαγωγής. Ειδικότερα, οι συμβαλλόμενοι σχεδιάζουν να συνεργαστούν όσον αφορά το σχεδιασμό, την απόκτηση, την οικοδόμηση, την ανάπτυξη και την κοινή χρήση θέσεων 3G, καθώς και μέσω της παροχής υπηρεσιών περιαγωγής. Κατά συνέπεια, οι συμβαλλόμενοι θα συνεργαστούν εκτενώς στην ανάπτυξη των κινητών δικτύων τους 3G. Μια τόσο εκτεταμένη συνεργασία μεταξύ δύο επιχειρήσεων που επηρεάζει αγορές με περιορισμένο αριθμό ανταγωνιστών και αγορές με υψηλούς, αν όχι απόλυτους, φραγμού εισόδου, προκαλεί ανησυχίες όσον αφορά τον ανταγωνισμό. Ειδικότερα, η συμφωνία ενέχει τον κίνδυνο i) μείωσης του ανταγωνισμού δικτύων στη Γερμανία και ii) επέκτασης των συνεπειών σε αγορές υπηρεσιών. Επιπλέον, πρέπει να εξεταστούν οι τυχόν περιοριστικές διατάξεις, όπως οι περιορισμοί της μεταπώλησης.

8.1. **Δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ**

(94) Επειδή η κοινή χρήση θέσεων, η κοινή χρήση RAN και η εθνική περιαγωγή πρέπει να θεωρηθούν ως διακεκριμένες μορφές συνεργασίας με συνέπειες σε διαφορετικές αγορές, εξετάζονται χωριστά.

8.1.1. *Εκτεταμένη κοινή χρήση θέσεων*

(95) Η κοινή χρήση θέσεων καταρχήν ενθαρρύνεται από τη δημόσια πολιτική που ασκείται τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, οι εθνικές αρχές μπορούν να επιβάλουν την κοινή χρήση διευκολύνσεων, ειδικά όταν οι ανταγωνιστές δεν έχουν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις. Το άρθρο 11 της οδηγίας 97/33/ΕΚ του Ευρωπαικού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1997, για τη διασύνδεση στο χώρο των τηλεπικοινωνιών προκειμένου να διασφαλισθεί καθολική υπηρεσία και διαλειτουργικότητα, με εφαρμογή των αρχών παροχής ανοικτού δικτύου (Οδηγία Διασύνδεσης) προβλέπει ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξουσιοδοτούνται να ενθαρρύνουν και να επιβάλλουν τη συνεγκατάσταση και από κοινού χρήση διευκολύνσεων ([52]). Το εν λόγω άρθρο έχει εφαρμοστεί στη Γερμανία μέσω του κεφαλαίου 33 του γερμανικού νόμου περί τηλεπικοινωνιών (TKG), ο οποίος προβλέπει ότι τρίτοι μπορούν να ζητήσουν από δεσπόζοντες φορείς εκμετάλλευσης πρόσβαση σε βασικές διευκολύνσεις ([53]). Βάσει του νέου κανονιστικού πλαισίου, η αιτιολογική σκέψη 23 της οδηγίας πλαισίου ([54]) αναφέρει ότι «η από κοινού χρήση ευκολιών μπορεί να είναι επωφελής για λόγους χωροταξικούς, δημόσιας υγείας ή περιβάλλοντος, και θα πρέπει να ενθαρρύνεται από τις εθνικές κανονιστικές αρχές με βάση εθελοντικές συμφωνίες». Το άρθρο 12 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαικού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο) προβλέπει ότι οι εθνικές κανονιστικές αρχές εξουσιοδοτούνται να επιβάλλουν την από κοινού χρήση διευκολύνσεων, όταν οι επιχειρήσεις στερούνται πρόσβασης σε άλλες βιώσιμες δυνατότητες λόγω της ανάγκης προστασίας του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας ή της δημόσιας ασφάλειας, ή της επίτευξης πολεοδομικών ή χωροταξικών στόχων. Έτσι, η θέσπιση ειδικών τομεακών κανόνων μπορεί να εξασφαλίσει μια λύση, όταν δεν υπάρχουν εναλλακτικές θέσεις και οι ανταγωνιστές δεν μπορέσουν μέσω διαπραγματεύσεων να διευθετήσουν το θέμα της πρόσβασης στις απαραίτητες θέσεις ή/και στην υποδομή θέσεων με εμπορικούς όρους.

(96) Η κοινή χρήση θέσεων βάσει διμερών συμφωνιών αποτελεί συνηθισμένη πρακτική μεταξύ όλων των φορέων εκμετάλλευσης στη Γερμανία για τις υπηρεσίες 2G και είναι πιθανό ότι το ίδιο θα συμβεί και με τις υπηρεσίες 3G. Υπάρχουν υφιστάμενες συμφωνίες πλαίσια μεταξύ της T-Mobile, της D2 Vodafone και της E-Plus που αφορούν τη χρήση κοινών θέσεων. Επιπλέον, η κοινή χρήση θέσεων προωθείται στη Γερμανία στο πλαίσιο της κρατικής πολιτικής με στόχο να ελαχιστοποιηθεί ο συνολικός αριθμός των απαιτούμενων θέσεων για περιβαλλοντικούς και υγειονομικούς λόγους. Έτσι, στις 9 Ιουλίου 2001 συνήφθη γενική συμφωνία μεταξύ, αφενός, όλων των φορέων εκμετάλλευσης κινητών δικτύων και, αφετέρου, των ενώσεων δήμων, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η χρήση κοινών θέσεων ([55]). Κατόπιν αυτής της συμφωνίας, οι φορείς εκμετάλλευσης κινητών δικτύων στη Γερμανία ανταλλάσσουν πληροφορίες σε περιφερειακή βάση σχετικά με τις θέσεις που χρειάζονται σε συγκεκριμένους δήμους, ούτως ώστε να μεγιστοποιηθεί το ποσοστό των από κοινού χρησιμοποιούμενων θέσεων.

(97) Η αγορά θέσεων και υποδομής θέσεων για εξοπλισμό ψηφιακών κινητών ραδιοεπικοινωνιών οριοθετείται ανωτέρω (αιτιολογική σκέψη 49 και επόμενες). Οι συμβαλλόμενοι εκτιμούν ότι μέχρι σήμερα [60 000 έως 70 000(*)] θέσεις περίπου έχουν αποκτηθεί από δίκτυα 2G στη Γερμανία, εκ των οποίων ένα σημαντικό ποσοστό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τα δίκτυα 3G. Μέχρι σήμερα στο σύνολο της γερμανικής αγοράς το 64 % των θέσεων χρησιμοποιούνται από έναν μόνο φορέα εκμετάλλευσης, το 20 % από δύο φορείς εκμετάλλευσης, και το 16 % από τρεις ή περισσότερους φορείς εκμετάλλευσης ([56]). Επειδή τα δίκτυα 3G θα επικεντρωθούν αρχικά στις αστικές περιοχές προκειμένου να επιτύχουν την απαιτούμενη κάλυψη πληθυσμού, είναι πιθανό ότι το ποσοστό των από κοινού χρησιμοποιούμενων θέσεων για τα δίκτυα 3G να είναι υψηλότερο από ό,τι για τα δίκτυα 2G. Η κατανομή των ήδη αναπτυγμένων θέσεων μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων εκτιμάται ότι έχει ως εξής: η T-Mobile εκτιμάται ότι κατέχει [10 000 έως 20 000*], η D2 Vodafone [10 000 έως 20 000 (*)], η E-Plus [5 000 έως 15 000 (*)] και η O2 Germany [5 000 έως 15 000 (*)]. Εκτιμάται ότι τουλάχιστον 20 000 νέες θέσεις θα αποκτηθούν για τα δίκτυα 3G. Εκτός από τις [10 000 έως 20 000 (*)] θέσεις που ήδη κατέχει, η T-Mobile σχεδιάζει να αποκτήσει άλλες θέσεις [*] για το δίκτυό της 3G. Ένα μέρος των νέων θέσεων θα είναι θέσεις κοινής χρήσης: στην κοινοποίησή τους οι συμβαλλόμενοι ανέφεραν ότι βάσει της συμφωνίας αναμένεται κοινή χρήση μέχρι και του [20-35 % (*)] των θέσεών τους 3G. Από πιο πρόσφατες πληροφορίες που υπέβαλαν οι συμβαλλόμενοι προκύπτει ότι η O2 Germany προσδοκά πλέον να μοιράζεται μέχρι και το [40-55 % (*)] των θέσεών της 2G και 3G με όλους τους άλλους φορείς εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της T-Mobile, και το [15-30 %(*)] με την T-Mobile μόνο. Η T-Mobile προσδοκά πλέον ότι θα μοιράζεται με τους άλλους τρεις φορείς εκμετάλλευσης [*] των θέσεων ιστών και [*] θέσεων στις στέγες κτηρίων.

([52]) ΕΕ L 199 της 26.7.1997, σ. 32.

([53]) Νόμος περί τηλεπικοινωνιών (TKG) της 25ης Ιουλίου 1996 (Εφημερίδα ομοσπονδιακής νομοθεσίας I, σ. 1120), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον πρώτο νόμο για την τροποποίηση του νόμου περί τηλεπικοινωνιών της 21ης Οκτωβρίου 2002 (Εφημερίδα ομοσπονδιακής νομοθεσίας I, σ. 4186). [Telekommunikationsgezetz vom 25. Juli 1996, BGBl. I, S. 1120; Änderungsgesetz zum TKG — Kleine Novelle vom 25.10.2002, BGBl. I S. 4186].

([54]) ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33.

([55]) Vereinbarung über den Informationsaustausch und die Beteiligung der Kommunen beim Ausbau der Mobilfunknetze zwischen Deutscher Städtetag, Deutscher Landeskreistag, Deutscher Städte- und Gemeindebund und DeTeMobil Deutsche Telekom Mobilnet GmbH, E-Plus Mobilfunk GmbH & Co KG, Group 3G, Mannesmann Mobilfunk GmbH, MobilCom Multimedia GmbH, VIAG Interkom GmbH & Co.

([56]) Βάσει στοιχείων της RegTP για τον Μάιο του 2001 επί συνόλου 39 690 θέσεων.

(98) Η αγορά παρουσιάζει υψηλό βαθμό συγκέντρωσης και επί του παρόντος οι συμβαλλόμενοι κατέχουν μαζί μερίδιο αγορά ύψους 45 % περίπου. Εκτός από τους συμβαλλόμενους, δύο ακόμη επιχειρήσεις έχουν λάβει άδειες που τους επιτρέπουν να αναπτύξουν τα δικά τους δίκτυα, εκ των οποία τουλάχιστον μία, η D2 Vodafone, κατέχει ήδη πολύ ισχυρή θέση στις αγορές 2G. Οι εν λόγω επιχειρήσεις είναι επίσης παρούσες στην αγορά θέσεων και υποδομής θέσεων για εξοπλισμό ψηφιακών κινητών ραδιοεπικοινωνιών. Ωστόσο, παρόλο που οι περισσότερες θέσεις στη Γερμανία ανήκουν σήμερα σε φορείς εκμετάλλευσης κινητών δικτύων, ορισμένες εξειδικευμένες εταιρείες πύργων έχουν επίσης αρχίσει να εισέρχονται στη γερμανική αγορά, ενώ μεμονωμένες θέσεις μπορούν να αποκτηθούν απευθείας από τους ιδιοκτήτες τους. Επιπλέον, καταρχήν η κοινή χρήση θέσεων δεν περιορίζει τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων για τους υπόλοιπους φορείς εκμετάλλευσης: αντίθετα, αυξάνει το ποσοστό θέσεων επί του συνολικού αριθμού τους που είναι διαθέσιμες για τους υπόλοιπους φορείς εκμετάλλευσης, καθότι μειώνει τον αριθμό θέσεων που χρειάζεται χωριστά καθένας από τους φορείς εκμετάλλευσης οι οποίοι χρησιμοποιούν από κοινού θέσεις.

(99) Από την πλευρά της ζήτησης, η αγορά παρουσιάζει ακόμη μεγαλύτερο βαθμό συγκέντρωσης, καθότι περιορίζεται στους τέσσερις αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης 2G/3G που εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται στη γερμανική αγορά. Τα μέρη που είναι παρόντα στην πλευρά της ζήτησης είναι επίσης παρόντα στην πλευρά της προσφοράς και καταρχήν έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν θέσεις για τις ανάγκες του δικού τους δικτύου, εντελώς ανεξάρτητα από τους συμβαλλόμενους και από κάθε άλλη επιχείρηση, αν αυτό επιθυμούν. Επειδή οι συμβαλλόμενοι είναι πιθανό να ζητήσουν πρόσβαση σε θέσεις ελεγχόμενες από τους άλλους φορείς εκμετάλλευσης 2G και 3G, θεωρείται πιθανό να υπάρξει αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς.

(100) Επιπλέον, η πρόσβαση τρίτων σε θέσεις ελεγχόμενες από τους συμβαλλόμενους προωθείται από την κρατική πολιτική και, όπως διευκρινίζεται ανωτέρω, από τη δυνατότητα της EPA να επιβάλει την κοινή χρήση θέσεων όταν δεν υπάρχουν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις. Τέλος, η συμφωνία δεν περιορίζει την εμπορική ελευθερία των συμβαλλομένων να προβούν σε κοινή χρήση θέσεων με τρίτους, ενώ αμφότεροι οι συμβαλλόμενοι σχεδιάζουν να εξακολουθήσουν ενεργά να χρησιμοποιούν θέσεις από κοινού με τρίτους. Συνεπώς, η συμφωνία δεν φαίνεται να έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό του ανταγωνισμού στην αγορά θέσεων και υποδομής θέσεων για εξοπλισμό ψηφιακών κινητών ραδιοεπικοινωνιών. Απομένει να εξεταστεί αν, ως αποτέλεσμα της κοινής χρήσης θέσεων και δεδομένου ότι θα αυξηθεί η ομοιότητα της διάρθρωσης των εξόδων τους, είναι πιθανό οι συμβαλλόμενοι να θεωρήσουν λιγότερο αναγκαία τη διαφοροποίηση των υπηρεσιών που προσφέρουν σε επίπεδο λιανικής ή αν, ως αποτέλεσμα της κοινής χρήσης θέσεων, είναι πιθανό να συντονίσουν τις δραστηριότητές τους σε άλλες αγορές.

(101) Επειδή το ποσοστό του κόστους των κοινόχρηστων θέσεων επί των συνολικών εξόδων είναι σχετικά χαμηλό, η μείωση εξόδων που αναμένεται να επιτύχουν οι συμβαλλόμενοι λόγω της κοινής χρήσης θέσεων είναι περιορισμένη. Η O2 Germany εκτιμά ότι η εξοικονόμηση πόρων που θα επιτύχει μόνο λόγω της κοινής χρήσης θέσεων θα ανέλθει μόλις στο [7-17 % (*)] της συνολικής εξοικονόμησης πόρων βάσει της συμφωνίας, η οποία αντιστοιχεί στο [15-35 % (*)] των εξόδων ανάπτυξης του δικτύου, δηλαδή η εξοικονόμηση πόρων που θα επιτύχει χάρη στην κοινή χρήση θέσεων θα ανέλθει στο [λιγότερο από 5 % (*)] της συνολικής εξοικονόμησης πόρων. Σε σχέση με τις θέσεις 2G, η T-Mobile προβλέπει ότι δεν θα επιτύχει πρόσθετη εξοικονόμηση πόρων λόγω των ήδη υφιστάμενων συμφωνιών κοινής χρήσης θέσεων 2G. Αντίθετα, οι συμβαλλόμενοι θεωρούν ότι το όφελος από την κοινή χρήση θέσεων είναι η μεγαλύτερη ταχύτητα σχεδιασμού και υλοποίησης λόγω νωρίτερης κατάρτισης σχεδίων ραδιοεπικοινωνίας βάσει της απόκτησης πληροφοριών για τις θέσεις νωρίτερα από ό,τι θα συνέβαινε διαφορετικά. Σε κάθε περίπτωση, οι συμβαλλόμενοι δεν θα έχουν συγκυριότητα ή κοινό έλεγχο επί των θέσεων, αλλά θα ανταγωνίζονται μεταξύ τους και με άλλους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου για την απόκτηση ιδιόκτητων θέσεων και κάθε συμβαλλόμενος θα παρέχει δικαιώματα χρήσης στον αντισυμβαλλόμενο. Συνεπώς, κατόπιν της συμφωνίας οι συμβαλλόμενοι δεν θα έχουν από κοινού υψηλό ποσοστό των συνολικών εξόδων τους. Επομένως, η κοινή χρήση θέσεων δεν έχει ως αποτέλεσμα την όμοια διάρθρωση των εξόδων των συμβαλλομένων, γεγονός που θα μπορούσε να επηρεάσει την ικανότητά τους να ανταγωνίζονται αποτελεσματικά μεταξύ τους στις επόμενου σταδίου αγορές δικτύου ή υπηρεσιών.

(102) Δεν διαπιστώνονται επίσης σημαντικές συνέπειες στον ανταγωνισμό σε άλλες αγορές δικτύων ή υπηρεσιών. Η έκταση της συνεργασίας όσον αφορά την κοινή χρήση θέσεων είναι σύμφωνη με την εκτίμηση της RegTP, εθνικής ρυθμιστικής αρχής της Γερμανίας, σχετικά με τον ελάχιστο βαθμό ανεξαρτησίας που απαιτείται για τον ανεξάρτητο έλεγχο δικτύων και υπηρεσιών από τους αντίστοιχους συμβαλλομένους. Ειδικότερα, οι συμβαλλόμενοι διατηρούν τον ανεξάρτητο έλεγχο των δικτύων πυρήνα που περιλαμβάνουν όλα τα νοήμονα τμήματα του δικτύου και τις πλατφόρμες υπηρεσιών που καθορίζουν τη φύση και την έκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι συμβαλλόμενοι διατηρούν επίσης τον ανεξάρτητο έλεγχο του σχεδιασμού των ραδιοεπικοινωνιών και την ελευθερία τους να προσθέτουν θέσεις, συμπεριλαμβανομένων θέσεων που δεν χρησιμοποιούν από κοινού με άλλους, προκειμένου να αυξήσουν την έκταση και τη χωρητικότητα του δικτύου τους, που φαίνεται ότι αποτελούν τις βασικές παραμέτρους του ανταγωνισμού σε επίπεδο δικτύου, και που πιθανώς έχουν σημαντικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό σε επίπεδο υπηρεσιών. Επειδή η κοινή χρήση θέσεων θα μειώσει τα έξοδα έρευνας και θα δημιουργήσει ενδεχομένως μεγαλύτερη πυκνότητα δικτύου, μπορεί να βελτιώσει τον ανταγωνισμό δικτύων, και κατ' επέκταση τον ανταγωνισμό σε επίπεδο υπηρεσιών, τόσο μεταξύ των συμβαλλομένων όσο και με τρίτους. Συνεπώς, η κοινή χρήση θέσεων μεταξύ των συμβαλλομένων που προβλέπεται στη συμφωνία, όπως κοινοποιήθηκε, δεν οδηγεί σε περιορισμούς του ανταγωνισμού.

(103) Όσον αφορά την κοινή χρήση θέσεων, οι συμβαλλόμενοι δήλωσαν ότι θα ανταλλάσσουν τις απαραίτητες πληροφορίες για την κοινή ανάπτυξη των θέσεών τους, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών πληροφοριών και στοιχείων σχετικά με την τοποθεσία μεμονωμένων θέσεων, δηλαδή θα αποκαλύπτεται ποιος από τους δύο συμβαλλόμενους θέλει να εκτελέσει έργα

και σε ποιες θέσεις. Οι συμβαλλόμενοι δηλώνουν ότι δεν θα υπάρξει πρόσθετη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την αναμενόμενη ανάπτυξη των δικτύων 3G. Το άρθρο 2.6 της συμφωνίας προβλέπει ότι οι συμβαλλόμενοι δεν ανταλλάσσουν ευαίσθητες πληροφορίες από άποψη ανταγωνισμού, πέραν των ελάχιστων πληροφοριών που είναι απαραίτητες για το σχεδιασμό του δικτύου. Η ανταλλαγή των τεχνικών αυτών πληροφοριών περιορίζεται στο ελάχιστο απαιτούμενο επίπεδο που καθιστά δυνατή μια μορφή συνεργασίας μεταξύ των συμβαλλομένων που δεν θεωρείται ότι περιορίζει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς, δεν αποτελεί καθεαυτή περιορισμό του ανταγωνισμού.

8.1.2. *Κοινή χρήση RAN*

(104) Μολονότι η συμφωνία επιτρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο κοινής χρήσης RAN μεταξύ των συμβαλλομένων, προς το παρόν δεν προβλέπεται κοινή χρήση RAN. Επιπλέον, οι όροι της κοινής χρήσης RAN μεταξύ των συμβαλλομένων δεν αναπτύσσονται αρκετά λεπτομερώς στην κοινοποίηση, ώστε να μπορέσει η Επιτροπή να εξετάσει το θέμα βάσει του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ/του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Συνεπώς, δεν καλύπτεται από την παρούσα απόφαση.

8.1.3. *Εθνική περιαγωγή*

Περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο της T-Mobile εντός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού

(105) Με τις από 20ής Σεπτεμβρίου 2002 και 22ας Ιανουαρίου 2003 τροποποιήσεις της κοινοποιηθείσας συμφωνίας, οι συμβαλλόμενοι συμφώνησαν ότι η O2 Germany θα μπορεί να αγοράζει χονδρικά δικαιώματα εθνικής περιαγωγής στα δίκτυα 3G της T-Mobile μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2003 και 31ης Δεκεμβρίου 2008. Τούτο σημαίνει ότι κατά την εν λόγω χρονική περίοδο η O2 Germany θα αγοράζει χονδρικές υπηρεσίες εθνικής περιαγωγής από την T-Mobile εντός της περιοχής στην οποία η O2 Germany έχει εκ του νόμου την υποχρέωση να καλύψει το 50 % του γερμανικού πληθυσμού μέσω του δικού της δικτύου. Η T-Mobile δεν θα έχει αντίστοιχα το δικαίωμα αγοράς χονδρικής εθνικής περιαγωγής στο δίκτυο της O2 στην περιοχή αυτή. Κατόπιν συζητήσεων με την Επιτροπή, οι συμβαλλόμενοι συμφώνησαν να περιορίσουν τη διάρκεια της περιαγωγής εντός της περιοχής που υπόκειται στην υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού βάσει του καθορισμού τριών διαφορετικών περιοχών (περιοχές 1, 2 και 3). Η περιαγωγή θα καταργηθεί σταδιακά στις περιοχές αυτές σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που προαναφέρεται στο σημείο 4.3.1 και το οποίο έχει ενσωματωθεί στην τροποποίηση της συμφωνίας με ημερομηνία 21 Μαΐου 2003.

Αμοιβαία περιαγωγή εκτός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού

(106) Η συμφωνία, όπως κοινοποιήθηκε αρχικά, προβλέπει το αμοιβαίο δικαίωμα χονδρικής εθνικής περιαγωγής 3G μεταξύ της T-Mobile και της O2 Germany εκτός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού. Στην πράξη, η T-Mobile προτίθεται να καλύψει [*] του πληθυσμού της Γερμανίας με το δίκτυό της 3G μέχρι το τέλος του 2006, και να παράσχει πρόσθετη κάλυψη σε συνάρτηση με τη ζήτηση, ενώ η O2 Germany προτίθεται[(*)]. Δεδομένου ότι το δίκτυο της T-Mobile θα είναι πιο εκτεταμένο, και έχοντας υπόψη τα πλεονεκτήματα που έχει ένας φορέας εκμετάλλευσης δικτύου χρησιμοποιώντας το δικό του δίκτυο όσον αφορά τον έλεγχο του κόστους και παραμέτρων όπως η ποιότητα του δικτύου και οι ταχύτητες μετάδοσης, μάλλον η περιαγωγή της T-Mobile ή των πελατών της στο δίκτυο της O2 Germany, αν υπάρξει, θα είναι περιορισμένη. Κατά συνέπεια, η εθνική περιαγωγή βάσει της συμφωνίας θα αφορά κατά κύριο λόγο την περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο της T-Mobile και όχι το αντίθετο.

Συνέπειες στον ανταγωνισμό

Συνέπειες στις αγορές χονδρικής

(107) Η αγορά χονδρικής πρόσβασης στην εθνική περιαγωγή για υπηρεσίες επικοινωνιών 3G οριοθετήθηκε ανωτέρω (αιτιολογική σκέψη 57 και επόμενες). Η εθνική περιαγωγή μεταξύ φορέων εκμετάλλευσης δικτύου που έχουν λάβει άδεια ανάπτυξης και εκμετάλλευσης ιδιόκτητων ανταγωνιστικών ψηφιακών κινητών δικτύων αποτελεί εξ ορισμού περιορισμό του ανταγωνισμού μεταξύ αυτών των φορέων εκμετάλλευσης σε όλες τις σχετικές αγορές δικτύων ως προς βασικές παραμέτρους όπως η κάλυψη, η ποιότητα και οι ταχύτητες μετάδοσης. Περιορίζει τον ανταγωνισμό ως προς την έκταση και την ταχύτητα της κάλυψης διότι, αντί να αναπτύσσει το δικό του δίκτυο για να επιτύχει τη μέγιστη δυνατή κάλυψη της επικράτειας και του πληθυσμού στο μικρότερο δυνατό χρόνο, ο φορέας εκμετάλλευσης που χρησιμοποιεί την περιαγωγή βασίζεται, όσον αφορά την κίνηση περιαγωγής, στο βαθμό κάλυψης που έχει επιτύχει το δίκτυο του φιλοξενούντος φορέα. Η εθνική περιαγωγή περιορίζει επίσης τον ανταγωνισμό όσον αφορά την ποιότητα του δικτύου και τις ταχύτητες μετάδοσης, διότι ο φορέας εκμετάλλευσης που χρησιμοποιεί την περιαγωγή περιορίζεται από την ποιότητα δικτύου και τις ταχύτητες μετάδοσης του φιλοξενούντος δικτύου, οι οποίες αποτελούν συνάρτηση των τεχνικών και εμπορικών επιλογών του φορέα εκμετάλλευσης του φιλοξενούντος δικτύου. Τέλος, βάσει της συμφωνίας, η εθνική περιαγωγή θα χρεώνεται σε τιμές χονδρικής, όσον αφορά τις φωνητικές επικοινωνίες σε επίπεδο τερματισμού κλήσεων, και όσον αφορά τις υπηρεσίες δεδομένων θα χρεώνεται με βάση τη μέθοδο [retail minus (*)]. Στην περίπτωση της O2 Germany, η εθνική περιαγωγή θα αντιπροσωπεύει [(*)]. Κατά συνέπεια, οι τιμές χονδρικής που θα μπορεί να χρεώνει στους αγοραστές των δικών της χονδρικών υπηρεσιών δικτύου και πρόσβασης, θα περιορίζονται από τις τιμές χονδρικής που θα καταβάλλει στην T-Mobile.

(108) Οι συνέπειες των εν λόγω περιορισμών θα είναι σοβαρότερες στις περιοχές που παρουσιάζουν οικονομικό συμφέρον για την ανάπτυξη παράλληλων ανταγωνιστικών δικτύων — κυρίως σε αστικά κέντρα — και όπου, συνεπώς, ο ανταγωνισμός θα είναι πιο περιορισμένος λόγω της περιαγωγής. Οι συνέπειες θα είναι λιγότερο έντονες στις περιοχές όπου τα οικονομικά κίνητρα για την ανάπτυξη δικτύου είναι ασθενέστερα, όπως σε οικισμούς δευτερεύουσας εμπορικής σημασίας και ιδίως σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές.

(109) Έχοντας υπόψη τους περιορισμούς που απορρέουν ως προς την ικανότητα της O2 Germany και της T-Mobile να ανταγωνίζονται σε επίπεδο κάλυψης, ποιότητας, ταχυτήτων μετάδοσης και τιμών χονδρικής, η εθνική περιαγωγή 3G μεταξύ της O2 Germany και της T-Mobile έχει συνέπειες στον ανταγωνισμό σε όλες τις αγορές δικτύου 3G στη Γερμανία, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς χονδρικής πρόσβαση στην εθνική περιαγωγή για υπηρεσίες επικοινωνιών 3G και της αγοράς χονδρικής πρόσβασης χρόνου εκπομπής σε υπηρεσίες 3G.

(110) Δεδομένου ότι οι αγορές 3G είναι αναδυόμενες αγορές, δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με μερίδια αγοράς. Ωστόσο, στην αγορά χονδρικής πρόσβασης στην εθνική περιαγωγή για υπηρεσίες επικοινωνιών 3G, στη Γερμανία τέσσερις μόνο αδειοδοτημένοι φορείς εκμετάλλευσης έχουν την ικανότητα να αναπτύξουν δίκτυα. Οι φραγμοί εισόδου στην αγορά λόγω των απαιτήσεων αδειοδότησης και των αναγκαίων επενδύσεων είναι πολύ υψηλοί έως απόλυτοι ([57]). Έτσι, είναι σαφές ότι η συνεργασία μεταξύ δύο από τις μόλις τέσσερις επιχειρήσεις της αγοράς, έστω και αν η μία από τις δύο (O2 Germany) επί του παρόντος δεν προτίθεται να αναπτύξει το δίκτυό της πέραν [(*)], μπορεί να περιορίσει τον ανταγωνισμό κατά τρόπο αισθητό. Ως εκ τούτου, η συμφωνία σχετικά με την εθνική περιαγωγή (όπως τροποποιήθηκε) αποτελεί περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

Συνέπειες στις αγορές λιανικής

(111) Επιπλέον, πρέπει να εξεταστεί το ερώτημα αν η συμφωνία σχετικά με τη χονδρική πρόσβαση στην περιαγωγή 3G περιορίζει τον ανταγωνισμό στις λιανικές υπηρεσίες 3G. Η εθνική περιαγωγή σε επίπεδο χονδρικής θα δημιουργήσει μεγαλύτερη ομοιογένεια σε επίπεδο λιανικής, δεδομένου ότι η χρησιμοποιούμενη κάλυψη δικτύου, η ποιότητα και η ταχύτητα των υπηρεσιών θα είναι πιθανόν παρόμοιες. Οι ταχύτητες μετάδοσης θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τα είδη των υπηρεσιών που θα είναι σε θέση να παρέχει ένας συγκεκριμένος φορέας εκμετάλλευσης. Επιπλέον, ο χρόνος εισαγωγής συγκεκριμένων υπηρεσιών θα καθοριστεί από τη στιγμή στην οποία θα υπάρχουν κατά τρόπο αξιόπιστο στο δίκτυο ορισμένες ταχύτητες μετάδοσης, και οι τελευταίες θα πρέπει να συντονιστούν για λόγους εθνικής περιαγωγής. Τέλος, δεδομένου ότι οι φορείς εκμετάλλευσης που θα χρησιμοποιούν τη χονδρική εθνική περιαγωγή 3G θα πρέπει να καταβάλλουν αντίτιμο για τη χονδρική πρόσβαση, το οποίο όσον αφορά τις υπηρεσίες δεδομένων θα βασίζεται στο σύστημα [retail minus (*)], τα περιθώρια ανταγωνισμού τιμών θα είναι περιορισμένα. Το ίδιο το σύστημα [(*)] δημιουργεί τον κίνδυνο συντονισμού σε επίπεδο τιμών λιανικής.

(112) Συνεπώς, είναι πιθανό ότι η συνεργασία μεταξύ των συμβαλλομένων στη χονδρική εθνική περιαγωγή 3G θα έχει συνέπειες στον ανταγωνισμό μεταξύ των συμβαλλομένων σε λιανικές αγορές μεταγενέστερου σταδίου. Μολονότι ο αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις εν λόγω λιανικές αγορές θα είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο δικτύου και παρόλο που δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με το ακριβές μερίδιο αγοράς, αν χρησιμοποιηθεί ως στοιχείο σύγκρισης το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των συμβαλλομένων στην αγορά 2G, το εν λόγω μερίδιο αγοράς είναι 36,5 % [T-Mobile 29 %· O2 Germany 7,5 %] αν υπολογιστούν μόνο οι πελάτες των δύο αυτών εταιρειών, ενώ ανέρχεται σε 49,5 % [T-Mobile 41,7 %· O2 Germany 7,8 %] αν συνυπολογιστούν και οι τελικοί πελάτες των φορέων παροχής υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στα δίκτυα των συμβαλλομένων. Συνεπώς, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των συμβαλλομένων στις αγορές λιανικών υπηρεσιών 3G, με βάση οποιαδήποτε εύλογη εξέλιξη της αγοράς, είναι πιθανό να υπερβεί το 10 %, και έτσι ο περιορισμός είναι σημαντικός.

Υποχρέωση αγοράς ελάχιστης ποσότητας

(113) Η συμφωνία σχετικά με την εθνική περιαγωγή 3G δεν προβλέπει αποκλειστικότητα, αλλά επιβάλλει στην O2 Germany την υποχρέωση ελάχιστων αγορών ύψους [(*)] EUR από την T-Mobile επί μια τριετία, από την ημερομηνία έναρξης της παροχής των σχετικών υπηρεσιών περιαγωγής 3G. Οι τροποποιήσεις της συμφωνίας που καθιστούν δυνατή την περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο της T-Mobile εντός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού προβλέπουν ότι η O2 Germany θα καταβάλλει στην T-Mobile πάγια πληρωμή [*]. Παρόλο που τούτο δεν αποτελεί υποχρέωση ελάχιστης αγοράς, μπορεί να έχει τις ίδιες συνέπειες με τη συγκέντρωση της αγοράς πρόσβασης σε εθνική περιαγωγή 3G από την O2 Germany στο δίκτυο της T-Mobile.

(114) Ωστόσο, ούτε η υποχρέωση αγοράς ελάχιστης ποσότητας ούτε η πάγια πληρωμή χρειάζεται να εξεταστούν περαιτέρω όσον αφορά τον πιθανό αποκλεισμό. Η πώληση χονδρικής πρόσβασης σε περιαγωγή 3G μεταξύ αδειοδοτημένων φορέων εκμετάλλευσης 3G έχει αναγνωριστεί ως περιορισμός του ανταγωνισμού. Συνεπώς, τα πιθανά εμπόδια σε άλλο αδειοδοτημένο δίκτυο 3G προβλέποντας αυτή τη μορφή συνεργασίας δεν μπορούν να ερμηνευθούν καθεαυτά ως περιορισμός του ανταγωνισμού. Αντίθετα, σε περίπτωση που ένας από τους συμβαλλομένους συνάψει συμφωνία για την αγορά σημαντικών ποσοτήτων πρόσβασης σε εθνική περιαγωγή από έναν ή και από τους δύο άλλους αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης 3G, μια τέτοια συμφωνία θα έπρεπε να εξεταστεί με βάση τους κανόνες ανταγωνισμού.

Μεταπώληση προς φορείς εκμετάλλευσης κινητών εικονικών δικτύων (MVNO)

(115) Το άρθρο 11γ της συμφωνίας περιορίζει τη δυνατότητα των συμβαλλομένων να μεταπωλούν σε τρίτους δικαιώματα πρόσβασης στην περιαγωγή και συγκεκριμένα απαιτεί την προηγούμενη έγκριση του εκάστοτε αντισυμβαλλομένου για κάθε μεταπώληση ικανότητας περιαγωγής σε MVNO που θα παρείχε υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας σε τελικούς χρήστες. Οι εν λόγω περιορισμοί είναι κάθετου χαρακτήρα, επειδή αφορούν τη μεταπώληση δικαιωμάτων πρόσβασης. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2790/1999 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών, η απαλλαγή

([57]) Βλέπε σημείο 5.5.2.

κατά κατηγορία των κάθετων συμφωνιών δεν έχει εφαρμογή σε αμοιβαίες κάθετες συμφωνίες μεταξύ ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων ([58]).

(116) Κατά συνέπεια, ο εν λόγω περιορισμός πρέπει να εκτιμηθεί, όσον αφορά την πιθανότητα να οδηγήσει σε αθέμιτη σύμπραξη, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την οριζόντια συνεργασία, ενώ όσον αφορά τις κάθετες πτυχές του, πρέπει να εξεταστεί με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς. Η εξέταση με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για την οριζόντια συνεργασία δείχνει ότι ο περιορισμός του είδους των πελατών στους οποίους μπορεί ο αγοραστής να πωλήσεις τις υπηρεσίες της σύμβασης αποτελεί περιορισμό της παραγωγής και κατά συνέπεια αποτελεί περιορισμό του ανταγωνισμού βάσει του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ/του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ που χρήζει εξέτασης σε ατομική βάση σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ/το άρθρο 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ([59]). Έτσι, οι διατάξεις του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ/του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ πρέπει να εφαρμοστούν στους περιορισμούς της μεταπώλησης προς MVNO φωνής για να εξακριβωθεί αν υπάρχει βελτίωση της αποτελεσματικότητας που αντισταθμίζει τους σχετικούς περιορισμούς του ανταγωνισμού.

Περιορισμός της μεταπώλησης προς άλλους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου

(117) Απαιτώντας την προηγούμενη έγκριση του φορέα εκμετάλλευσης του φιλοξενούντος δικτύου, το άρθρο 11γ της συμφωνίας περιορίζει επίσης τη μεταπώληση δικαιωμάτων περιαγωγής σε άλλους αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης. Οι συμβαλλόμενοι υποστήριξαν ότι ο περιορισμός αυτός είναι αναγκαίος για να καταστεί δυνατός ο σχεδιασμός της χωρητικότητας του δικτύου και για να εξασφαλιστεί η ποιότητα των υπηρεσιών. Ωστόσο, δεν είναι απαραίτητο να εξεταστούν αυτά τα επιχειρήματα. Η πώληση χονδρικής πρόσβασης σε περιαγωγή 3G μεταξύ αδειοδοτημένων φορέων εκμετάλλευσης δικτύων 3G έχει χαρακτηριστεί ως περιορισμός του ανταγωνισμού αυτός καθεαυτόν. Συνεπώς, ο περιορισμός της προσχώρησης άλλων αδειοδοτημένων φορέων εκμετάλλευσης 3G σε μια τέτοια μορφή συνεργασίας δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως περιορισμός του ανταγωνισμού. Αντίθετα, αν ένας από τους συμβαλλόμενους συνήπτε συμφωνία μεταπώλησης σημαντικού όγκου πρόσβασης σε εθνική περιαγωγή προς έναν ή και προς τους δύο άλλους αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου 3G, η συμφωνία θα έπρεπε να εξεταστεί βάσει των κανόνων ανταγωνισμού.

Ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο της εθνικής περιαγωγής

(118) Το άρθρο 2.6 της συμφωνίας δεν επιτρέπει στους συμβαλλομένους να ανταλλάσσουν «σημαντικές πληροφορίες από απόψεως ανταγωνισμού». Στο πλαίσιο αυτό οι συμβαλλόμενοι δήλωσαν ότι δεν θα ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις προβλεπόμενες απαιτήσεις χωρητικότητας, και συγκεκριμένα σχετικά με τον αριθμό τον πελατών τους και τις συγκεκριμένες απαιτήσεις τους.

(119) Ωστόσο, οι συμβαλλόμενοι θα ανταλλάσσουν ορισμένα καίριας σημασίας τεχνικά στοιχεία που είναι απολύτως απαραίτητα για την παροχή συνεχούς και αδιάκοπης υπηρεσίες περιαγωγής, και συγκεκριμένα θα ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με αριθμούς καναλιών, αναγνώριση πελάτη (customer identification — CID) και αναγνώριση διασύνδεσης. Η συνεχής και αδιάκοπη περιαγωγή εξαρτάται από την «συνεχή και αδιάκοπη παράδοση» μεταξύ των δύο δικτύων, δηλαδή πρέπει να μπορεί ο πελάτης να αλλάξει δίκτυο χωρίς να χρειάζεται να ενεργοποιήσει κάποια διαδικασία για να εισέλθει στο άλλο δίκτυο. Για να επιτευχθεί η συνεχής και αδιάκοπη παράδοση μεταξύ κυψελών, οι σχετικές παράμετροι του ραδιοδικτύου πρέπει να γίνουν γνωστές στο φιλοξενούν δίκτυο, δηλαδή η ταυτότητα της κυψέλης, οι γεωγραφικές συντεταγμένες της θέσης της, το ύψος κεραίας, το είδος κεραίας, η κατεύθυνση της βασικής ραδιοδέσμης, η εξασθένηση καλωδίου και οι επιδόσεις του κόμβου B. Καθότι οι πληροφορίες αυτές είναι απολύτως απαραίτητες για την εθνική περιαγωγή, η ανταλλαγή τους δεν αποτελεί περιορισμό του ανταγωνισμού βάσει του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ/του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ που χρήζει εξέτασης σε ατομική βάση.

8.2. **Συνέπειες στο εμπόριο μεταξύ των μελών ΕΟΧ**

(120) Οι όροι πρόσβασης σε υποδομή 3G και στις χονδρικές υπηρεσίες φορέων εκμετάλλευσης κινητών δικτύων επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των χωρών του ΕΟΧ. Τούτο συμβαίνει διότι οι υπηρεσίες που παρέχονται μέσω των τηλεπικοινωνιακών δικτύων αποτελούν αντικείμενο συναλλαγής σε ολόκληρη την ΕΟΧ — π.χ. ο χονδρικός τερματισμος των διεθνών κλήσεων και η χονδρική πρόσβαση στη διεθνή περιαγωγή 3G — και οι όροι πρόσβασης στην τηλεπικοινωνιακή υποδομή και στις χονδρικές υπηρεσίες είναι καθοριστικοί για την ικανότητα άλλων φορέων εκμετάλλευσης, άλλων φορέων παροχής υπηρεσιών και MVNO, που χρειάζονται αυτή την πρόσβαση, να παρέχουν τις δικές τους υπηρεσίες ([60]). Οι όροι κοινής χρήσης δικτύων επηρεάζουν επίσης την προμήθεια δικτυακού εξοπλισμού από παραγωγούς του εν λόγω εξοπλισμού εγκατεστημένους σε διαφορετικά μέλη του ΕΟΧ. Επιπλέον, η επένδυση και η είσοδος στην αγορά των δικτύων και των υπηρεσιών 3G μέσα στον ΕΟΧ είναι όλο και περισσότερο διασυνοριακή. Γι' αυτόν το λογο, οι όροι πρόσβασης σε υποδομή και χονδρικές υπηρεσίες 3G επηρεάζουν σημαντικά όχι μόνο το επενδυτικό κλίμα, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων μεταξύ μελών του ΕΟΧ σε υποδομή και υπηρεσίες 3G, αλλα έχει επιπτώσεις και στους όρους για την είσοδο στην αγορά, συμπεριλαμβανομένης τέτοιας εισόδου από τους χειριστές, φορείς παροχής υπηρεσιών, MNVO και προμηθευτές περιεχομένου από άλλα κράτη του ΕΟΧ.

([58]) ΕΕ L 336 της 29.12.1999, σ. 21. Βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής, κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ΕΕ C 291 της 13.10.2000, σ. 1, παράγραφος 52.

([59]) Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή τον άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας, ΕΕ C 3 της 6.1.2002, σ. 2, παράγραφος 25.

([60]) Βλέπε ανακοίνωση περί πρόσβασης παράγραφοι 144 έως 148.

8.3. **Εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας ΕΟΧ**

(121) Όπως προαναφέρεται, οι ρήτρες της συμφωνίας (όπως τροποποιήθηκε) σχετικά με την εθνική περιαγωγή εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, καθότι η συμφωνία μεταξύ των μερών για την εθνική περιαγωγή έχει σημαντικές συνέπειες στον ανταγωνισμό και επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των χωρών του ΕΟΧ. Μια συμφωνία που παραβαίνει το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας μπορεί να τύχει απαλλαγής, όταν πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ:

α) πρέπει να συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής προϊόντων ή υπηρεσιών και στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου,

β) πρέπει να εξασφαλίζει στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει,

γ) δεν πρέπει να επιβάλλει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών,

δ) δεν πρέπει να παρέχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων.

8.3.1. *Συμβολή της συμφωνίας στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής και στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου*

(122) Η πρόσβαση στην εθνική περιαγωγή 3G θα επιτρέψει στον συμβαλλόμενο που χρησιμοποιεί την περιαγωγή να παράσχει γρηγορότερα καλύτερη κάλυψη, ποιότητα και ταχύτητα μετάδοσης για τις χονδρικές και λιανικές υπηρεσίες 3G. Η πώληση πρόσβασης σε περιαγωγή θα παράσχει στον φορέα εκμετάλλευσης του ξένιου δικτύου πρόσθετους πόρους τους οποίους θα μπορεί να επενδύσει στο δίκτυό του και θα του επιτρέψει να αξιοποιήσει πληρέστερα τη χωρητικότητα του δικτύου του σε πιο πρώιμο στάδιο και έτσι να επιτύχει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα. Ακόμη και αν στην πράξη ένας μόνο συμβαλλόμενος ασκήσει τα δικαιώματά του περιαγωγής βάσει της συμφωνίας, η χρησιμοποίηση των κοινών τους δικτύων θα του εξασφαλίσει πρόσβαση σε πυκνότερο δίκτυο και πιο εκτεταμένη κάλυψη από ό,τι θα μπορούσε να επιτύχει μεμονωμένα, με αποτέλεσμα να προσφέρει πιο ελκυστικές για τους χρήστες χονδρικές και λιανικές υπηρεσίες. Ο ανταγωνισμός από δύο τουλάχιστον ακόμη φορείς εκμετάλλευσης σε επίπεδο δικτύου θα εξασφαλίσει ότι θα διατηρηθεί το κίνητρο των συμβαλλομένων να επιδιώξουν μεγαλύτερη πυκνότητα και πιο εκτεταμένη κάλυψη σύμφωνα με την εμπορική ανάπτυξη των υπηρεσιών τους 3G και ότι δεν θα επωφεληθούν απλώς από τη μείωση του κόστους των δικτύων τους. Δεδομένου ότι σε επίπεδο λιανικής υπάρχει ανταγωνισμός από τους εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης, αλλά και από ορισμένους φορείς παροχής υπηρεσιών και ενδεχομένως από MVNO, οι συμβαλλόμενοι θα εξακολουθήσουν και μεμονωμένα να έχουν κίνητρο να παρέχουν υπηρεσίες ευρύτερου φάσματος και καλύτερης ποιότητας.

Περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο 3G της T-Mobile εντός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού

(123) Η περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο 3G της T-Mobile εντός της περιοχής που υπόκειται στην κανονιστική υποχρέωση κάλυψης του πληθυσμού κατά 50 % μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005, είναι πιθανό να οδηγήσει σε περισσότερες δυνατότητες επιλογής και αύξηση της ανταγωνιστικότητας σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής. Ειδικότερα, η κινητή περιαγωγή από την O2 Germany στο δίκτυο της T-Mobile εντός της περιοχής αυτής θα επιτρέψει στην O2 Germany να προσφέρει εξ αρχής καλύτερη κάλυψη, ποιότητα και ταχύτητα μετάδοσης για τις υπηρεσίες της από ό,τι θα επιτύγχανε μόνη της κατά το στάδιο ανάπτυξης, ανταγωνιζόμενη τους άλλους φορείς παροχής χονδρικών και λιανικών υπηρεσιών 3G.

(124) Το δίκτυο της O2 Germany θα πληροί τις κανονιστικές απαιτήσεις μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005. Ωστόσο, καθότι είναι ο μικρότερος φορέας εκμετάλλευσης στην αγορά κινητής επικοινωνίας με μικρό μερίδιο στην αγορά 2G (περίπου 8 %) είναι απίθανο να μπορέσει να αναπτύξει γρήγορα ένα δίκτυο υψηλής ποιότητας με επαρκή κάλυψη ώστε να μπορεί να ανταγωνίζεται αποτελεσματικά ευθύς εξ αρχής με τους υπόλοιπους εδραιωμένους φορείς που έχουν άδεια εκμετάλλευσης δικτύων και υπηρεσιών 3G στη Γερμανία. Λόγω των σημαντικών πλεονεκτημάτων της πρώτης κίνησης, το γεγονός αυτό είναι πιθανό ότι θα περιορίσει την ικανότητά της να ανταγωνίζεται αποτελεσματικά και μπορεί να επηρεάσει τη συνολική ανταγωνιστικότητα της γερμανικής αγοράς. Συνεπώς, είναι οικονομικά επωφελές αυτή τη στιγμή να επιτραπεί στην O2 Germany η πρόσβαση στην περιαγωγή ακόμη και εντός των μεγάλων αστικών κέντρων για μικρό χρονικό διάστημα, μέχρις ότου αναπτύξει η ίδια ένα αποτελεσματικό δίκτυο. Η περιαγωγή για ένα αρχικό διάστημα θα επιτρέψει επίσης στην O2 Germany να αρχίσει νωρίτερα να παρέχει υπηρεσίες 3G, γεγονός που θα αποφέρει πρόσθετα έσοδα στην εταιρεία. Τα έσοδα αυτά θα συμβάλουν στη χρηματοδότηση της ανάπτυξης του δικτύου 3G της εταιρείας, μειώνοντας έτσι την εξάρτησή της από την περιαγωγή στο δίκτυο της T-Mobile.

(125) Επιπροσθέτως, αν μπορέσει η O2 Germany να εστιάσει τις δικτυακές επενδύσεις της στις περιοχές με την υψηλότερη ζήτηση, δηλαδή στα μεγάλα αστικά κέντρα, χρησιμοποιώντας την περιαγωγή σε αστικές περιοχές μικρότερης οικονομικής σημασίας για μεγαλύτερο, αλλά πάντα περιορισμένο, χρονικό διάστημα, θα είναι σε θέση να παρέχει καλύτερες υπηρεσίες χονδρικής και λιανικής, ακόμη και εντός του δικού της δικτύου, από ό,τι σε αντίθετη περίπτωση. Στις υπόγειες περιοχές η πρόσβαση στην περιαγωγή είναι απαραίτητη για τη χωρίς κενά κάλυψη περιοχών στρατηγικής σημασίας για τους καταναλωτές, στις οποίες όμως οι κανόνες ασφαλείας και η υποχρέωση λήψης οικοδομικής άδειας περιορίζουν την ικανότητα της O2 Germany να δημιουργήσει γρήγορα χωριστά δίκτυα.

Αμοιβαία περιαγωγή εκτός της περιοχής κάλυψης του 50 %

(126) Η κινητή περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο της T-Mobile εκτός της περιοχής που υπόκειται στην κανονιστική υποχρέωση κάλυψης του πληθυσμού κατά 50 % μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005, θα επιτρέψει ιδιαίτερα στην O2 Germany να καταστεί ενεργή ως ανταγωνιστής προσφέροντας κάλυψη σε όλη την επικράτεια στις λιανικές αγορές 3G. Οι συμβαλλόμενοι υπέβαλαν στοιχεία για να αποδείξουν ότι, με βάση τα τρέχοντα χρονοδιαγράμματα σχεδιασμού, χωρίς τη συμφωνία θα ήταν απίθανο να μπορέσει η O2 να προσφέρει κάλυψη πέραν του [(*)]. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στις αγορές κινητής επικοινωνίας 2G, στις οποίες η O2 Germany επίσης εισήλθε βασιζόμενη αρχικά σε σημαντικό βαθμό στην εθνική περιαγωγή στο δίκτυο της T-Mobile, η O2 Germany έχει πλέον επιτύχει κάλυψη του συνόλου σχεδόν της γερμανικής επικράτειας, έχοντας υπερβεί κατά πολύ τις ελάχιστες υποχρεώσεις που προβλέπονται στην άδειά της και αναπτύσσοντας το δίκτυό της σύμφωνα με τη ζήτηση για τις υπηρεσίες της.

(127) Χάρη στη συμφωνία, η O2 Germany θα μπορεί επίσης, εκτός των περιοχών που υπόκεινται στις υποχρεώσεις εκ της αδείας της, να μεταπωλεί πρόσβαση στην περιαγωγή σε εθνική κλίμακα σε MVNO δεδομένων, καθώς και χονδρικό χρόνο εκπομπής 3G σε φορείς παροχής υπηρεσιών. Κατ' αυτόν τον τρόπο η συμφωνία προωθεί τον ανταγωνισμό στις αγορές εθνικής περιαγωγής 3G, χονδρικού χρόνου εκπομπής, και σε επίπεδο λιανικής, και κατά συνέπεια συμβάλλει στην παραγωγή και διανομή αυτών των υπηρεσιών. Επειδή οι σχετικές υπηρεσίες 3G αναμένεται ότι θα βασίζονται σε ευρύ φάσμα νέων, τεχνολογικά προηγμένων προϊόντων αυξημένης ποιότητας και λειτουργικότητας σε σύγκριση με τις υπηρεσίες 2G, η συμφωνία προωθεί επίσης την τεχνική και οικονομική πρόοδο.

(128) Η συμφωνία σχετικά με την εθνική περιαγωγή επιτρέπει στους συμβαλλομένους, ιδίως δε στην T-Mobile, να προβούν σε εντατικότερη και, κατά συνέπεια, αποτελεσματικότερη χρησιμοποίηση του δικτύου τους, ιδίως σε λιγότερο πυκνοκατοικημένες περιοχές. Επιτρέποντας στην T-Mobile να αποκομίσει μεγαλύτερα οικονομικά οφέλη από τις επενδύσεις της στην υποδομή, η περιαγωγή παρέχει πρόσθετα κίνητρα για την παροχή δικτύου με μεγαλύτερη κάλυψη, καλύτερη ποιότητα και υψηλότερες ταχύτητες μετάδοσης. Τούτο επίσης συμβάλλει στην παραγωγή και διανομή των σχετικών υπηρεσιών, καθώς και στην τεχνική και οικονομική πρόοδο.

8.3.2. *Δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει από τη συμφωνία κατευθύνεται στους τελικούς χρήστες*

(129) Επιτρέποντας στην O2 Germany, πρώτον, να ανταγωνίζεται αποτελεσματικότερα κατά το στάδιο ανάπτυξης και δεύτερον να αναδυθεί ως φορέας παροχής χονδρικών και λιανικών υπηρεσιών 3G σε εθνική κλίμακα (ή σε κάθε περίπτωση να διαθέτει την ευρύτερη δυνατή γεωγραφική κάλυψη που θα υπάρχει πιθανώς εκείνη την περίοδο), η συμφωνία για την εθνική περιαγωγή 3G θα αυξήσει τον ανταγωνισμό στις αγορές ψηφιακών κινητών δικτύων και υπηρεσιών. Ο ανταγωνισμός θα αναπτυχθεί ταχύτερα και οι ανταγωνιστές θα έχουν κίνητρα να εισαγάγουν νέες υπηρεσίες στην αγορά και θα υφίστανται μεγαλύτερη πίεση προκειμένου να μειώσουν τις τιμές, λόγω της εισόδου περισσότερων ανταγωνιστών στην αγορά με ευρύτερη κάλυψη βάσει της πρόσβασης στην εθνική περιαγωγή 3G μεταξύ των συμβαλλομένων. Τούτο πιθανώς θα επιτρέψει στους καταναλωτές να επωφεληθούν νωρίτερα από μεγαλύτερο φάσμα νέων και τεχνολογικά προηγμένων υπηρεσιών 3G που αναμένεται να έχουν καλύτερη ποιότητα και να προσφέρουν μεγαλύτερες δυνατότητες επιλογής σε σύγκριση με τις υπηρεσίες 2G, και καθιστά πιθανότερο τον ανταγωνισμό στις τιμές.

(130) Οι συμβαλλόμενοι υπέβαλαν σαφείς ενδείξεις για τα δυνητικά οφέλη των καταναλωτών από την αύξηση των δυνατοτήτων εισόδου στην αγορά όσον αφορά την εξέλιξη των τιμών. Υπέβαλαν στοιχεία που δείχνουν ότι η είσοδος του τρίτου και του τέταρτου φορέα εκμετάλλευσης στις αγορές κινητής επικοινωνίας 2G της Γερμανίας οδήγησαν σε ετήσιες μειώσεις του δείκτη τιμών λιανικής πώλησης στον τομέα της κινητής επικοινωνίας της τάξεως του 20 %. Την εποχή εκείνη, η είσοδος της O2 Germany στην αγορά κινητής επικοινωνίας 2G ως τέταρτου φορέα εκμετάλλευσης σε εθνική κλίμακα εξαρτήθηκε σε σημαντικό βαθμό από τη διάθεση εθνικής περιαγωγής εκ μέρους της T-Mobile. Επιπλέον, λόγω της αύξησης του ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής, τα οφέλη της εξοικονόμησης πόρων από την αύξηση του ανταγωνισμού στην πρόσβαση στην εθνική περιαγωγή που θα έχουν στη διάθεσή τους οι MVNO, και στη μεταπώληση χονδρικού χρόνου εκπομπής για εθνικής εμβέλειας υπηρεσίες προς φορείς παροχής υπηρεσιών (ή MVNO που ενεργούν ως φορείς παροχής υπηρεσιών) είναι πιθανό να μετακυλιστούν στους τελικούς χρήστες.

8.3.3. *Απαραίτητος χαρακτήρας των σχετικών περιορισμών*

Εθνική περιαγωγή

(131) Οι ρήτρες της συμφωνίας (όπως τροποποιήθηκε) που προβλέπουν την εθνική περιαγωγή είναι απαραίτητες για τα οφέλη που μόλις αναφέρθηκαν.

(132) Όσον αφορά την περιαγωγή εντός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού, πρέπει να σημειωθεί ότι λόγω των ιδιαίτερων γεωγραφικών χαρακτηριστικών και της κατανομής του πληθυσμού της, η Γερμανία, σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, έχει περισσότερα αστικά κέντρα με σχετικά μικρότερο πληθυσμό προς κάλυψη. Επιπλέον, ο συνολικός πληθυσμός της Γερμανίας είναι πολύ μεγαλύτερος από τον πληθυσμό του Ηνωμένου Βασιλείου ή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους. Δεδομένου ότι το επιχειρηματικό ενδιαφέρον των δικτύων 3G επί του παρόντος δεν δικαιολογεί την ομοιόμορφη κάλυψη όλης της επικράτειας, αλλά την κάλυψή της σύμφωνα με την αναμενόμενη εξέλιξη της ζήτησης στην αγορά, η κάλυψη θα επεκταθεί πιο σταδιακά με βάση τα αστικά κέντρα και πιθανώς τους βασικούς συγκοινωνιακούς άξονες. Αυτό σημαίνει ότι η κάλυψη σημαντικού ποσοστού του γερμανικού αστικού πληθυσμού απαιτεί συγκριτικά μεγάλες επενδύσεις. Ακόμη και οι επενδύσεις που επικεντρώνονται στις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές απαιτούν την ανάπτυξη δικτύου και σύνδεση σχετικά μεγάλου αριθμού χωριστών γεωγραφικών περιοχών.

(133) Τέλος, η O2 Germany, ως ο τέταρτος φορέας εκμετάλλευσης δικτύου που εισήλθε στις αγορές GSM της Γερμανίας, έχει σχετικά μικρή πελατειακή βάση και, κατ' επέκταση, πιο περιορισμένη πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους από τους πιο εδραιωμένους φορείς εκμετάλλευσης. Καθότι η O2 Germany έχει λιγότερους πελάτες στο δίκτυό της 2G, έχει σημαντική εφεδρική χωρητικότητα που μπορεί να διατεθεί για φωνητικές υπηρεσίες, γεγονός που μειώνει το επιχειρηματικό ενδιαφέρον επενδύσεων στο δίκτυό της 3G για οποιοδήποτε άλλο σκοπό, εκτός από το να καταστούν δυνατές υπηρεσίες υψηλότερου εύρους ζώνης, οι οποίες απαιτούν πυκνότερο δίκτυο. Έτσι, η περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο 3G της T-Mobile ακόμη και στις κύριες αστικές περιοχές για περιορισμένο χρονικό διάστημα θεωρείται αναλογική και απαραίτητη, ενώ δεν θα ίσχυε το ίδιο κατ' ανάγκη στην περίπτωση άλλων φορέων εκμετάλλευσης με πιο εδραιωμένη θέση στην αγορά.

Περιορισμός της μεταπώλησης προς MVNO φωνής

(134) Οι συμβαλλόμενοι επιδιώκουν να ελέγχουν εκ των προτέρων το ποιος έχει χονδρική πρόσβαση στα δίκτυά τους εκτός από τις κατηγορίες εκείνες που είναι υποχρεωτικές βάσει των εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων — κυρίως η παροχή χονδρικού χρόνου εκπομπής σε φορείς παροχής υπηρεσιών — και εξαιρούν τους MVNO που παρέχουν υπηρεσίες δεδομένων ή ενεργούν ως φορείς παροχής υπηρεσιών για φωνητικές υπηρεσίες. Έτσι απαιτούν την προηγούμενη συναίνεση του ξένιου φορέα εκμετάλλευσης για να επιτραπεί η μεταπώληση πρόσβασης στην περιαγωγή σε MVNO φωνής, δηλαδή σε MVNO που παρέχουν φωνητική τηλεφωνία ή ισοδύναμες υπηρεσίες. Περιορίζοντας τη μεταπώληση πρόσβασης στην περιαγωγή για την παροχή φωνητικών υπηρεσιών σε MVNO που δεν έχουν επενδύσει σε άδειες ή υποδομή δικτύου 3G, οι συμβαλλόμενοι προτίθενται να προστατεύσουν τη δική τους ικανότητα να αναπτύξουν δίκτυα 3G και να προφυλάξουν τις επενδύσεις τους, ώστε να μπορούν να παρέχουν τεχνολογικά προηγμένες υπηρεσίες 3G σε τελικούς χρήστες.

(135) Εάν δεν είχαν την ικανότητα να ελέγχουν την πρόσβαση στα δίκτυά τους και, συνεπώς, μεταξύ άλλων, να προστατεύσουν τις επενδύσεις τους από την υπονόμευση των τιμών λιανικής για τις φωνητικές υπηρεσίες από τους MVNO φωνής βάσει της μεταπώλησης ικανότητας περιαγωγής, οι συμβαλλόμενοι δεν θα παρείχαν καν ικανότητα περιαγωγής ο ένας στον άλλο. Τούτο είναι εύλογο, διότι οι συμβαλλόμενοι υπέβαλαν υπολογισμούς για να αποδείξουν ότι η απώλεια εσόδων σε επίπεδο χονδρικής λόγω μη χορήγησης αμοιβαίας πρόσβασης στην περιαγωγή θα αντισταθμιζόταν μέσω της αποφυγής της απώλειας εσόδων σε επίπεδο λιανικής που θα προέκυπτε διαφορετικά. Χωρίς πρόσβαση στην εθνική περιαγωγή για τις υπηρεσίες 3G στο δίκτυο της T-Mobile, η O2 Germany θα ήταν λιγότερο αποτελεσματικός ανταγωνιστής κατά το στάδιο ανάπτυξής της και δεν θα ήταν πιθανό να εισέλθει στις χονδρικές και λιανικές αγορές 3G ως ανταγωνίστρια σε εθνική κλίμακα (ή σε κάθε περίπτωση παρέχοντας την ευρύτερη δυνατή γεωγραφική κάλυψη που θα υπάρχει πιθανώς εκείνη την περίοδο). Επιπλέον, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας που επιτυγχάνει η T-Mobile πωλώντας την πλεονάζουσα χωρητικότητα του δικτύου της στην O2 δεν θα υπήρχε. Ομοίως, δεν θα υπήρχαν τα υπόλοιπα οφέλη, δηλαδή η αύξηση του ανταγωνισμού λόγω της πιο εκτεταμένης εισόδου της O2 Germany στην αγορά και λόγω της ευρύτερης κάλυψης, της καλύτερης ποιότητας και της μεγαλύτερης ταχύτητας του δικτύου. Ως εκ τούτου, ο περιορισμός είναι απαραίτητος για τη συμφωνία και για τα οφέλη της.

(136) Ο περιορισμός ουδόλως επηρεάζει την ελευθερία των συμβαλλομένων να προσφέρουν σε οποιονδήποτε τρίτο χονδρική πρόσβαση στα δικά τους δίκτυα. Επιπλέον, έχει περιορισμένη έκταση, κατά το ότι η συμφωνία επιτρέπει τη μεταπώληση χονδρικής πρόσβασης για φωνητικές υπηρεσίες 3G σε φορείς παροχής υπηρεσιών και σε MVNO που ενεργούν ως φορείς παροχής υπηρεσιών, και επιτρέπει τη μεταπώληση χονδρικής πρόσβασης στην εθνική περιαγωγή για υπηρεσίες δεδομένων 3G σε MVNO χωρίς κανένα περιορισμό, τη στιγμή που οι υπηρεσίες δεδομένων αναμένεται να αποτελέσουν το επίκεντρο των λιανικών αγορών 3G. Συνεπώς, ο ανταγωνισμός επηρεάζεται μόνο στις φωνητικές αγορές 3G. Κατ' αυτή την έννοια, ο περιορισμός είναι ανάλογος προς το στόχο του. Κατά συνέπεια, προς το παρόν δεν υπάρχουν λιγότερο περιοριστικά μέσα από τον περιορισμό της μεταπώλησης ικανότητας περιαγωγής για φωνητικές υπηρεσίες σε MVNO που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στο ίδιο ουσιαστικά αποτέλεσμα.

Απουσία κατάργησης του ανταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών

(137) Όπως προαναφέρεται, ο ανταγωνισμός μεταξύ των τεσσάρων αδειοδοτημένων φορέων εκμετάλλευσης δικτύων και υπηρεσιών 3G που προτίθενται να αναπτύξουν δίκτυα 3G στη Γερμανία και μεταξύ φορέων παροχής υπηρεσιών, καθώς και από όσους MVNO δεν βασίζονται στη μεταπώληση ικανότητας περιαγωγής για φωνητικές υπηρεσίες, αυξάνεται χάρη στην παρούσα συμφωνία.

(138) Η συμφωνία παρέχει επίσης περιθώρια αποτελεσματικού ανταγωνισμού μεταξύ των συμβαλλομένων. Παρά το ότι θα βασίζεται στην περιαγωγή για ένα μέρος της κάλυψής του, ο φορέας εκμετάλλευσης του πάτριου δικτύου θα ελέγχει το δικό του δίκτυο πυρήνα, γεγονός που θα του επιτρέπει να προσφέρει διαφοροποιημένες υπηρεσίες. Επιπλέον, το άρθρο 5.6 της συμφωνίας προβλέπει ότι για να εξασφαλιστεί ο ανταγωνισμός υπηρεσιών μεταξύ των συμβαλλομένων, κάθε συμβαλλόμενος πρέπει να διασφαλίσει ότι οι πελάτες που χρησιμοποιούν την περιαγωγή θα μπορούν να έχουν πρόσβαση μόνο στο φάσμα υπηρεσιών και στη δικτυακή πρόσβαση σε τρίτους που υπάρχουν στο πάτριο δίκτυο, και ότι δεν θα έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες που προσφέρονται στο φιλοξενούν δίκτυο ούτε δικτυακή πρόσβαση σε τρίτους μέσω του φιλοξενούντος δικτύου.

(139) Η δυνατότητα του φορέα εκμετάλλευσης του πάτριου δικτύου να διατηρήσει τον έλεγχο της κίνησης που δημιουργείται από τους πελάτες του εκτός του πάτριου δικτύου και να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες που δεν διατίθενται στο ξένιο δίκτυο βελτιώνεται με τη χρήση της τεχνολογίας CAMEL (εξατομικευμένη εφαρμογή για βελτιωμένη λογική κινητού δικτύου — Customised Application for Mobile network Enhanced Logic), μεταξύ άλλων με στοιχεία επανάκλησης. Παράδειγμα τούτου είναι το γεγονός ότι σήμερα οι χρήστες της O2 Germany που χρησιμοποιούν με περιαγωγή το δίκτυο της T-Mobile έχουν στη διάθεσή τους υπηρεσίες 2G βασιζόμενες σε εντοπισμό θέσης, οι οποίες είναι διαφορετικές από τις υπηρεσίες που έχουν στη διάθεσή τους οι χρήστες της T-Mobile στο ίδιο δίκτυο. Για τις λιανικές υπηρεσίες 3G, ο έλεγχος των υπηρεσιών που έχουν στη διάθεσή τους οι τελικοί χρήστες όταν χρησιμοποιούν την περιαγωγή θα αυξηθεί, επειδή για κάθε μεταβίβαση δεδομένων οι χρήστες θα συνδέονται στο δίκτυο πακέτου δεδομένων μέσω του δικού τους πάτριου δικτύου.

(140) Επιπλέον, ο πάτριος φορέας εκμετάλλευσης είναι αυτός που διατηρεί την ευθύνη καθορισμού της τιμής και τιμολόγησης. Μολονότι ο ξένιος φορέας εκμετάλλευσης παρέχει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την τιμολόγηση στον πάτριο φορέα εκμετάλλευσης, δεν υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ των εμπορικών όρων για τη χονδρική προσφορά περιαγωγής και για τις συγκεκριμένες λιανικές υπηρεσίες που βασίζονται στην προσφορά αυτή. Ένα παράδειγμα είναι η τιμολόγηση click-based που προσφέρει η O2 Germany, αλλά όχι και η T-Mobile, για τις υπηρεσίες της 2,5G.

(141) Το χονδρικό κόστος περιαγωγής 3G περιλαμβάνει μόνο το κόστος μεταφοράς, το οποίο όμως είναι σημαντικό, καθώς και το κόστος περιεχομένου, που για τις πλούσιες σε περιεχόμενο υπηρεσίες δεδομένων 3G αναμένεται εν καιρώ να γίνει υψηλότερο από το κόστος μεταφοράς. Για το δίκτυο πυρήνα, τα έξοδα του φορέα εκμετάλλευσης θα διαφέρουν ανάλογα με τον προμηθευτή εξοπλισμού που θα επιλέξουν, τον τρόπο μετάδοσης εντός του δικτύου πυρήνα (για παράδειγμα, με βάση είτε σταθερές μισθωμένες γραμμές είτε ασύρματο δίκτυο μικροκυμάτων), τη σχέση μεταξύ του αριθμού χρηστών και της διαθέσιμης χωρητικότητας, τα λειτουργικά έξοδα και τη συντήρηση και τις λειτουργίες. Τέλος, δεδομένου ότι θα υπάρχει ένα περιθώριο μεταξύ των εφαρμοζόμενων τιμών χονδρικής και των προβλεπόμενων τιμών λιανικής, καθώς και ότι η περισσότερη κίνηση δεν θα χρησιμοποιεί περιαγωγή, είναι πιθανό ότι θα εξακολουθήσει να υπάρχει περιθώριο για σημαντική διαφοροποίηση των τιμών.

(142) Συνεπώς, η εξάλειψη του ανταγωνισμού εκ μέρους των MVNO βάσει της μεταπώλησης ικανότητας περιαγωγής για φωνητικές υπηρεσίες από τους συμβαλλόμενους αντισταθμίζεται ουσιωδώς από τις συνολικές θετικές για τον ανταγωνισμό συνέπειες της κοινοποιηθείσας συμφωνίας, και ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός μεταξύ των συμβαλλομένων εξακολουθεί να είναι δυνατός. Ως εκ τούτου, ο ανταγωνισμός δεν εξαλείφεται για σημαντικό τμήμα οποιασδήποτε από τις αγορές που επηρεάζει η συμφωνία.

8.3.4. *Συμπέρασμα*

Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι όλες οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση ατομικής απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ πληρούνται όσον αφορά τους περιορισμούς του ανταγωνισμού που σχετίζονται με τη συμφωνία για τη χονδρική εθνική περιαγωγή 3G μεταξύ των συμβαλλομένων και τον περιορισμό της μεταπώλησης ικανότητας περιαγωγής σε MVNO.

8.4. **Διάρκεια της απαλλαγής**

(143) Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού αριθ. 17 και το πρωτόκολλο 21 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ αντίστοιχα, η Επιτροπή θα εκδώσει απόφαση δυνάμει του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ για ορισμένο χρόνο, η οποία δύναται να συνοδεύεται από όρους ή/και υποχρεώσεις.

(144) Δεδομένου ότι οι αγορές που επηρεάζονται από τους περιορισμούς της συμφωνίας είναι αναδυόμενες αγορές, οι πιθανές συνέπειες των περιορισμών δεν μπορούν να αξιολογηθούν για περίοδο που υπερβαίνει σημαντικά την πενταετία και σε κάθε περίπτωση για περίοδο πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2008. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού αριθ. 17, μια απόφαση εκδιδόμενη κατ' εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ δεν δύναται να τεθεί σε ισχύ σε ημερομηνία προγενέστερη από την ημερομηνία κοινοποίησης. Συνεπώς, η απαλλαγή ισχύει από τις 6 Φεβρουαρίου 2002. Η διάρκεια κάθε μέρους της απαλλαγής δικαιολογείται κατωτέρω (αιτιολογική σκέψη 145 και επόμενες).

Περιαγωγή της O2 Germany στο δίκτυο της T-Mobile εντός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού

(145) Η υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού αφορά τις αστικές περιοχές που παρέχουν τις περισσότερες δυνατότητες ανταγωνισμού στις υποδομές. Συνεπώς, η χορήγηση απαλλαγής για την περιαγωγή εντός τέτοιων περιοχών μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο η συνεργασία συμβάλλει στην προώθηση του ανταγωνισμού κατά το αρχικό στάδιο ανάπτυξης του δικτύου και προάγει την εμπορική έναρξη και την ταχεία εισαγωγή υπηρεσιών λιανικής 3G.

(146) Για να εξασφαλιστεί ότι θα διατηρηθούν τα κίνητρα της O2 Germany να αναπτύξει το δικό της ποιοτικό δίκτυο, η διάρκεια της απαλλαγής βασίζεται στη σταδιακή κατάργηση της περιαγωγής εντός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού σύμφωνα με καθορισμένο χρονοδιάγραμμα. Το εν λόγω χρονοδιάγραμμα έχει εφαρμογή στις περιοχές 1, 2 και 3, όπως αυτές ορίζονται στο σημείο 4.3.1 ανωτέρω. Η σταδιακή κατάργηση ξεκινά την 31η Δεκεμβρίου 2005 με την περιοχή 1, η οποία καλύπτει σημαντικές αστικές περιοχές που αντιπροσωπεύουν περίπου [*] του γερμανικού πληθυσμού. Στη συνέχεια, η περιαγωγή καταργείται σταδιακά μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2007 στην περιοχή 2 που αντιπροσωπεύει περίπου [*] του γερμανικού πληθυσμού, και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008 στην περιοχή 3 που αντιπροσωπεύει περίπου [*] του γερμανικού πληθυσμού. Οι πόλεις και οι περιφέρειες των περιοχών 2 και 3 καλύπτουν μικρότερες αστικές περιοχές δευτερεύουσας οικονομικής σημασίας. Όσον αφορά τις υπόγειες περιοχές, η O2 Germany δικαιούται να συνεχίσει να χρησιμοποιεί την περιαγωγή μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008. Η οικονομική αιτιολόγηση για την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ/του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ στην περιαγωγή στην περιοχή κάλυψης του 50 % του πληθυσμού παύει να υφίσταται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2008, εκτός εάν εμφανιστούν απροσδόκητες αλλαγές στο εμπορικό ή κανονιστικό περιβάλλον.

(147) Μετά την παρέλευση των ημερομηνιών που ορίζονται στο σημείο 4.3.1 και αφού προηγουμένως ενημερωθούν οι συμβαλλόμενοι, η Επιτροπή θα αποκαλύψει, στο κατάλληλο πλαίσιο, τον κατάλογο πόλεων και περιφερειών των περιοχών 1, 2 και 3 αντίστοιχα.

Αμοιβαία περιαγωγή εκτός της περιοχής κάλυψης του 50 % του πληθυσμού

(148) Επειδή οι υπόλοιπες περιοχές της Γερμανίας πέραν αυτής που υπόκειται στην κανονιστική υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού είναι πιο αραιοκατοικημένες και λιγότερο ελκυστικές εμπορικά, η απαλλαγή της περιαγωγής στις εν λόγω περιοχές μπορεί να δικαιολογηθεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ιδίως κατά το μέτρο που οι συμβαλλόμενοι υπερβαίνουν τις κανονιστικές τους υποχρεώσεις για να καλύψουν ορισμένες λιγότερο ελκυστικές αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές της Γερμανίας.

(149) Ωστόσο, οι αγορές που επηρεάζονται από τους περιορισμούς της συμφωνίας είναι αναδυόμενες αγορές και επομένως οι πιθανές συνέπειες των περιορισμών δεν μπορούν να αξιολογηθούν για περίοδο που υπερβαίνει σημαντικά την πενταετία. Συνεπώς, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να χορηγήσει απαλλαγή μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008. Εν τούτοις, δεν αποκλείεται κατά το πέρας αυτής της περιόδου η εμπορική και κανονιστική κατάσταση να είναι τέτοια ώστε το άρθρο 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ/το άρθρο 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ να εξακολουθήσουν να έχουν εφαρμογή στην περιαγωγή σε τμήματα των υπόλοιπων περιοχών της Γερμανίας πέραν αυτής που υπόκειται στην κανονιστική υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού.

Περιορισμός της μεταπώλησης προς MVNO φωνής

(150) Ο περιορισμός της μεταπώλησης προς MVNO φωνής είναι στενά συνδεδεμένος με την παροχή περιαγωγής, καθότι χωρίς αυτήν ο περιορισμός της μεταπώλησης δεν θα εξυπηρετούσε κανένα σκοπό και, χωρίς τον περιορισμό της μεταπώλησης, η πώληση δικαιωμάτων περιαγωγής δεν θα είχε συμφωνηθεί μεταξύ των συμβαλλομένων. Η συσχέτιση αυτή πρέπει να διατηρηθεί, όσον αφορά τη διάρκεια της απαλλαγής, προκειμένου να διατηρηθεί η λογική του περιορισμού της μεταπώλησης και της εμπορικής ισορροπίας μεταξύ των συμβαλλομένων, όπως προβλέπεται στη συμφωνία τους. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να χορηγήσει απαλλαγή για τον περιορισμό της μεταπώλησης προς MVNO φωνής μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008.

(151) Η παρούσα απόφαση δεν θίγει την εφαρμογή του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 54 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Βάσει των πραγματικών περιστατικών που έχει στη διάθεσή της, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν συντρέχουν λόγοι παρέμβασής της δυνάμει του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ ή του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ όσον αφορά τις διατάξεις της συμφωνίας της 20ής Σεπτεμβρίου 2001 και των συμπληρωματικών συμφωνιών της 20ής Σεπτεμβρίου 2002, 22ας Ιανουαρίου 2003 και 21ης Μαΐου 2003 που αφορούν την (εκτεταμένη) κοινή χρήση θέσεων μεταξύ της T-Mobile και της O2 Germany, όσον αφορά την ανταλλαγή των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για να καταστεί δυνατή η κοινή χρήση θέσεων και όσον αφορά τον περιορισμό που προβλέπεται στη συμφωνία σχετικά με τη μεταπώληση εθνικής περιαγωγής σε άλλους αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου.

Άρθρο 2

Δυνάμει του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ και με την επιφύλαξη των άρθρων 3 και 4 της παρούσας απόφασης, οι διατάξεις του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ κηρύσσονται μη εφαρμοστέες στην παροχή εθνικής περιαγωγής 3G από την T-Mobile στην O2 Germany, εντός της περιοχής που υπόκειται στην κανονιστική υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005 για τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα:

α) από τις 6 Φεβρουαρίου 2002 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005 όσον αφορά τις πόλεις της περιοχής 1 ([61]), εξαιρουμένων των υπόγειων περιοχών·

β) από τις 6 Φεβρουαρίου 2002 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2007 όσον αφορά τις περιφέρειες της περιοχής 2 ([62]), εξαιρουμένων των υπόγειων περιοχών·

γ) από τις 6 Φεβρουαρίου 2002 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008 όσον αφορά τις περιφέρειες της περιοχής 3 ([63]) και στις υπόγειες περιοχές των πόλεων και περιφερειών των περιοχών 1, 2 και 3.

Ως «υπόγειες περιοχές» νοούνται οι περιοχές εντός των πόλεων και περιφερειών των περιοχών 1, 2 και 3 που ανήκουν στο υπόγειο σύστημα δημόσιας μεταφοράς (συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρόμων και του μητροπολιτικού σιδηροδρόμου), τα υπόγεια εμπορικά κέντρα, οι υπόγειοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, οι σήραγγες για οχήματα και πεζούς και κάθε άλλη παρεμφερής υπόγεια περιοχή, καθώς και οι άμεσα υπερκείμενες περιοχές (ισόγειο επίπεδο), αλλά μόνον κατά το μέτρο που οι υπόγειες περιοχές και το ισόγειο επίπεδο δεν μπορούν να διαχωριστούν τεχνικώς όσον αφορά την περιαγωγή.

Άρθρο 3

Δυνάμει του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, οι διατάξεις του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ κηρύσσονται μη εφαρμοστέες από τις 6 Φεβρουαρίου 2002 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008:

α) στην παροχή εθνικής περιαγωγής 3G μεταξύ της T-Mobile και της O2 Germany εκτός της περιοχής που υπόκειται στην κανονιστική υποχρέωση κάλυψης του 50 % του πληθυσμού μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο 3 της συμφωνίας (τμήματα 5 έως 11)·

([61]) Η περιοχή 1 περιλαμβάνει [κύριες αστικές (*)] περιφέρειες που καλύπτουν περίπου [*] του γερμανικού πληθυσμού, όπου η O2 δεσμεύεται ότι δεν θα χρησιμοποιεί την περιαγωγή, η δε T-Mobile δεσμεύεται ότι θα διακόψει την περιαγωγή από την 31η Δεκεμβρίου 2005 και εξής. Η περιοχή 1 περιλαμβάνει τις εξής πόλεις: [*].

([62]) Η περιοχή 2 περιλαμβάνει [μικρότερες αστικές (*_] περιφέρειες [δευτερεύουσας σημασίας (*)] που καλύπτουν άλλο [*] του πληθυσμού της Γερμανίας, στις οποίες η O2 Germany δεσμεύεται ότι δεν θα χρησιμοποιεί την περιαγωγή, η δε T-Mobile δεσμεύεται ότι θα διακόψει την περιαγωγή από την 31η Δεκεμβρίου 2007. Η περιοχή 2 περιλαμβάνει τις εξής περιφέρειες: [*].

([63]) Η περιοχή 3 περιλαμβάνει [μικρότερες αστικές (*)] περιφέρειες [υποδεέστερης σημασίας (*)] που καλύπτουν τέλος [*] του πληθυσμού της Γερμανίας, στις οποίες η O2 Germany δεσμεύεται ότι δεν θα χρησιμοποιεί την περιαγωγή, η δε T-Mobile δεσμεύεται ότι θα διακόψει την περιαγωγή από την 31η Δεκεμβρίου 2008. Η περιοχή 3 περιλαμβάνει τις εξής περιφέρειες: [*].

β) στον περιορισμό της μεταπώλησης δικαιωμάτων εθνικής περιαγωγής 3G σε φορείς εκμετάλλευσης κινητών εικονικών τηλεπικοινωνιακών δικτύων (MVNO) που προβλέπεται στα άρθρα 11.1.β και 11.1.γ της συμφωνίας.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην

T-Mobile Deutschland
Landgrabenweg 151
D-53227 Bonn

και στην

O2 Germany & Co OHG
Georg Brauchle Ring 23-25
D-80992 München

Βρυξέλλες, 16 Ιουλίου 2003.

Για την Επιτροπή

Mario MONTI

Μέλος της Επιτροπής